

URZĄD STATYSTYCZNY w KRAKOWIE

31-223 KRAKÓW, ul. Kazimierza Wyki 3

Tel. 12 415 60 11, fax 12 361 01 91, 12 361 01 92, e-mail: SekretariatUSKRK@stat.gov.pl

Gospodarka turystyczna w Krakowie

*Raport o stanie
na lata 2010 – 2013*

Opracowano w US Kraków
na zlecenia
Urzędu Miasta Krakowa

Opracowano w US Kraków

Zespół w składzie:

Grzegorz Ruta

Ryszard Gawlik

Ewa Klimowska

Małgorzata Piwowarczyk

Marcin Koczanowski

Marek Skuciński

Izabela Kamińska

Jarosław Serek

Barbara Czernecka

Spis treści

Wstęp	4
Turystyka w Krakowie	6
1.1. Objasnienia podstawowych pojec	6
1.2. Turystyka w Krakowie na tle Polski i wojewodztwa	8
1.3. Baza noclegowa w Krakowie	12
1.4. Korzystajacy z noclegow w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie.....	15
1.5. Udzielone noclegi oraz stopien wykorzystania miejsc noclegowych w Krakowie.....	26
1.6. Turysci zagraniczni korzystajacy z turystycznych obiektow noclegowych w Krakowie wedlug krajow	34
1.7. Muzea, teatry, galerie oraz kina w Krakowie.....	47
1.8. Hostele w Krakowie	49
1.9. Obiekty gastronomiczne w Krakowie	56
Gospodarka turystyczna Krakowa.....	64
2.1. Opis grup podmiotow skladajacych sie na obszar gospodarki turystycznej Krakowa wg Polskiej Klasyfikacji Dzialalnosci (PKD).....	64
2.2. Podmioty gospodarcze zarejestrowane i zlikwidowane	65
2.3. Podmioty z udzialem kapitalu zagranicznego	74
2.4. Pracujacy i wynagrodzenia.....	80
2.5. Finanse przedsiebiorstw	86
2.6. Sprzedaz detaliczna i infrastruktura handlowa.....	101

Wstęp

Zamieszczone w raporcie informacje pochodzą z badań statystycznych przeprowadzonych w latach 2010 – 2013, rejestrów administracyjnych oraz badań ankietowych przeprowadzonych przez Urząd Statystyczny w Krakowie. Ze względu na krótki horyzont czasowy oraz niewystarczającą nieraz kompletność i reprezentatywność analizowanych prób, zaprezentowane wyniki powinny być traktowane jako pewne wskazanie poglądowe zmian zachodzących w obrębie sektora turystyki miasta Krakowa.

Niniejsze opracowanie składa się z dwóch części: Turystyka w Krakowie oraz Gospodarka Turystyczna Krakowa. W pierwszej zamieszczono informacje dotyczące turystycznych obiektów noclegowych, a więc bazy noclegowej, ilości turystów korzystających z noclegów z uwzględnieniem turystów zagranicznych, wykorzystania pokoi i miejsc noclegowych. Dane zaprezentowano w układzie miesięcznym oraz kwartalnym dla poszczególnych rodzajów i kategorii obiektów noclegowych. Dane te pochodzą z miesięcznych sprawozdań o wykorzystaniu turystycznego obiektu zbiorowego zakwaterowania z lat 2011 - 2013 i dotyczą obiektów noclegowych zlokalizowanych w Krakowie. W tej części zamieszczone są także dane z badania ankietowego przeprowadzonego wśród krakowskich hosteli oraz restauracji.

W części drugiej przedstawiono wybrane dane dotyczące tzw. obszaru gospodarki turystycznej miasta Krakowa. Obszar ten został wyodrębniony z gospodarki Krakowa na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności z 2007 roku (PKD)¹. Najogólniej mówiąc, stanowią go te rodzaje działalności gospodarczej, które wytwarzają charakterystyczne dla turystyki produkty lub usługi nabywane stale lub incydentalnie przez wszystkich lub niektórych uczestników ruchu turystycznego. W ramach tak zdefiniowanego obszaru gospodarki turystycznej wyodrębniono mniejsze, bardziej jednorodne grupy rodzajów działalności. Grupom tym nadano umowne nazwy. Wyniki niektórych badań zaprezentowano nie tylko w odniesieniu do całego obszaru gospodarki turystycznej, ale także (tam, gdzie było to możliwe) w odniesieniu do poszczególnych grup.

¹ PKD jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem rodzajów działalności społeczno-gospodarczej jakie realizują jednostki (podmioty gospodarcze).

Poszczególne grupy obszaru gospodarki turystycznej wraz z symbolem i opisem działalności wg PKD 2007:

Grupa 01 Rękodzieło, sprzedaż detaliczna

- 47.71.Z Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.72.Z Sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.75.Z Sprzedaż detaliczna kosmetyków i artykułów toaletowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.77.Z Sprzedaż detaliczna zegarków, zegarów i biżuterii prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.78.Z Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.79.Z Sprzedaż detaliczna artykułów używanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach

Grupa 02 Hotele

- 55.10.Z Hotele i podobne obiekty zakwaterowania
- 55.20.Z Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania
- 55.30.Z Pola kempingowe (włączając pola dla pojazdów kempingowych) i pola namiotowe
- 55.90.Z Pozostałe zakwaterowanie

Grupa 03 Restauracje

- 56.10.A Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne
- 56.10.B Ruchome placówki gastronomiczne
- 56.21.Z Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering)
- 56.30.Z Przygotowywanie i podawanie napojów

Grupa 04 Transport

- 50.30.Z Transport wodny śródlądowy pasażerski
- 49.31.Z Transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski
- 51.10.Z Transport lotniczy pasażerski
- 49.32.Z Działalność taksówek osobowych
- 49.39.Z Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany
- 52.21.Z Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy
- 77.11.Z Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek

Grupa 05 Biura podróży, przewodnicy

- 79.11.A Działalność agentów turystycznych
- 79.11.B Działalność pośredników turystycznych
- 79.12.Z Działalność organizatorów turystyki
- 79.90.A Działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych
- 79.90.B Działalność w zakresie informacji turystycznej
- 79.90.C Pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji, gdzie indziej niesklasyfikowana

Grupa 06 Kultura

- 59.14.Z Działalność związana z projekcją filmów
- 90.01.Z Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych
- 90.02.Z Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych
- 90.03.Z Artystyczna i literacka działalność twórcza
- 90.04.Z Działalność obiektów kulturalnych
- 91.02.Z Działalność muzeów
- 91.03.Z Działalność historycznych miejsc i budynków oraz podobnych atrakcji turystycznych

Grupa 07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej

- 91.04.Z Działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz obszarów i obiektów ochrony przyrody
- 93.13.Z Działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej
- 93.19.Z Pozostała działalność związana ze sportem
- 93.21.Z Działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki
- 93.29.Z Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna
- 96.04.Z Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej
- 77.21.Z Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego

Turystyka w Krakowie

1.1. Objasnienia podstawowych pojęć

Turystyka - to ogół czynności osób podróżujących i przebywających w miejscu poza ich zwykłym otoczeniem przez okres nieprzekraczający 12 miesięcy, w celach wypoczynkowych, służbowych lub innych, z wyłączeniem celu podjęcia pracy zarobkowej.

Uczestnikami turystyki są **odwiedzający**. Kategoria ta dotyczy **turystów** (tzn. odwiedzających, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z miejsc zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) i **odwiedzających jednodniowych (beznoclegowych)**².

Turystyczne obiekty noclegowe definiowane są jako obiekty, które oferują podróżnym nocleg w pokojach lub innych pomieszczeniach, przy czym liczba oferowanych miejsc musi być większa niż pewne określone minimum, wynikające z potrzeb pojedynczej rodziny. Wszystkie miejsca w obiekcie muszą podlegać wspólnemu zarządowi na zasadach komercyjnych, nawet jeśli obiekt nie ma charakteru dochodowego.

Do **obiektów hotelowych** zaliczono: hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe.

W badaniu przyjęto następujące definicje poszczególnych obiektów noclegowych:

Hotel - obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy hotel musi świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia obiektu i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii hoteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Motel – obiekt położony przy trasach komunikacyjnych, dysponujący parkingiem, posiadający co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno - i dwuosobowych. W zależności od wyposażenia obiektu i poziomu świadczonych usług rozróżnia się pięć kategorii moteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Pensjonat – obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia obiektu i zakresu świadczonych usług rozróżnia się pięć kategorii pensjonatów: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Inny obiekt hotelowy – obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątnięcie pokoi, śniecie

²„Metodologia Unii Europejskiej w dziedzinie statystyki turystyki”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 1998.

łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria).

Hostel - obiekt noclegowy o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą miejsc w pokojach, łózkami piętrowymi i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/łazienka). Charakterystyczne dla hostelu jest wynajmowanie łóżka a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej dormy, czyli pokoje wieloosobowe, a także pokoje indywidualne: 1-, 2- i 3-osobowe.

Pozostałe niesklasyfikowane - obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, ośrodki rekreacyjno-sportowe itp.

Do **pozostałych obiektów** zaliczono: hostele, domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zakłady uzdrowiskowe, pozostałe niesklasyfikowane.

Podregiony (NTS 3) - trzeci szczebel poziomu regionalnego Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), obejmuje 66 podregionów grupujących jednostki szczebla powiatowego, wprowadzony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych. Skład podregionów województwa małopolskiego:

- Podregion krakowski – powiaty: bocheński, krakowski, miechowski, myślenicki, proszowicki, wielicki;
- Podregion m. Kraków – miasto Kraków;
- Podregion nowosądecki –powiaty: gorlicki, limanowski, nowosądecki, nowotarski, tatrzański, m. Nowy Sącz;
- Podregion oświęcimski – powiaty: chrzanowski, olkuski, oświęcimski, suski, wadowicki;
- Podregion tarnowski – powiaty: brzeski, dąbrowski, tarnowski, m. Tarnów;

1.2. Turystyka w Krakowie na tle Polski i województwa

Województwo małopolskie i miasto Kraków są jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce. Świadczy o tym duży udział liczby turystów w Małopolsce i w Krakowie w liczbie turystów w całej Polsce. W latach 2002 - 2012 turyści w Małopolsce stanowili średnio 14,5% wszystkich korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Polsce. Dla turystów odwiedzających miasto Kraków średni udział wyniósł 7,0% wszystkich korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Polsce.

W okresie 2002 – 2012 notowano nieprzerwany wzrost liczby turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych zarówno w województwie, jak i w Krakowie. W 2008 roku w stosunku do roku 2007 nastąpił spadek liczby korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych, który w województwie małopolskim wyniósł -119 tys. (spadek o 4,2%), natomiast dla Krakowa niemal -148 tys. osób (10,3%). Według danych w 2009 roku ponownie nastąpił wzrost korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych i w stosunku do roku 2008 wyniósł dla małopolski 10 tys. osób (wzrost o 0,4%), natomiast dla Krakowa był on o wiele korzystniejszy i wyniósł ponad 53 tys. osób (4,1%). W roku 2012 w stosunku do roku 2011 wzrost liczby turystów korzystających z noclegów w województwie małopolskim wyniósł 335 tys. osób (10,1%), natomiast dla Krakowa 138 tys. osób (8,4%). Porównując dane podregionów województwa zauważamy, że w latach 2010 – 2012 odnotowano w każdym z nich systematyczny wzrost liczby turystów korzystających z noclegów. W 2012 roku w stosunku do roku 2011 najwyższy wzrost nastąpił w podregionie nowosądeckim (17,4%) oraz Krakowie 8,4%. Szczegółowe dane zawiera tabela 1.

Tabela 1. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w latach 2010 – 2012 według podregionów województwa małopolskiego.

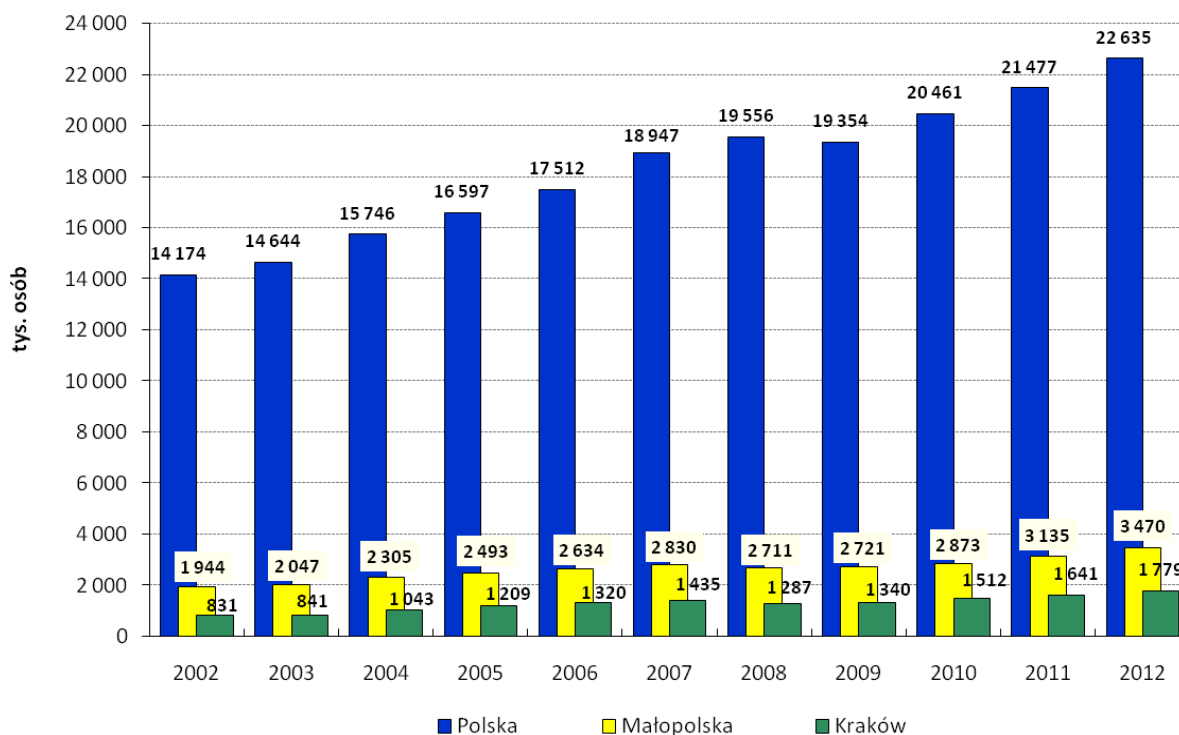
PODREGION	LICZBA KORZYSTAJĄCYCH Z NOCLEGÓW			NAPŁYW/ODPŁYW	
	2010	2011	2012	tys. os.	%
Województwo małopolskie	2 872 453	3 135 371	3 470 259	334 888	10,7
Podregion m. Kraków	1 512 363	1 641 271	1 778 570	137 299	8,4
Podregion krakowski	204 825	245 509	260 160	14 651	6,0
Podregion nowosądecki	939 282	1 003 881	1 178 970	175 089	17,4
Podregion oświęcimski	133 675	161 491	162 756	1 265	0,8
Podregion tarnowski	82 308	83 219	89 803	6 584	7,9

Dla Polski ogółem liczba turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w roku 2012 względem roku 2011 wzrosła o 5,4%, zaś turystów zagranicznych o 12,9%. W 2002 roku udział liczby turystów korzystających z noclegów w województwie małopolskim w liczbie turystów w Polsce ogółem wynosił 13,7%. W 2012 roku udział ten osiągnął poziom 15,3%. W przypadku Krakowa udział w liczbie turystów korzystających z noclegów w całej Polsce w 2002 r. wynosił 5,9%, natomiast w 2012 r. osiągnął poziom 7,9% wszystkich turystów odwiedzających Polskę.

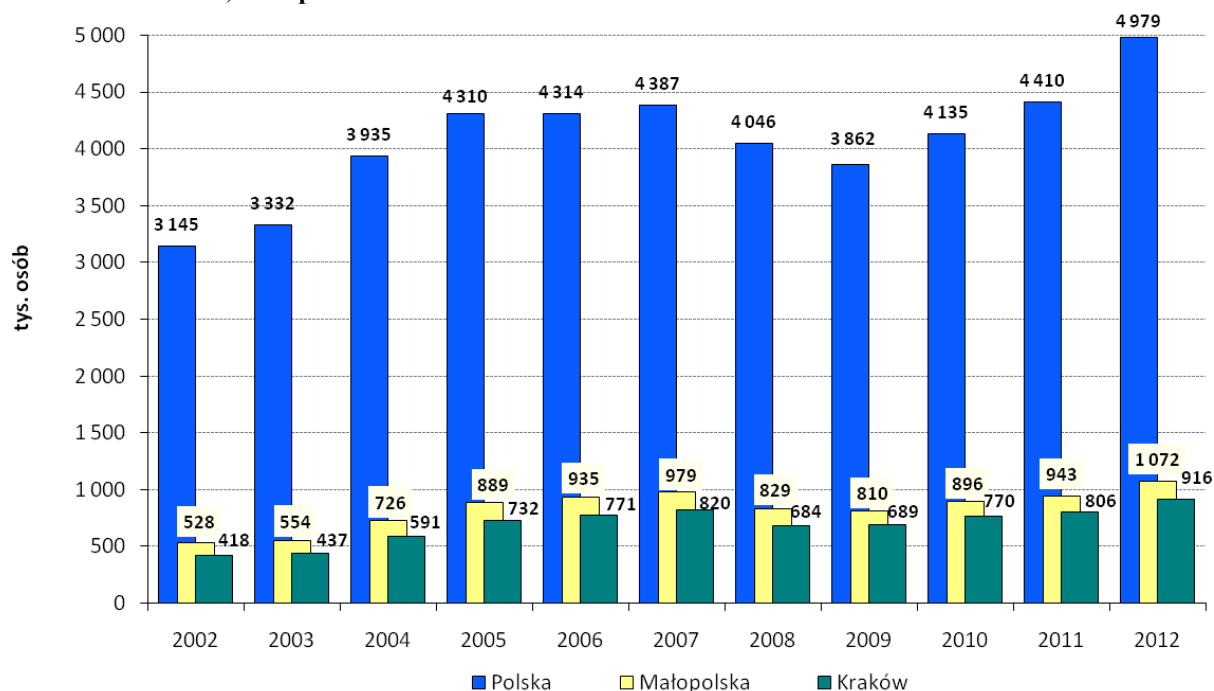
Wśród liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów udział Krakowa jest jeszcze większy. W 2002 roku 13,3% turystów zagranicznych odwiedzających Polskę korzystało z noclegów w Krakowie, w 2009 roku natomiast było to już 17,8%, zaś w 2012 r. udział Krakowa wzrósł do 18,4%.

Kraków nadal jest głównym celem osób odwiedzających Małopolskę. W 2002 roku 42,7% turystów odwiedzających województwo korzystało z noclegów w Krakowie, w 2009 roku było to już 49,2%, zaś w 2012 r. odsetek ten wzrósł do poziomu 51,3% (spadek do 2011 roku o 0,8%). Wśród turystów zagranicznych Kraków jest jeszcze bardziej popularny - od 2002 - 2012 roku średnio 82,9% turystów zagranicznych korzystających z noclegów w województwie małopolskim wybiera jego stolicę.

Wykres 1. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w latach 2002 – 2012 w Polsce, Małopolsce i Krakowie

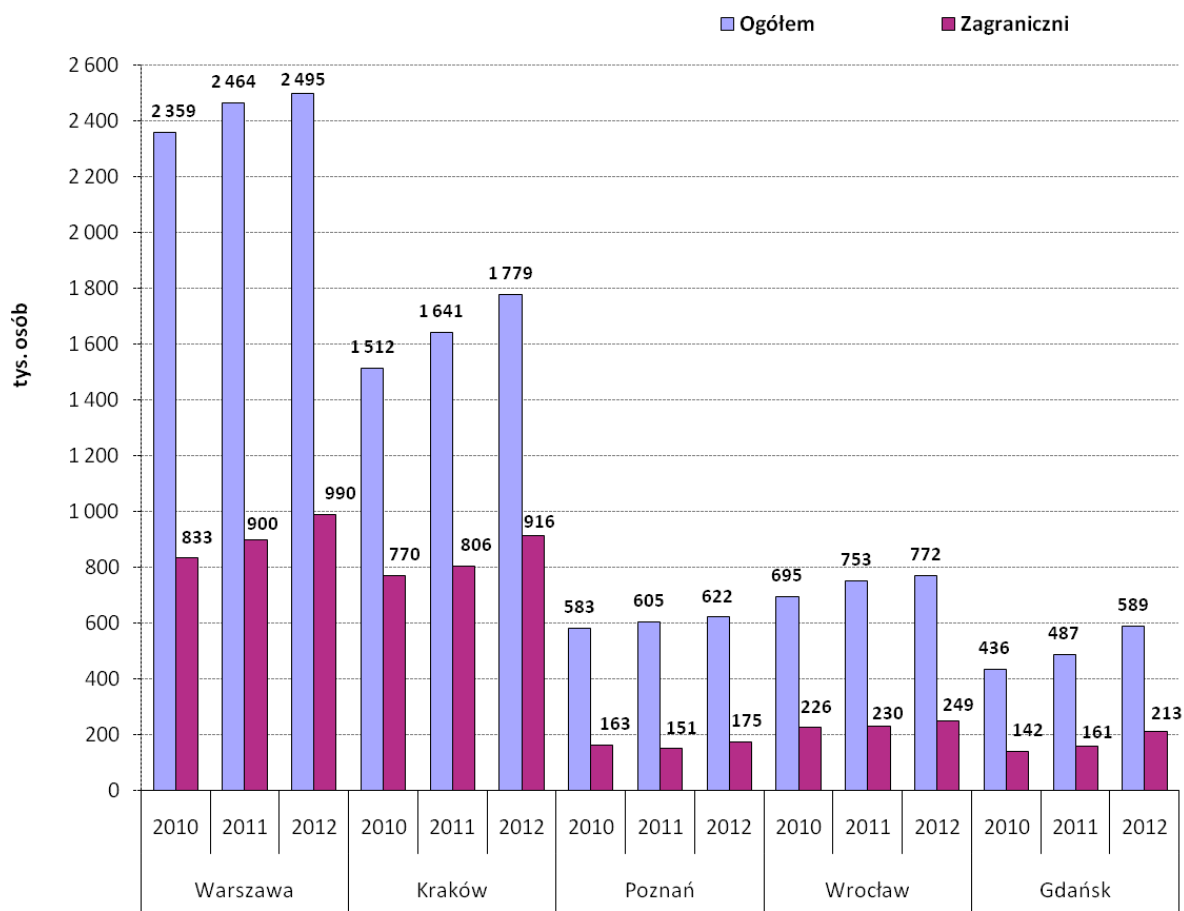
Wykres 2. Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w latach 2002 – 2012 w Polsce, Małopolsce i Krakowie

O silnej pozycji Krakowa jako ośrodka turystycznego świadczy również porównanie z innymi miastami Polski. Pod względem liczby korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w latach 2010 – 2012 Kraków ustępuje jedynie Warszawie, przewyższając inne duże miasta: Wrocław i Poznań ponad dwukrotnie oraz Gdańsk ponad trzykrotnie. Porównując dane o liczbie turystów korzystających z noclegów dla lat 2011 i 2012, można zauważyć, że największy wzrost nastąpił w przypadku Gdańska (o 20,9%) oraz Krakowa (o 8,3%). Najmniejszy wzrost natomiast odnotowano w Warszawie, gdzie liczba turystów korzystających z noclegów w roku 2012 względem roku 2011 wyniosła tylko 1,3%.

Pod względem liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2012 roku Kraków jest na drugim miejscu zaraz po Warszawie. Jednak biorąc pod uwagę udział turystów zagranicznych w turystach ogółem Kraków plasuje się na pierwszym miejscu z udziałem 51,5%.

Wykres 3. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w latach 2010 – 2012 w wybranych miastach Polski

1.3. Baza noclegowa w Krakowie

Prezentowane w tabeli 2 dane dotyczące ilości obiektów noclegowych w Krakowie pochodzą z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON. Pokazują one ilość podmiotów z obszaru miasta Krakowa, których działalność gospodarcza według klasyfikacji PKD związana jest z zakwaterowaniem. Począwszy od II półrocza 2010 r. obserwowano systematyczny wzrost liczby obiektów noclegowych. Według danych rejestrowych na koniec I półrocza 2013 roku w Krakowie istniało 769 obiektów (o 10,2% więcej niż w końcu 2010 r.), w których można było wynająć nocleg, z tego 419 to hotele i podobne obiekty, a 286 to obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania. Niestety na podstawie danych rejestrowych nie można stwierdzić jakiego rodzaju i jakiej klasy są to obiekty oraz jakie dokładnie usługi noclegowe oferują. **Dlatego w dalszej części opracowania, do obiektów noclegowych zaliczane są obiekty, które złożyły sprawozdanie KT-1 o wykorzystaniu turystycznego obiektu zbiorowego zakwaterowania, dla nich bowiem posiadamy dane jakościowe oraz informacje o korzystających.**

Tabela 2. Ilość obiektów noclegowych w Krakowie w latach 2010 - 2013 według rejestru REGON

RODZAJE OBIEKTÓW	OBIEKTY OGÓLEM					
	2010	2011		2012		2013
	Stan na 31.XII	Stan na 30.VI	Stan na 31.XII	Stan na 30.VI	Stan na 31.XII	Stan na 30.VI
OGÓLEM	698	715	731	741	754	769
55.10.Z. Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	371	388	397	393	404	419
55.20.Z. Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania	262	261	265	280	283	286
55.30.Z. Pola kempingowe (włączając pola dla pojazdów kempingowych) i pola namiotowe	4	4	5	4	5	5
55.90.Z. Pozostałe zakwaterowanie	61	62	64	64	62	59

Prezentowane poniżej dane dotyczące ilości obiektów noclegowych w Krakowie, liczby miejsc noclegowych oraz liczby pokoi, pochodzą ze sprawozdania KT-1 o wykorzystaniu turystycznego obiektu noclegowego. Jest to badanie pełne, obowiązkowe, odbywające się w cyklu miesięcznym. Zaznaczyć należy, że pomimo istniejącego obowiązku nie wszystkie jednostki składają sprawozdania, co ma wpływ na prezentowane dane. Pokazana więc w poniższej tabeli liczba obiektów noclegowych w Krakowie nie oddaje ich pełnej ilości – prezentuje jedynie dane o obiektach, które złożyły sprawozdania.

Zgodnie z przyjętą przez GUS metodologią, począwszy od danych za rok 2012 do turystycznych obiektów noclegowych ogółem doliczono kwatery agroturystyczne i pokoje gościnne/kwatery prywatne, w związku z tym dane za okres 2010 – 2012 nie są w pełni porównywalne. Jednak z uwagi na fakt, że obiekty te nie wpływają znacząco na statystyki związane z obiektami noclegowymi w Krakowie, dane w okresie 2010 – 2013 potraktowano jako porównywalne. Według stanu dnia 31 VII 2013 r. liczba korzystających z noclegów w pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych stanowiła zaledwie 1,1% ogółu korzystających w turystycznych obiektach noclegowych; w przypadku noclegów udzielonych udział ten wyniósł 1,2%.

Według stanu w końcu lipca 2012 r. w stosunku do analogicznego okresu roku 2011 liczba turystycznych obiektów noclegowych zwiększyła się o 20 (z tego 14 obiektów stanowiły włączone do statystyk pokoje gościnne/ kwatery prywatne). W okresie tym odnotowano wzrost liczby hoteli czterogwiazdkowych z 21 do 25, przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby hoteli będących w trakcie kategoryzacji, z 5 obiektów do 2. W dniu 31 lipca 2013 r. na terenie Krakowa funkcjonowało 236 obiektów noclegowych – ich liczba w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 5 obiektów (spadek o 2,1%). W przypadku hoteli odnotowano spadek liczby obiektów kategorii czterogwiazdkowych o 1 oraz trzygwiazdkowych o 2.

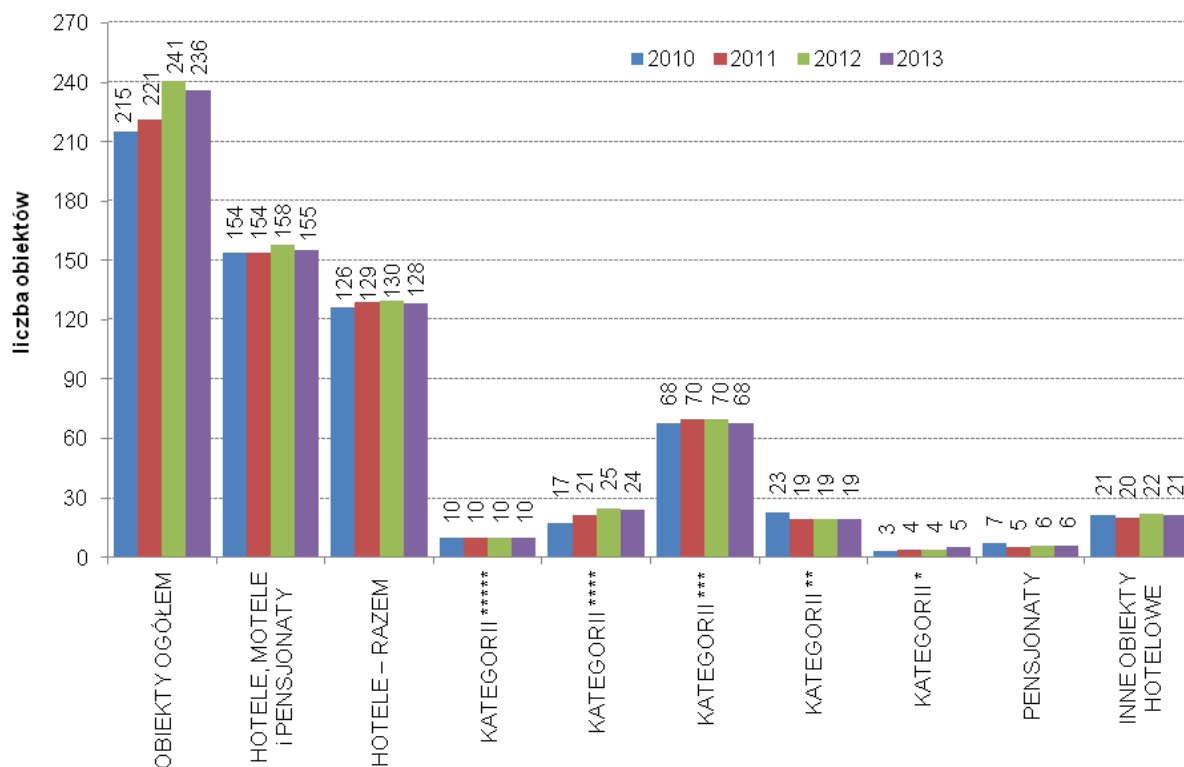
W zakresie miejsc noclegowych, którymi dysponowały obiekty noclegowe, w latach 2011 – 2012 odnotowano spadek ich liczby o 549 (pomimo uwzględnienia w statystykach 406 miejsc oferowanych przez pokoje gościnne/ kwatery prywatne). W związku ze zwiększeniem liczby hoteli czterogwiazdkowych odnotowano wzrost o 4,9% liczby miejsc noclegowych oferowanych przez tę kategorie obiektów. W przypadku hoteli dwu-, trzy- i pięciogwiazdkowych odnotowano natomiast spadek liczby miejsc odpowiednio o: 15,5%, 1,8% oraz 0,3%. W rezultacie w grupie hoteli łączna liczba miejsc noclegowych zmniejszyła się o 4,2%. W 2013 r. odnotowano spadek miejsc noclegowych w ogólnej liczbie turystycznych obiektów noclegowych. Wobec 2012 r. liczba miejsc zmniejszyła się o 2,3%, w głównej mierze z powodu ubytku liczby miejsc wśród „pozostałych obiektów”. Na uwagę zasługuje fakt ponad dwukrotnego zwiększenia liczby miejsc noclegowych w hotelach jednogwiazdkowych.

Zaznaczyć należy, że prezentowane dane nie zawierają informacji ze znacznej liczby hosteli oraz obiektów noclegowych niesklasyfikowanych, które ze względu na ich wielkość oraz zmienność trudno objąć badaniami statystycznymi. Hostele zostaną szczegółowo omówione w osobnej części tego raportu.

Tabela 3. Miejsca noclegowe i pokoje w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w latach 2010-2013 (stan na 31 VII)

Rodzaje obiektów	Obiekty ogółem				Miejsca noclegowe				Pokoje			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
OBIEKTY OGÓŁEM	215	221	241	236	24708	27062	26513	25891	x	x	x	x
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY	154	154	158	155	17993	19240	18595	18970	8708	9060	8947	9126
HOTELE – RAZEM z tego	126	129	130	128	16569	17825	17085	17570	8157	8482	8336	8540
KATEGORII *****	10	10	10	10	1764	1900	1895	1891	952	994	991	989
KATEGORII ****	17	21	25	24	3185	4587	4813	4728	1620	2232	2384	2342
KATEGORII ***	68	70	70	68	7293	6947	6820	6839	3554	3305	3259	3278
KATEGORII **	23	19	19	19	3815	3727	3151	3335	1799	1684	1526	1589
KATEGORII *	3	4	4	5	279	329	331	698	117	138	138	304
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	5	5	2	2	233	335	75	79	115	129	38	38
PENSJONATY	7	5	6	6	193	153	156	174	76	58	66	75
INNE OBIEKTY HOTELOWE	21	20	22	21	1231	1262	1354	1226	475	520	545	511
POZOSTAŁE OBIEKTY - RAZEM	61	67	83	81	6715	7822	7918	6921	x	x	x	x

Wykres 4. Turystyczne obiekty noclegowe w Krakowie w latach 2010 – 2013 (stan na 31 VII)

1.4. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie

Dane o ilości osób korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie zawarte są w tabelach 4 – 8 oraz prezentowane na wykresach 5, 6, 7. Analizując dane z ostatnich kilku lat o liczbie turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych (wykresy 1 i 2) można zauważyć, że dla turystyki Krakowa szczególnie udany był rok 2012. To w tym roku odnotowano największą liczbę turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych odwiedzających stolicę Małopolski.

Analizując dane dotyczące liczby turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych, należy zwrócić uwagę, że wzrost liczby hoteli czterogwiazdkowych składających sprawozdania KT-1 spowodował także znaczny wzrost liczby miejsc noclegowych w tych obiektach. W styczniu 2010 r. takich obiektów było 14, w czerwcu 16, natomiast od sierpnia - 19 i taki stan utrzymywał się do czerwca 2011 r. Następnie liczba hoteli czterogwiazdkowych wzrosła do 23 na koniec 2011 r., a od czerwca 2012 r. sprawozdania przesyła 25 podmiotów.

W I kwartale 2013 r., który charakteryzował się nieznacznie mniejszą liczbą korzystających z noclegów niż analogiczny okres poprzedniego roku, odnotowano spadek osób korzystających z hoteli niższej kategorii (trzy-, dwu- oraz jednogwiazdkowych), a także z pensjonatów. W okresie I-VI 2013 r. z noclegów w Krakowie skorzystało 539,1 tys. osób, tj. 54 tys. osób więcej niż w podobnym okresie roku 2012, nadal jednak mniejszym zainteresowaniem cieszyły się hotele jednogwiazdkowe oraz inne obiekty hotelowe. Wzrost liczby osób korzystających z noclegów widoczny jest również wśród turystów zagranicznych. Mimo, że w I kwartale 2011 r. było ich mniej niż w analogicznym okresie roku 2010, to kolejne kwartały przyniosły już wzrost. Ta tendencja utrzymała się także w pierwszym półroczu 2013 r., w którym odnotowano wzrost względem pierwszego półrocza 2012 r. Najwięcej turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w całym 2012 r., podobnie jak we wcześniejszych latach, odnotowano w miesiącu sierpniu (111,7 tys. osób), natomiast w pierwszym półroczu 2013 r. najlepszy pod względem turystów zagranicznych okazał się maj (107,2 tys. osób). Podobnie było wśród wszystkich turystów korzystających z noclegów. Tu również w 2012 i 2013 r. najlepsze okazały się odpowiednio sierpień i maj, przy czym maj 2013 r. okazał się korzystniejszy niż najlepszy miesiąc 2012 r.

Tabela 4. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie według miesięcy i kategorii obiektów w latach 2010 - 2013

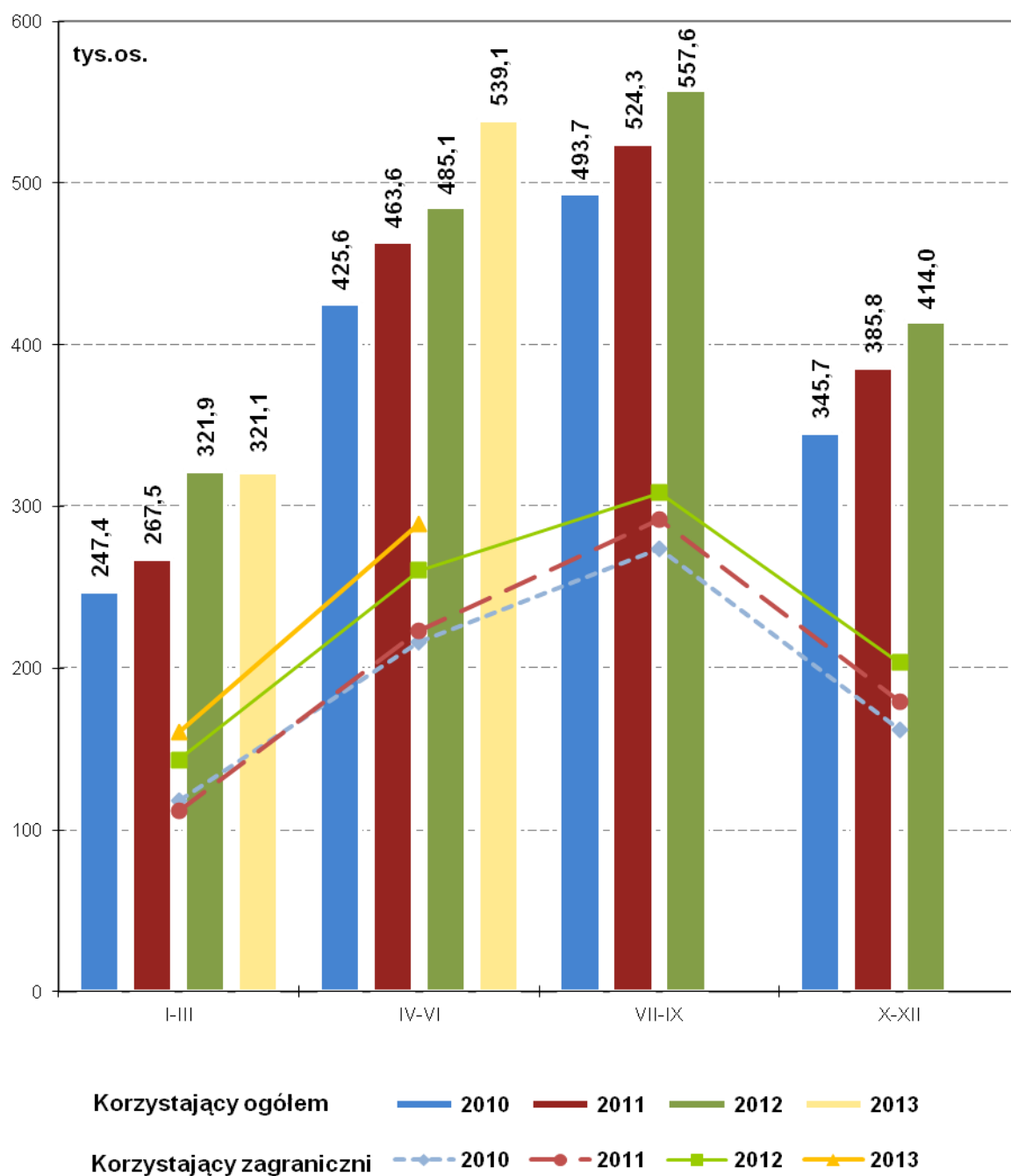
WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turyści korzystający z noclegów												
OBIEKTY OGÓLEM	2010	64427	71836	111141	117556	155368	152635	150413	173449	169807	153034	102072	90625	1512363
	2011	75659	77286	114572	132331	167568	163750	163064	184810	176466	162454	118344	104967	1641271
	2012	88723	91869	141337	153303	182751	149016	178015	195641	183908	174699	125652	113656	1778570
	2013	89701	94350	137031	156184	197310	185633							860209
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2010	55089	60426	95795	99534	129812	126924	123058	144586	145022	132008	87825	76424	1276503
	2011	63495	63991	99850	111968	140813	138627	135839	156502	151366	139576	102447	89958	1394432
	2012	74161	77078	121484	130310	152796	120794	148231	162298	155174	148727	108038	97359	1496450
	2013	75828	81109	118719	132839	167626	155533							731654
HOTELE-RAZEM z tego:	2010	51435	56539	89572	94095	122861	119964	116719	138268	139012	126226	83824	72948	1211463
	2011	59342	60111	94515	104349	132536	130245	127905	147720	143224	132270	96623	85090	1313930
	2012	69670	72339	115099	122896	144406	112908	140493	152923	146781	140593	101871	91619	1411598
	2013	71511	76272	113075	126109	158741	147863							693571
KATEGORII 5*	2010	6696	6885	9599	10946	17171	16928	17093	17684	18275	16958	10915	8970	158120
	2011	6280	7824	8694	11949	14532	14731	14867	16054	15900	14443	11565	9980	146819
	2012	7020	8032	10573	14305	15749	12239	16809	17830	16772	15441	12170	11145	158085
	2013	7754	8256	11545	14397	18167	17688							77807
KATEGORII 4*	2010	10699	11600	19973	19518	26570	26037	28167	37047	39171	33600	23428	20522	296332
	2011	15087	15059	25428	25910	36843	35633	40885	53708	50824	44477	31759	28142	403755
	2012	22336	22566	40452	40792	49608	34564	48148	53996	51135	49290	36026	31816	480729
	2013	24555	27170	40285	43208	53660	49862							238740
KATEGORII 3*	2010	23194	26741	43073	43120	53761	51872	49499	58520	61481	58253	36569	32528	538611
	2011	28442	28221	45059	49211	59578	57645	52936	58104	56278	54977	39484	35527	565462
	2012	30696	32806	48693	50844	58667	49918	57043	61172	59156	57860	42106	37255	586216
	2013	30083	32127	47636	51430	64623	59859							285758
KATEGORII 2*	2010	9083	9307	13915	16611	20882	19711	18602	21420	16394	13741	10568	8854	179088
	2011	7480	6876	11510	13581	16117	16156	15918	16459	15843	13530	10085	9017	152572
	2012	8104	7483	11837	13658	15917	12770	16578	17265	16642	14805	9489	9513	154061
	2013	7879	7472	11375	14371	18208	16398							75703
KATEGORII 1*	2010	911	976	1660	2502	2817	3599	1685	1604	2597	2670	1555	1154	23730
	2011	890	977	2078	2253	3562	3334	1715	1881	2466	2612	1959	1220	24947
	2012	969	928	2914	2628	3809	3045	1594	2158	2624	2891	1718	1570	26848
	2013	947	924	1760	2165	3508	3587							12891
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2010	852	1030	1352	1398	1660	1817	1673	1993	1094	1004	789	920	15582
	2011	1163	1154	1746	1445	1904	2746	1584	1514	1913	2231	1771	1204	20375
	2012	545	524	630	669	656	372	321	502	452	306	362	320	5659
	2013	293	323	474	538	575	469							2672

Dokończenie Tabeli 4

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turysci korzystający z noclegów												
PENSJONATY-RAZEM	2010	499	540	619	615	790	828	833	957	959	849	568	567	8624
	2011	596	467	808	1016	926	856	494	976	906	553	656	646	8900
	2012	460	433	735	540	791	765	927	945	1007	900	690	526	8719
	2013	472	403	612	695	815	831							3828
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2010	3155	3347	5604	4824	6161	6132	5506	5361	5051	4933	3433	2909	56416
	2011	3557	3413	4527	6603	7351	7526	7440	7806	7236	6753	5168	4222	71602
	2012	4031	4306	5650	6874	7599	7121	6811	8430	7386	7234	5477	5214	76133
	2013	3845	4434	5032	6035	8070	6839							34255
POZOSTAŁE OBIEKTY	2010	9338	11410	15346	18022	25556	25711	27355	28863	24785	21026	14247	14201	235860
	2011	12164	13295	14722	20363	26755	25123	27225	28308	25100	22878	15897	15009	246839
	2012	14562	14791	19853	22993	29955	28222	29784	33343	28734	25972	17614	16297	282120
	2013	13873	13241	18312	23345	29684	30100							128555

Na wykresie 5 widać, że liczba osób korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w każdym z kwartałów lat 2010 – 2012 oraz w II kwartale 2013 r. wzrastała. Pomimo, iż w I kwartale 2013 r. odnotowano nieznaczny spadek liczby osób korzystających z noclegów, to już w następnym kwartale nastąpił wzrost o 11,1% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. W przypadku turystów zagranicznych, wzrost korzystających z noclegów rozpoczął się w II kwartale 2010 r. i utrzymywał się do końca II kwartału 2013 r.

Wykres 5. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie według kwartałów w latach 2010 – 2013

W tabeli 5 oraz tabeli 7 zaprezentowane są wskaźniki dynamiki liczby osób korzystających z noclegów w latach 2011 - 2013 w poszczególnych kategoriach obiektów względem 2010 r.

Tabela 5. Wskaźnik dynamiki turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w latach 2010 - 2013 według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		2010=100,0											
OBIEKTY OGÓLEM	2011	117,4	107,6	103,1	112,6	107,9	107,3	108,4	106,6	103,9	106,2	115,9	115,8
	2012	137,7	118,9	123,4	115,8	109,1	91,0	109,2	105,9	104,2	107,5	106,2	108,3
	2013	139,2	131,3	123,3	132,9	127,0	121,6						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY- RAZEM	2011	115,3	105,9	104,2	112,5	108,5	109,2	110,4	108,2	104,4	105,7	116,6	117,7
	2012	134,6	127,6	126,8	130,9	117,7	95,2	120,5	112,3	107,0	112,7	123,0	127,4
	2013	137,6	134,2	123,9	133,5	129,1	122,5						
HOTELE-RAZEM z tego:	2011	115,4	106,3	105,5	110,9	107,9	108,6	109,6	106,8	103,0	104,8	115,3	116,6
	2012	135,5	127,9	128,5	130,6	117,5	94,1	120,4	110,6	105,6	111,4	121,5	125,6
	2013	139,0	134,9	126,2	134,0	129,2	123,3						
KATEGORII 5*	2011	93,8	113,6	90,6	109,2	84,6	87,0	87,0	90,8	87,0	85,2	106,0	111,3
	2012	104,8	116,7	110,1	130,7	91,7	72,3	98,3	100,8	91,8	91,1	111,5	124,2
	2013	115,8	119,9	120,3	131,5	105,8	104,5						
KATEGORII 4*	2011	141,0	129,8	127,3	132,7	138,7	136,9	145,2	145,0	129,7	132,4	135,6	137,1
	2012	208,8	194,5	202,5	209,0	186,7	132,7	170,9	145,7	130,5	146,7	153,8	155,0
	2013	229,5	234,2	201,7	221,4	202,0	191,5						
KATEGORII 3*	2011	122,6	105,5	104,6	114,1	110,8	111,1	106,9	99,3	91,5	94,4	108,0	109,2
	2012	132,3	122,7	113,0	117,9	109,1	96,2	115,2	104,5	96,2	99,3	115,1	114,5
	2013	129,7	120,1	110,6	119,3	120,2	115,4						
KATEGORII 2*	2011	82,4	73,9	82,7	81,8	77,2	82,0	85,6	76,8	96,6	98,5	95,4	101,8
	2012	89,2	80,4	85,1	82,2	76,2	64,8	89,1	80,6	101,5	107,7	89,8	107,4
	2013	86,7	80,3	81,7	86,5	87,2	83,2						
KATEGORII 1*	2011	97,7	100,1	125,2	90,0	126,4	92,6	101,8	117,3	95,0	97,8	126,0	105,7
	2012	106,4	95,1	175,5	105,0	135,2	84,6	94,6	134,5	101,0	108,3	110,5	136,0
	2013	104,0	94,7	106,0	86,5	124,5	99,7						
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2011	136,5	112,0	129,1	103,4	114,7	151,1	94,7	76,0	174,9	222,2	224,5	130,9
	2012	64,0	50,9	46,6	47,9	39,5	20,5	19,2	25,2	41,3	30,5	45,9	34,8
	2013	34,4	31,4	35,1	38,5	34,6	25,8						
PENSJONATY-RAZEM	2011	119,4	86,5	130,5	165,2	117,2	103,4	59,3	102,0	94,5	65,1	115,5	113,9
	2012	92,2	80,2	118,7	87,8	100,1	92,4	111,3	98,7	105,0	106,0	121,5	92,8
	2013	94,6	74,6	98,9	113,0	103,2	100,4						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2011	112,7	102,0	80,8	136,9	119,3	122,7	135,1	145,6	143,3	136,9	150,5	145,1
	2012	127,8	128,7	100,8	142,5	123,3	116,1	123,7	157,2	146,2	146,6	159,5	179,2
	2013	121,9	132,5	89,8	125,1	131,0	111,5						
POZOSTAŁE OBIEKTY	2011	130,3	116,5	95,9	113,0	104,7	97,7	99,5	98,1	101,3	108,8	111,6	105,7
	2012	155,9	129,6	129,4	127,6	117,2	109,8	108,9	115,5	115,9	123,5	123,6	114,8
	2013	148,6	116,0	119,3	129,5	116,2	117,1						

Tabela 6. Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie według miesięcy i kategorii obiektów w latach 2010 - 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów												
OBIEKTY OGÓLEM	2010	28285	31596	58293	61815	79084	75549	86785	98848	88402	81236	42453	37897	770243
	2011	29583	29782	52429	65132	78174	79751	92328	103180	96145	82863	48248	48049	805664
	2012	38006	37202	68094	85964	91930	82674	98961	111716	97691	90053	58264	55027	915582
	2013	43204	41769	75374	84398	107159	97771							449675
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2010	25186	27641	52390	55532	72355	69107	75724	88638	80893	75196	39170	34388	696220
	2011	25666	25358	47285	58414	71697	72875	80426	92368	86758	75281	44197	42370	722695
	2012	32280	31814	60014	76017	82715	70196	85344	96680	85539	79889	51033	48590	800111
	2013	37274	37005	66289	74392	95690	86683							397333
HOTELE-RAZEM z tego:	2010	23877	26355	49223	53112	69613	66450	72704	85489	78221	72615	37985	33106	668750
	2011	23914	24054	44719	54616	67529	68587	75940	87561	82212	71534	41738	40356	682760
	2012	31012	30046	57490	72324	79327	66056	81784	92534	82063	76418	48301	46241	763596
	2013	35393	35005	63875	71220	91860	83280							380633
KATEGORII 5*	2010	4438	4281	5951	7449	12482	11482	13099	13465	12471	11960	7486	5476	110040
	2011	3612	4409	5277	8045	9467	10190	10781	11767	11111	9587	7445	6801	98492
	2012	4698	5262	7167	10604	11549	8632	12523	13669	11962	10808	8358	7314	112546
	2013	4883	5619	8752	10801	13629	13538							57222
KATEGORII 4*	2010	5879	6512	12492	11048	16051	15821	18421	24902	23657	20234	12316	10062	177395
	2011	5772	6028	13196	13258	20752	22194	27098	35413	31185	25222	15639	15010	230767
	2012	11415	9413	21500	23741	29027	21000	30089	34872	29906	28207	18303	17095	274568
	2013	13635	13246	24394	24920	33828	30893							140916
KATEGORII 3*	2010	11007	12943	25081	26561	31986	30522	32268	37334	34992	33983	15287	14804	306768
	2011	12301	11769	21532	26981	30723	29886	29948	32948	32902	29738	15655	15480	289863
	2012	12376	13336	23744	30565	31090	30405	32316	35540	32252	30626	18380	17754	308384
	2013	13889	13580	25087	28179	36666	31880							149281
KATEGORII 2*	2010	2235	2081	4418	6502	7845	6806	7274	8656	6163	5188	2356	2113	61637
	2011	1970	1396	3499	4912	5393	5051	7009	6728	6030	5057	2259	2380	51684
	2012	2011	1412	3226	5877	6256	5015	5840	7418	6929	5691	2193	3275	55143
	2013	2489	1907	4369	5782	6347	5592							26486
KATEGORII 1*	2010	76	286	885	1118	689	1172	610	363	759	1054	389	204	7605
	2011	83	305	983	1143	708	969	753	412	679	1097	180	224	7536
	2012	196	244	1280	937	830	847	696	543	586	1000	714	495	8368
	2013	205	346	801	1025	840	930							4147

Dokończenie Tabeli 6

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów												
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2010	242	252	396	434	560	647	1032	769	179	196	151	447	5305
	2011	176	147	232	277	486	297	351	293	305	833	560	461	4418
	2012	316	379	573	600	575	157	320	492	428	86	353	308	4587
	2013	292	307	472	513	550	447							2581
PENSJONATY-RAZEM	2010	96	100	90	135	187	143	226	259	148	191	67	146	1788
	2011	133	52	99	154	146	162	192	289	198	113	100	58	1696
	2012	92	27	80	160	218	230	270	275	140	105	129	75	1801
	2013	80	47	40	67	185	143							562
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2010	1213	1186	3077	2285	2555	2514	2794	2890	2524	2390	1118	1136	25682
	2011	1619	1252	2467	3644	4022	4126	4294	4518	4348	3634	2359	1956	38239
	2012	1176	1741	2444	3533	3170	3910	3290	3871	3336	3366	2603	2274	34714
	2013	1801	1953	2374	3105	3645	3260							16138
POZOSTAŁE OBIEKTY	2010	3099	3955	5903	6283	6729	6442	11061	10210	7509	6040	3283	3509	74023
	2011	3917	4424	5144	6718	6477	6876	11902	10812	9387	7582	4051	5679	82969
	2012	5726	5388	8080	9947	9215	12478	13617	15036	12152	10164	7231	6437	115471
	2013	5930	4764	9085	10006	11469	11088							52342

Wykres 6. Turyści korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według miesięcy i kategorii obiektów w 2012 r.

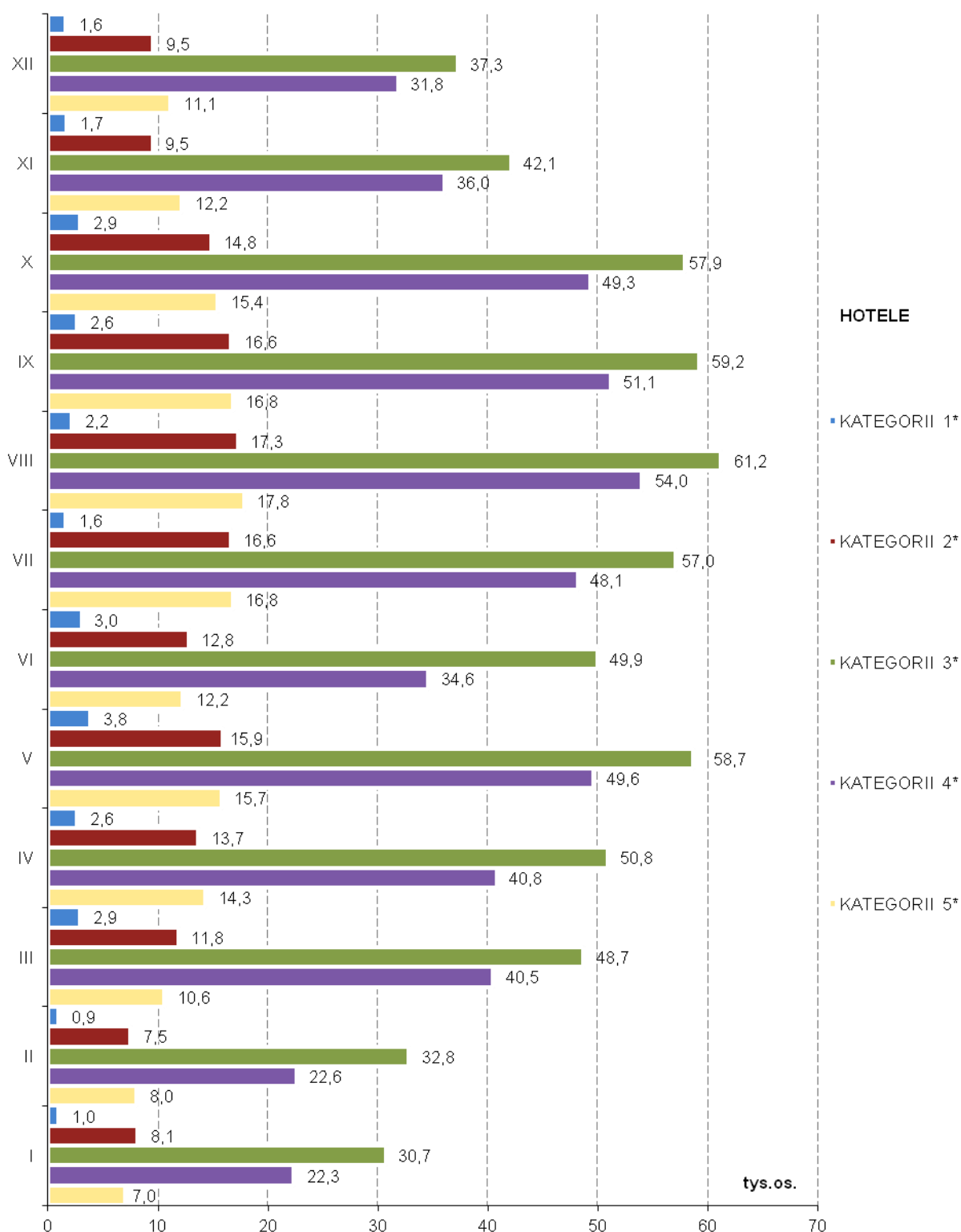

Tabela 7. Wskaźnik dynamiki liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w latach 2010 - 2013 według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		2010=100,0											
OBIEKTY OGÓLEM	2011	104,6	94,3	89,9	105,4	98,8	105,6	106,4	104,4	108,8	102,0	113,7	126,8
	2012	134,4	124,9	129,9	132,0	117,6	103,7	107,2	108,3	101,6	108,7	120,8	114,5
	2013	152,7	132,2	129,3	136,5	135,5	129,4						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY- RAZEM	2011	101,9	91,7	90,3	105,2	99,1	105,5	106,2	104,2	107,3	100,1	112,8	123,2
	2012	128,2	115,1	114,6	136,9	114,3	101,6	112,7	109,1	105,7	106,2	130,3	141,3
	2013	148,0	133,9	126,5	134,0	132,3	125,4						
HOTELE-RAZEM z tego:	2011	100,2	91,3	90,8	102,8	97,0	103,2	104,5	102,4	105,1	98,5	109,9	121,9
	2012	129,9	114,0	116,8	136,2	114,0	99,4	112,5	108,2	104,9	105,2	127,2	139,7
	2013	148,2	132,8	129,8	134,1	132,0	125,3						
KATEGORII 5*	2011	81,4	103,0	88,7	108,0	75,8	88,7	82,3	87,4	89,1	80,2	99,5	124,2
	2012	105,9	122,9	120,4	142,4	92,5	75,2	95,6	101,5	95,9	90,4	111,6	133,6
	2013	110,0	131,3	147,1	145,0	109,2	117,9						
KATEGORII 4*	2011	98,2	92,6	105,6	120,0	129,3	140,3	147,1	142,2	131,8	124,7	127,0	149,2
	2012	194,2	144,5	172,1	214,9	180,8	132,7	163,3	140,0	126,4	139,4	148,6	169,9
	2013	231,9	203,4	195,3	225,6	210,8	195,3						
KATEGORII 3*	2011	111,8	90,9	85,8	101,6	96,1	97,9	92,8	88,3	94,0	87,5	102,4	104,6
	2012	112,4	103,0	94,7	115,1	97,2	99,6	100,1	95,2	92,2	90,1	120,2	119,9
	2013	126,2	104,9	100,0	106,1	114,6	104,4						
KATEGORII 2*	2011	88,1	67,1	79,2	75,5	68,7	74,2	96,4	77,7	97,8	97,5	95,9	112,6
	2012	90,0	67,9	73,0	90,4	79,7	73,7	80,3	85,7	112,4	109,7	93,1	155,0
	2013	111,4	91,6	98,9	88,9	80,9	82,2						
KATEGORII 1*	2011	109,2	106,6	111,1	102,2	102,8	82,7	123,4	113,5	89,5	104,1	46,3	109,8
	2012	257,9	85,3	144,6	83,8	120,5	72,3	114,1	149,6	77,2	94,9	183,5	242,6
	2013	269,7	121,0	90,5	91,7	121,9	79,4						
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2011	72,7	58,3	58,6	63,8	86,8	45,9	34,0	38,1	170,4	425,0	370,9	103,1
	2012	130,6	150,4	144,7	138,2	102,7	24,3	31,0	64,0	239,1	43,9	233,8	68,9
	2013	120,7	121,8	119,2	118,2	98,2	69,1						
PENSJONATY-RAZEM	2011	138,5	52,0	110,0	114,1	78,1	113,3	85,0	111,6	133,8	59,2	149,3	39,7
	2012	95,8	27,0	88,9	118,5	116,6	160,8	119,5	106,2	94,6	55,0	192,5	51,4
	2013	83,3	47,0	44,4	49,6	98,9	100,0						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2011	133,5	105,6	80,2	159,5	157,4	164,1	153,7	156,3	172,3	152,1	211,0	172,2
	2012	96,9	146,8	79,4	154,6	124,1	155,5	117,8	133,9	132,2	140,8	232,8	200,2
	2013	148,5	164,7	77,2	135,9	142,7	129,7						
POZOSTAŁE OBIEKTY	2011	126,4	111,9	87,1	106,9	96,3	106,7	107,6	105,9	125,0	125,5	123,4	161,8
	2012	184,8	136,2	136,9	158,3	136,9	193,7	123,1	147,3	161,8	168,3	220,3	183,4
	2013	191,4	120,5	153,9	159,3	170,4	172,1						

Jak wynika z danych w tabeli 8 turyści zagraniczni najczęściej spośród obiektów noclegowych wybierali hotele. W każdym analizowanym kwartale lat 2010-2013 nocowało w nich od 82,9% do 88,9% turystów zagranicznych. Największą popularnością cieszą się nadal hotele trzygwiazdkowe, jednak porównując pierwsze półrocze 2010 r. z analogicznym okresem roku 2013 można zaobserwować spadek zainteresowania noclegami w tych obiektach na poziomie ok. 8 p. proc. Turyści zagraniczni coraz chętniej wybierają hotele czterogwiazdkowe. Porównując pierwsze dwa kwartały 2010 r. z tym samym okresem roku 2013 można zaobserwować wzrost sięgający blisko 11 p. proc. Najmniej osób z zagranicy korzystało z usług pensjonatów oraz hoteli jednogwiazdkowych.

Tabela 8. Udział turystów zagranicznych w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w latach 2010 - 2013

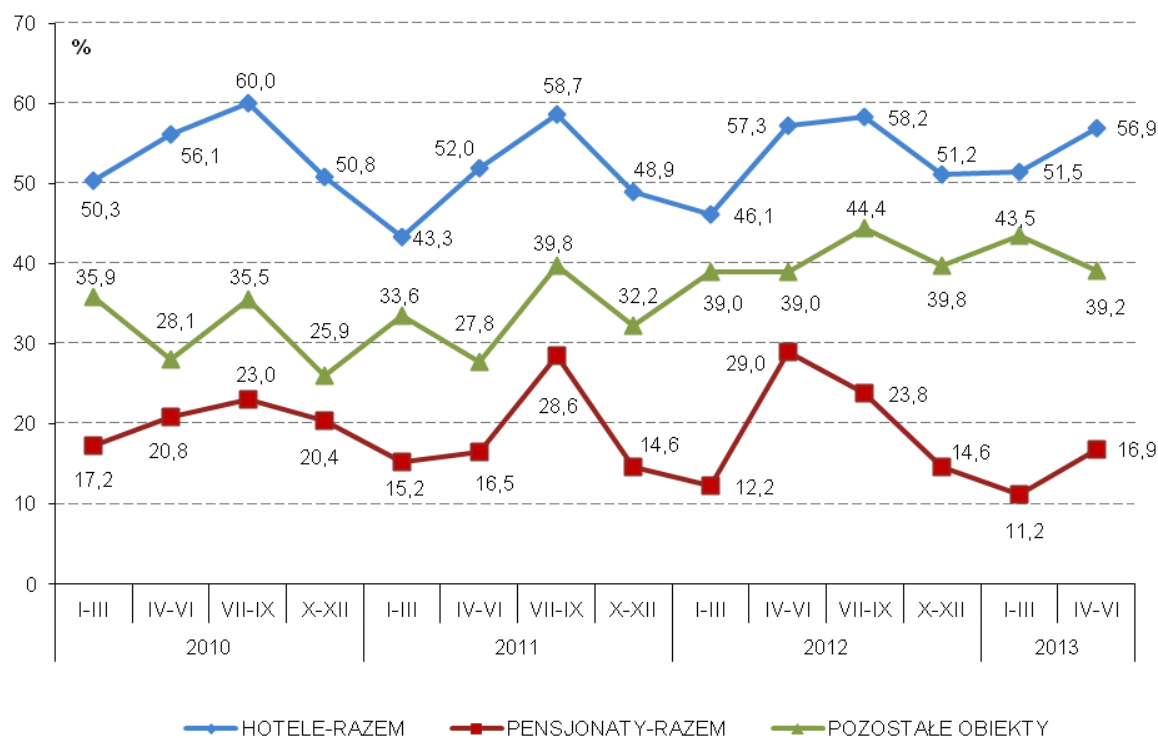
WYSZCZEGÓLNIENIE		I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w %			
OBIEKTY OGÓLEM	2010	100,0			
	2011				
	2012				
	2013				
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2010	89,0	91,0	89,5	92,1
	2011	87,9	91,0	89,0	90,3
	2012	86,6	87,9	86,8	88,3
	2013	87,7	88,7		
HOTELE – RAZEM z tego:	2010	84,2	87,4	86,3	88,9
	2011	82,9	85,5	84,2	85,7
	2012	82,7	83,6	83,1	84,1
	2013	83,7	85,1		
KATEGORII 5*	2010	12,4	14,5	14,2	15,4
	2011	11,9	12,4	11,5	13,3
	2012	12,0	11,8	12,4	13,0
	2013	12,0	13,1		
KATEGORII 4*	2010	21,1	19,8	24,4	26,4
	2011	22,4	25,2	32,1	31,2
	2012	29,5	28,3	30,8	31,3
	2013	32,0	31,0		
KATEGORII 3*	2010	41,5	41,2	38,2	39,7
	2011	40,8	39,3	32,8	34,0
	2012	34,5	35,3	32,5	32,8
	2013	32,8	33,4		

Dokończenie Tabeli 8

WYSZCZEGÓLNIENIE		I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w %			
KATEGORII 2*	2010	7,4	9,8	8,1	6,0
	2011	6,1	6,9	6,8	5,4
	2012	4,6	6,6	6,5	5,5
	2013	5,5	6,1		
KATEGORII 1*	2010	1,1	1,4	0,6	1,0
	2011	1,2	1,3	0,6	0,8
	2012	1,2	1,0	0,6	1,1
	2013	0,8	1,0		
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2010	0,8	0,8	0,7	0,5
	2011	0,5	0,5	0,3	1,0
	2012	0,9	0,5	0,4	0,4
	2013	0,7	0,5		
PENSJONATY-RAZEM	2010	0,2	0,2	0,2	0,3
	2011	0,3	0,2	0,2	0,2
	2012	0,1	0,2	0,2	0,2
	2013	0,1	0,1		
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2010	4,6	3,4	3,0	2,9
	2011	4,8	5,3	4,5	4,4
	2012	3,7	4,1	3,4	4,1
	2013	3,8	3,5		
POZOSTAŁE OBIEKTY	2010	11,0	9,0	10,5	7,9
	2011	12,1	9,0	11,0	9,7
	2012	13,4	12,1	13,2	11,7
	2013	12,3	11,3		

Jak pokazuje wykres 7 większość osób korzystających z noclegów w hotelach to turyści zagraniczni. W miesiącach VII - IX (w latach 2010 – 2013), a więc w pełni sezonu turystycznego, stanowili oni odpowiednio: 60,0%, 58,7%, 58,2% i 56,9% wszystkich korzystających. Można zauważyć, że mają oni znaczący wpływ na rozwój i kondycję branży hotelarskiej, dlatego niepokojące dla hotelarzy mogą być dane o systematycznym spadku tego odsetka.

Wykres 7. Odsetek liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie z ogółu korzystających w poszczególnych typach obiektów według kwartałów w latach 2010 - 2013

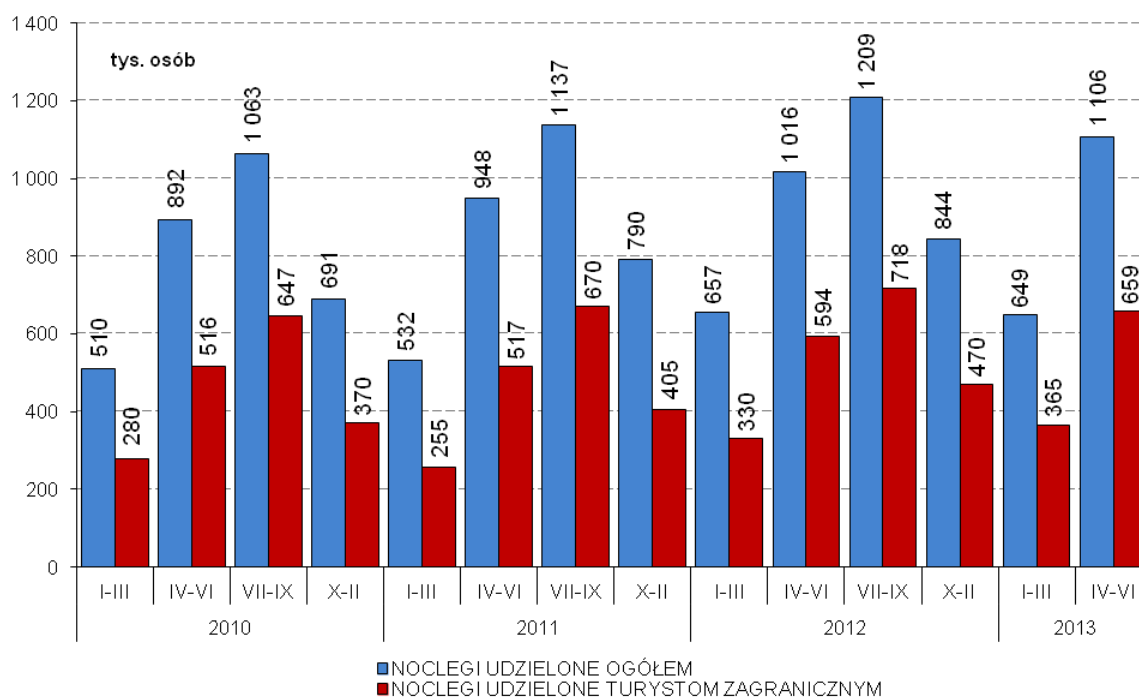
1.5. Udzielone noclegi oraz stopień wykorzystania miejsc noclegowych w Krakowie

W 2012 roku we wszystkich krakowskich turystycznych obiektach noclegowych, które złożyły sprawozdanie statystyczne udzielono 3 725 897 noclegów, z czego 2 112 170 tj. 56,7% turystom zagranicznym (patrz tabela 9). W porównaniu z rokiem 2011 nastąpił wzrost liczby udzielonych noclegów ogółem oraz wśród turystów zagranicznych – odpowiednio o 9,3% i 14,4%. W porównaniu z rokiem 2010 analogiczne wzrosty wyniosły odpowiednio: 18,1% i 16,5%. Najwięcej noclegów udzielono tradycyjnie w sezonie letnim, a rok 2012 był pod tym względem najkorzystniejszy w badanym okresie.

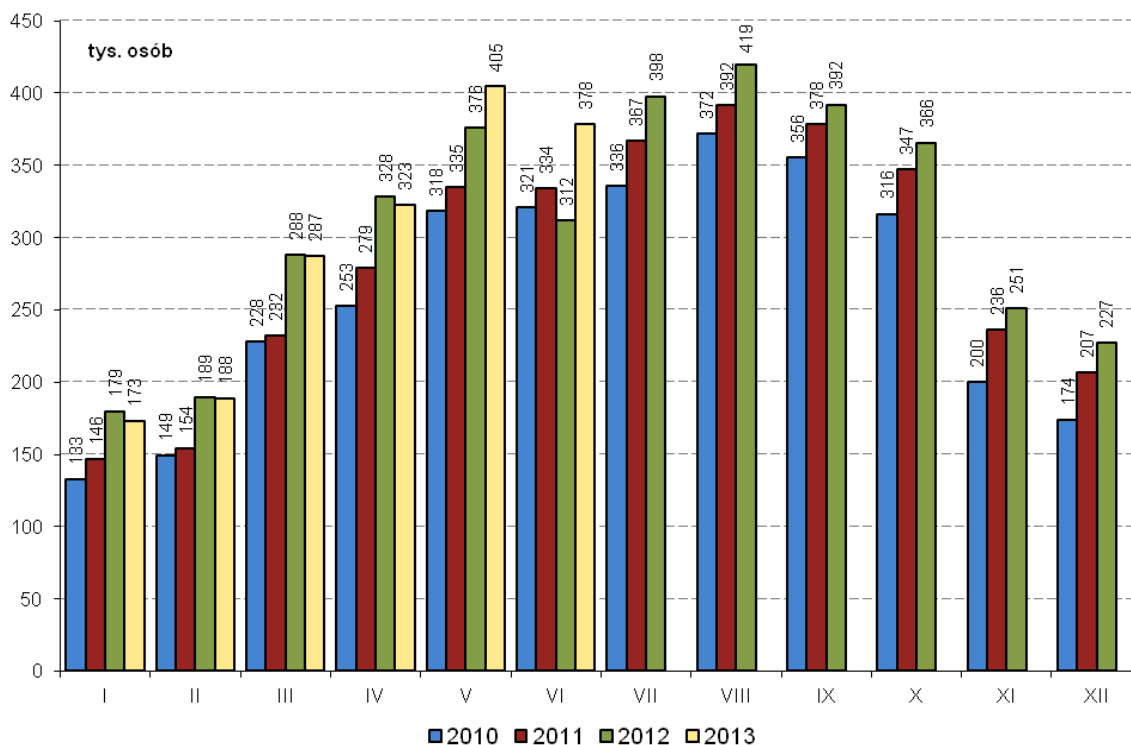
Jak widać na podstawie wykresu 9, w latach 2011 i 2012 miał miejsce wzrost liczby udzielonych noclegów. W okresie tym liczba udzielonych noclegów w każdym kolejnym miesiącu przewyższała liczbę udzielonych noclegów w analogicznym okresie roku poprzedniego (za wyjątkiem czerwca 2012). Kierunek ten nie utrzymał się jednak w 2013 roku, kiedy to liczba udzielonych noclegów od stycznia do kwietnia była niższa, niż w analogicznych miesiącach roku 2012 i dopiero w dwóch ostatnich miesiącach pierwszego półrocza zaczęła przewyższać wartości z roku poprzedniego.

W przypadku turystów zagranicznych wzrost liczby udzielonych noclegów względem analogicznego okresu roku poprzedniego miał miejsce we wszystkich miesiącach roku 2012 oraz w pierwszym półroczu 2013, za wyjątkiem kwietnia. Mniej korzystna sytuacja miała miejsce w roku 2011, kiedy to liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym spadała w całym pierwszym kwartale oraz miesiącu maju.

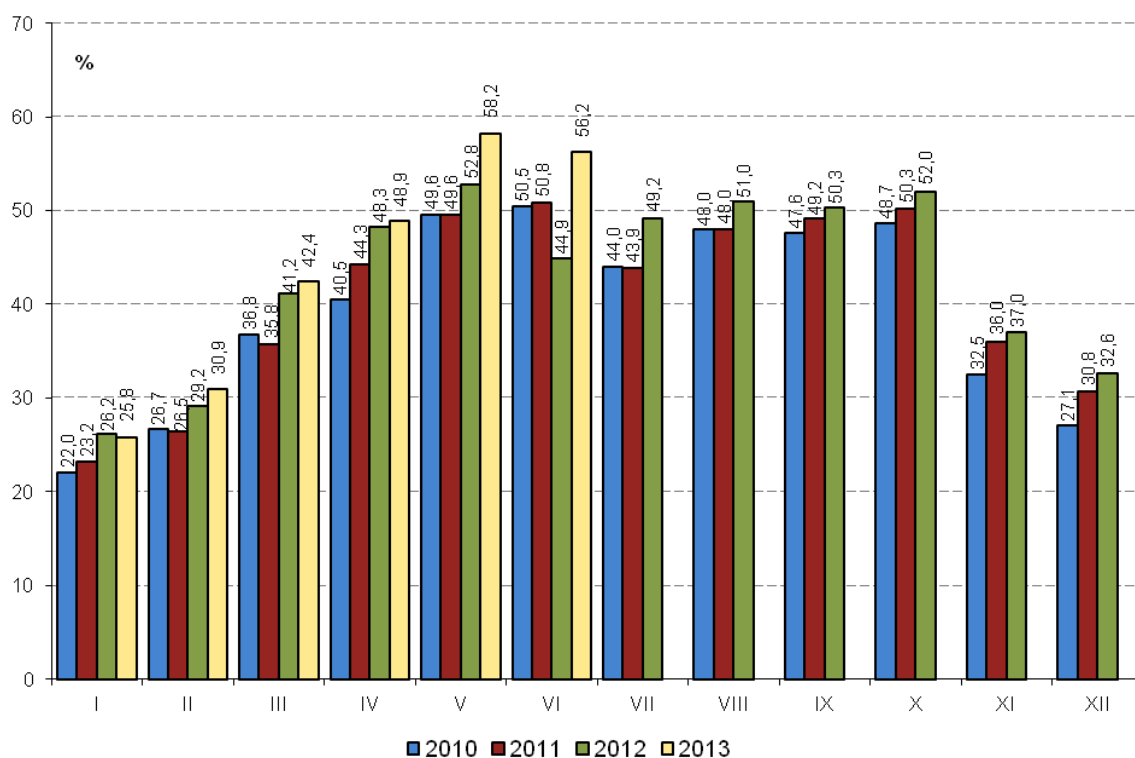
Wykres 8. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w latach 2010 - 2013 według kwartałów

Wykres 9. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie według miesięcy w latach 2010 - 2013

Wykres 10. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie według miesiąca w latach 2010 - 2013

Na wykresie 10 widać, że najwyższy odsetek wykorzystania miejsc noclegowych we wszystkich obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w 2012 roku obserwowano w maju, październiku i sierpniu. W porównaniu do 2011 roku największy wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych zanotowano w marcu (o 5,4 p. proc.) i lipcu (o 5,3 p. proc.), a największy spadek – w czerwcu (o 5,9 p. proc.). Największy spadek stopnia wykorzystania miejsc noclegowych względem roku 2010 także miał miejsce w czerwcu (o 5,6 p. proc.), natomiast największy wzrost w tej perspektywie zanotowano w kwietniu (o 7,8 p. proc.). W pierwszym półroczu 2013 roku najwyższy, przekraczający 50% poziom wykorzystania miejsc noclegowych miał miejsce w maju i czerwcu.

W przypadku hoteli, moteli oraz pensjonatów ujętych zbiorczo, najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 roku (58,8%, przy średniorocznej wartości na poziomie 47,0%) przypadła na sierpień, podczas gdy w latach poprzednich największe wykorzystanie miejsc noclegowych miało miejsce we wrześniu. Największy wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 roku względem analogicznego okresu roku poprzedniego miał miejsce w marcu (o 7,2 p. proc.).

W pierwszym półroczu 2013 roku największe wykorzystanie miejsc noclegowych w hotelach, motelach i pensjonatach łącznie odnotowano w maju (62,7%) i czerwcu (59,7%). Czerwiec był jednocześnie miesiącem, w którym zaobserwowano największy wzrost stopnia

wykorzystania miejsc noclegowych w tego typu obiektach w stosunku do roku poprzedniego (o 12,9 p. proc.).

Tabela 9. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w 2012 r. według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ogółem
OBIEKTY OGÓLEM	Noclegi udzielone	179369	189335	288220	328203	375866	311876	397854	419456	391965	365807	250909	227037	3725897
	z tego turystom zagranicznym	86640	87304	156541	199203	206833	188103	233665	255489	228857	213108	130535	125892	2112170
	stopień wykorzystania %	26,2	29,2	41,2	48,3	52,8	44,9	49,2	51	50,3	52	37	32,6	43,3
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY RAZEM	noclegi udzielone	142569	151948	243309	272137	310133	247904	319342	341512	323991	307724	210643	192088	3063300
	z tego turystom zagranicznym	69926	72436	135979	173364	183130	159093	198706	220074	197527	186942	112942	110932	1821051
	stopień wykorzystania %	26,7	30,1	44,6	51,7	57,3	46,8	55,5	58,8	58,4	56,3	39,8	35,2	47,0
HOTELE -RAZEM z tego:	noclegi udzielone	133566	142912	231721	257853	294102	233846	302675	322897	306639	291515	196512	180864	2895102
	z tego turystom zagranicznym	67146	69239	131137	165740	175894	151279	190041	210815	189727	179328	106438	105948	1742732
	stopień wykorzystania %	27,1	30,8	46,7	53,3	59,2	48,1	57,2	60,4	60,1	58,4	40,7	36,2	48,5
KATEGORII 5*	noclegi udzielone	14964	18541	23806	33028	35188	27933	38624	41148	37307	34069	26106	25123	355837
	z tego turystom zagranicznym	11216	13339	17567	25046	27057	20595	30148	33054	28263	25876	19456	18507	270124
	stopień wykorzystania %	25,4	33,7	41,4	58,5	60	49,2	65,7	70,1	65,7	58,1	45,9	42,8	51,5
KATEGORII 4*	noclegi udzielone	41423	40900	75475	78972	95490	69603	98785	108156	99692	95719	65465	60566	930246
	z tego turystom zagranicznym	23717	18816	43370	49957	58564	45080	64206	72683	61927	59467	36835	36456	571078
	stopień wykorzystania %	28,9	30,5	52	55,9	65,4	49,2	66,2	72,5	69,1	64,2	45,4	40,7	53,6
KATEGORII 3*	noclegi udzielone	56578	64406	101598	109665	123004	103177	123418	132652	128983	123666	82887	74156	1224190
	z tego turystom zagranicznym	26617	31565	59271	72594	73231	69888	78221	86197	79764	76319	42626	41719	738012
	stopień wykorzystania %	27,5	33,1	48,4	53,4	58,7	50,5	58,5	63	63,6	59	40,9	35,5	49,5
KATEGORII 2*	noclegi udzielone	17338	15987	23586	29663	32234	27295	37859	35715	34923	32559	17381	17051	321591
	z tego turystom zagranicznym	4508	4061	7164	14589	14000	13494	15130	16679	17591	15564	4738	6899	134417
	stopień wykorzystania %	24,7	24,1	33,4	43,2	46,1	38,4	38,8	34,4	37,1	47,2	25,8	24,4	35,0
KATEGORII 1*	noclegi udzielone	2160	1959	5989	5056	6598	4772	3198	3954	4777	4832	3937	3207	50439
	z tego turystom zagranicznym	407	635	2580	2202	1592	1639	1546	951	1249	1914	2063	1623	18401
	stopień wykorzystania %	21,2	20,5	58,7	51,2	64,7	47,9	31,2	38,5	48,4	47	39,6	31,3	41,7
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	noclegi udzielone	1103	1119	1267	1469	1588	1066	791	1272	957	670	736	761	12799
	z tego turystom zagranicznym	681	823	1185	1352	1450	583	790	1251	933	188	720	744	10700
	stopień wykorzystania %	26,3	27,6	47,3	56,7	59,3	41,2	34	51,9	40,4	27,4	31,1	31,1	38,6

Dokończenie Tabeli 9

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ogółem
PENSJONATY- RAZEM	noclegi udzielone	624	627	1104	980	1487	1272	1632	1786	1688	1426	1270	906	14802
	z tego turystom zagranicznym	133	44	169	375	549	465	667	605	373	200	353	164	4097
	stopień wykorzystania %	13,1	14	11,6	27,2	31,3	27,6	34,2	34	32,5	26,7	25,5	16,9	23,6
INNE OBIEKTY HOTELOWE	noclegi udzielone	8379	8409	10484	13304	14544	12786	15035	16829	15664	14783	12861	10318	153396
	z tego turystom zagranicznym	2647	3153	4673	7249	6687	7349	7998	8654	7427	7414	6151	4820	74222
	stopień wykorzystania %	22,6	22,7	26,3	34,5	36,8	33,2	36	41,2	39,6	35,1	31,5	25	32,2
POZOSTAŁE OBIEKTY	noclegi udzielone	36800	37387	44911	56066	65733	63972	78512	77944	67974	58083	40266	34949	662597
	z tego turystom zagranicznym	16714	14868	20562	25839	23703	29010	34959	35415	31330	26166	17593	14960	291119
	stopień wykorzystania %	24,3	26,2	29,3	36,6	38,5	38,8	33,7	32,3	30,2	37	27	23,2	31,7

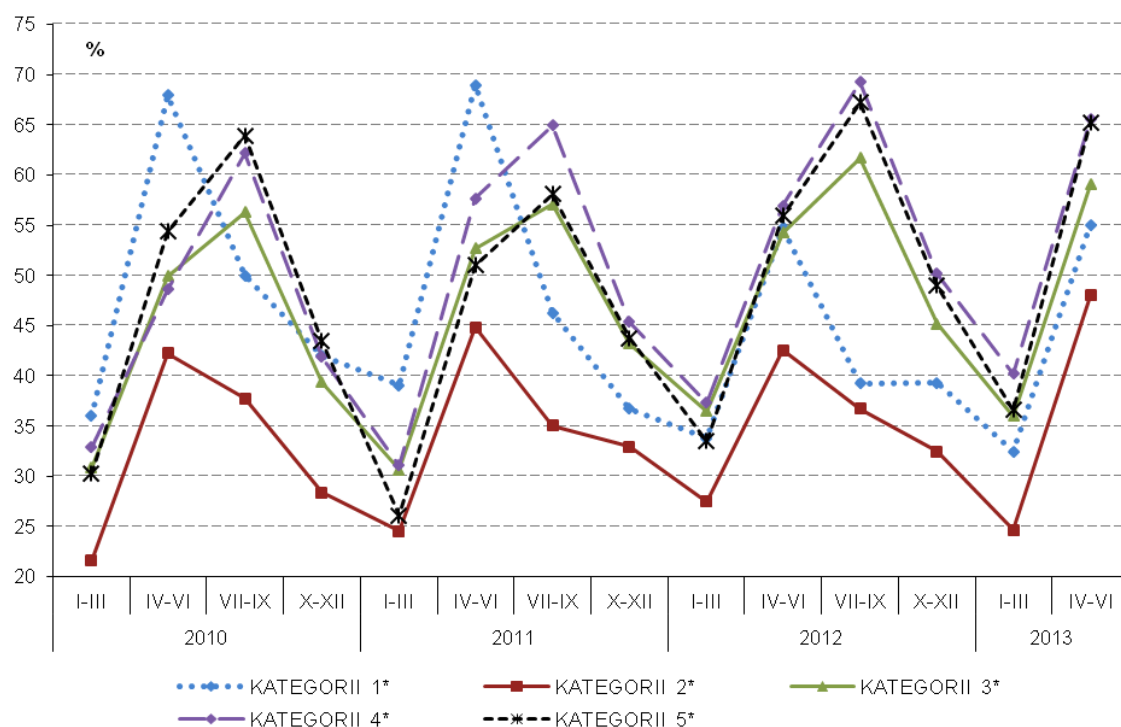
Tabela 10. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w okresie I-VII 2013 r. według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	Ogółem
OBIEKTY OGÓŁEM	noclegi udzielone	172921	188320	287416	322705	404832	378300	1754494
	z tego turystom zagranicznym	91013	95991	178307	195335	243045	220249	1023940
	Stopień wykorzystania %	25,8	30,9	42,4	48,9	58,2	56,2	44,0
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	noclegi udzielone	140675	158298	241795	272287	339495	312905	1465455
	z tego turystom zagranicznym	77633	85234	152639	170879	214606	193846	894837
	Stopień wykorzystania %	26,5	32,5	44,7	52,1	62,7	59,7	46,6
HOTELE-RAZEM z tego:	noclegi udzielone	132670	149018	231226	259617	323210	298674	1394415
	z tego turystom zagranicznym	73780	80892	147428	163995	206117	186486	858698
	Stopień wykorzystania %	27	33,1	46,3	53,8	64,7	61,7	48,0
KATEGORII 5*	noclegi udzielone	16688	18898	26792	32990	40772	38428	174568
	z tego turystom zagranicznym	11312	13898	21981	26639	31949	31145	136924
	Stopień wykorzystania %	28,4	35,7	45,7	58,2	69,6	67,7	51,0
KATEGORII 4*	noclegi udzielone	43749	52038	77707	85229	105364	96741	460828
	z tego turystom zagranicznym	27036	29620	51812	52669	70191	62689	294017
	Stopień wykorzystania %	29,6	38,7	52	59	70,5	66,9	53,0

Dokończenie Tablicy 10

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	Ogółem
KATEGORII 3*	noclegi udzielone	55266	61775	98450	108459	134109	122161	580220
	z tego turystom zagranicznym	29046	31230	60366	67805	85789	75509	349745
	Stopień wykorzystania %	27,5	32,7	47,2	53,2	63,8	60	47,7
KATEGORII 2*	noclegi udzielone	13931	13173	22781	27172	35603	34213	146873
	z tego turystom zagranicznym	4592	4024	9703	12864	14572	14224	59979
	Stopień wykorzystania %	19,8	21,2	32,5	41,5	51,5	50,9	36,3
KATEGORII 1*	noclegi udzielone	2526	2507	4560	4476	5930	6046	26045
	z tego turystom zagranicznym	1285	1519	2633	2770	2223	1866	12296
	Stopień wykorzystania %	24,8	27,3	44,7	45,2	58,5	61,5	43,8
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	noclegi udzielone	510	627	936	1291	1432	1085	5881
	z tego turystom zagranicznym	509	601	933	1248	1393	1053	5737
	Stopień wykorzystania %	20,8	28,3	41,7	54,5	62,8	48,1	42,6
PENSJONATY-RAZEM	noclegi udzielone	926	714	956	1287	1544	1451	6878
	z tego turystom zagranicznym	150	77	106	156	526	315	1330
	Stopień wykorzystania %	18,9	15,7	18,8	24,7	28,5	28,3	22,7
INNE OBIEKTY HOTELOWE	noclegi udzielone	7079	8566	9613	11383	14741	12780	64162
	z tego turystom zagranicznym	3703	4265	5105	6728	7963	7045	34809
	Stopień wykorzystania %	19,6	26,3	26,6	32,8	40,8	36,4	30,5
POZOSTALE OBIEKTY	noclegi udzielone	32246	30022	45621	50418	65337	65395	289039
	z tego turystom zagranicznym	13380	10757	25668	24456	28439	26403	129103
	Stopień wykorzystania %	23,3	24,5	33,2	36,8	42,2	44	34,5

Wykres 11. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach w Krakowie w poszczególnych kwartałach w latach 2010 - 2013 według kategorii obiektów

Jak widać na wykresie 11 najlepsze dla branży hotelowej są II i III kwartały roku, kiedy następuje wyraźny wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych. Porównując II kwartał 2013 z analogicznym okresem roku 2012, wszystkie kategorie hoteli mogą pochwalić się wyższym stopniem wykorzystania miejsc noclegowych. Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w przypadku hoteli najwyższych kategorii. Miał tutaj miejsce, także największy roczny wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych – w hotelach pięciogwiazdkowych o 9,3 p. proc., w czterogwiazdkowych o 8,6 p. proc. Warto przy tym zaznaczyć, że jednocześnie w obiektach tych miał miejsce wzrost liczby miejsc noclegowych w porównaniu do roku 2012.

Tabela 11. Przeciętna długość pobytu turystów ogółem i turystów zagranicznych w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie według miesięcy w latach 2010 - 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE		Miesiąc											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
OBIEKTY OGÓŁEM	2010	2,1	2,1	2,1	2,2	2,0	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,0	1,9
	2011	1,9	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	2,3	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0
	2012	2,0	2,1	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0
	2013	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	2,0						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2010	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	1,9
	2011	1,9	1,9	2,0	2,1	2,0	2,0	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	1,9
	2012	1,9	2,0	2,0	2,1	2,0	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	2,0
	2013	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0						

Dokończenie Tabeli 11

HOTELE-RAZEM	2010	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	1,9
	2011	1,9	1,9	2,0	2,1	2,0	2,0	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	1,9
	2012	1,9	2,0	2,0	2,1	2,0	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	2,0
	2013	1,9	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0						
PENSJONATY-RAZEM	2010	1,7	1,6	1,6	1,9	2,7	2,5	2,2	2,1	1,8	1,8	2,0	2,0
	2011	1,7	1,5	1,9	1,7	1,7	1,6	2,1	1,6	1,6	2,3	1,6	1,8
	2012	1,4	1,4	1,5	1,8	1,9	1,7	1,8	1,9	1,7	1,6	1,8	1,7
	2013	2,0	1,8	1,6	1,9	1,9	1,7						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2010	2,2	2,4	1,9	2,3	2,0	2,2	2,4	2,5	2,5	2,4	2,4	2,5
	2011	2,1	2,7	2,3	2,0	1,9	1,9	2,2	2,0	2,1	1,9	2,0	2,0
	2012	2,1	2,0	1,9	1,9	1,9	1,8	2,2	2,0	2,1	2,0	2,3	2,0
	2013	1,8	1,9	1,9	1,9	1,8	1,9						
POZOSTALE OBIEKTY	2010	2,7	2,5	2,0	2,3	2,0	2,2	2,4	2,3	2,1	2,0	2,1	2,1
	2011	2,2	2,3	2,3	2,1	1,9	2,1	2,5	2,4	2,5	2,7	2,4	2,3
	2012	2,5	2,5	2,3	2,4	2,2	2,3	2,6	2,3	2,4	2,2	2,3	2,1
	2013	2,3	2,3	2,5	2,2	2,2	2,2						
Długość pobytu turystów zagranicznych													
OBIEKTY OGÓLEM	2010	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,2	2,3
	2011	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3	2,2	2,4	2,2	2,3	2,3	2,2	2,2
	2012	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,3	2,4	2,3	2,3	2,4	2,2	2,3
	2013	2,1	2,3	2,4	2,3	2,3	2,3						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2010	2,3	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2
	2011	2,2	2,2	2,3	2,4	2,3	2,2	2,4	2,2	2,3	2,3	2,2	2,2
	2012	2,2	2,3	2,3	2,3	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,3
	2013	2,1	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2						
HOTELE-RAZEM	2010	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2
	2011	2,2	2,2	2,3	2,5	2,3	2,3	2,4	2,2	2,3	2,3	2,2	2,2
	2012	2,2	2,3	2,3	2,3	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,3
	2013	2,1	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2						
PENSJONATY-RAZEM	2010	2,3	2,1	1,9	2,1	5,1	6,0	3,3	2,7	2,4	1,8	1,9	2,7
	2011	2,5	2,3	1,9	3,3	3,5	2,0	2,4	2,2	2,6	4,2	1,8	2,7
	2012	1,4	1,6	2,1	2,3	2,5	2,0	2,5	2,2	2,7	1,9	2,7	2,2
	2013	1,9	1,6	2,7	2,3	2,8	2,2						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2010	2,7	3,0	1,9	2,9	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6	2,7	2,9	2,9
	2011	1,7	3,0	2,3	1,9	1,9	1,9	2,3	2,1	2,2	2,0	2,0	1,9
	2012	2,3	1,8	1,9	2,1	2,1	1,9	2,4	2,2	2,2	2,2	2,4	2,1
	2013	2,1	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2						
POZOSTALE OBIEKTY	2010	3,0	2,8	2,2	2,6	2,4	2,7	2,6	2,5	2,5	2,7	2,7	2,6
	2011	2,5	2,8	2,5	2,5	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4	2,6	2,4	2,4
	2012	2,9	2,8	2,5	2,6	2,6	2,3	2,6	2,4	2,6	2,6	2,4	2,3
	2013	2,3	2,3	2,8	2,4	2,5	2,4						

Tabela 11 prezentuje średnią długość pobytu turystów w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Między poszczególnymi miesiącami lat 2010 - 2013 nie zachodzą znaczące zmiany długości pobytu zarówno turystów ogółem, jak i turystów zagranicznych. W hotelach średnia długość pobytu wynosi zwykle ok. 2 dni, tak wśród turystów krajowych, jak i zagranicznych. Przeciętna długość pobytu tych ostatnich jest jednak we wszystkich okresach

i typach obiektów nieco dłuższa od wartości ogólnej. Widać zatem, że aby lepiej wykorzystać potencjał turystyczny Krakowa i jego bazy noclegowej należy dbać nie tylko o wzrost liczby korzystających z noclegów, lecz także o wydłużenie ich czasu pobytu, szczególnie w przypadku turystów krajowych.

1.6. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych w Krakowie według krajów

Tabele 12 i 13 pokazują dane miesięczne o turystach z wybranych krajów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Krakowie w 2012 i 2013 roku. W 2012 r. największą liczbę turystów zagranicznych odnotowano w miesiącu sierpniu, ponad 111,9 tys. osób (o 8,7 tys. osób więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Podobnie jak w 2011 roku, tak i w kolejnych latach znaczna większość odwiedzających to Europejczycy. Stanowili oni około 80% wszystkich turystów zagranicznych. W poszczególnych miesiącach ich odsetek jest różny i waha się od 73,1% w marcu 2012 r. do 85,5% w styczniu 2012 r. Większość przyjeżdżających to obywatele Unii Europejskiej. Spośród turystów z państw europejskich spoza UE najliczniej Kraków odwiedzają Norwegowie, Ukraińcy oraz Rosjanie, natomiast turyści spoza Europy to głównie obywatele USA, Izraela oraz Japonii.

Tabela 12. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych w Krakowie według krajów w 2012 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów (2012 r.)												
ŚWIAT-ogółem	os.	38035	37231	68117	86044	92010	82736	99109	111861	97783	90143	58311	55065	916445
	%	100,0												
EUROPA	os.	32528	30772	49815	70469	71753	64145	74638	88577	74933	66320	47156	46470	717576
	%	85,5	82,7	73,1	81,9	78,0	77,5	75,3	79,2	76,6	73,6	80,9	84,4	78,3
UNIA EUROPEJSKA	os.	20598	26397	40644	56767	60192	51696	63112	74457	57961	50464	36928	32093	571309
w tym:	%	54,2	70,9	59,7	66,0	65,4	62,5	63,7	66,6	59,3	56,0	63,3	58,3	62,3
Austria	os.	346	447	717	1654	2579	1587	1438	1647	2188	1419	723	848	15593
	%	0,9	1,2	1,1	1,9	2,8	1,9	1,5	1,5	2,2	1,6	1,2	1,5	1,7
Belgia	os.	531	1354	1138	2131	2236	818	2099	1596	1289	1244	738	686	15860
	%	1,4	3,6	1,7	2,5	2,4	1,0	2,1	1,4	1,3	1,4	1,3	1,2	1,7
Dania	os.	193	234	635	1273	1221	1024	1828	1359	1645	1295	705	829	12241
	%	0,5	0,6	0,9	1,5	1,3	1,2	1,8	1,2	1,7	1,4	1,2	1,5	1,3
Finlandia	os.	225	407	467	1471	1171	875	1347	1090	966	386	351	294	9050
	%	0,6	1,1	0,7	1,7	1,3	1,1	1,4	1,0	1,0	0,4	0,6	0,5	1,0
Francja	os.	1889	2304	3445	5011	4732	2629	3919	5123	4401	3036	2898	2764	42151
	%	5,0	6,2	5,1	5,8	5,1	3,2	4,0	4,6	4,5	3,4	5,0	5,0	4,6

Dokończenie Tabeli 12

Hiszpania	os.	906	1160	2371	3937	4208	3219	6396	8546	4030	2733	1829	1332	40667
	%	2,4	3,1	3,5	4,6	4,6	3,9	6,5	7,6	4,1	3,0	3,1	2,4	4,4
Niemcy	os.	2874	2767	5527	8766	12555	10450	11758	11998	11828	9649	4498	4673	97343
	%	7,6	7,4	8,1	10,2	13,6	12,6	11,9	10,7	12,1	10,7	7,7	8,5	10,6
Irlandia	os.	586	865	1407	1143	991	1495	1521	1561	1245	1334	1291	1017	14456
	%	1,5	2,3	2,1	1,3	1,1	1,8	1,5	1,4	1,3	1,5	2,2	1,8	1,6
Litwa	os.	133	96	279	317	508	744	1376	1133	898	376	230	313	6403
	%	0,3	0,3	0,4	0,4	0,6	0,9	1,4	1,0	0,9	0,4	0,4	0,6	0,7
Niderlandy	os.	671	789	1078	1777	2337	2565	2966	2787	2054	1922	1140	1086	21172
	%	1,8	2,1	1,6	2,1	2,5	3,1	3,0	2,5	2,1	2,1	2,0	2,0	2,3
Republika Czeska	os.	439	615	916	1172	1426	883	1165	1429	1416	1349	1078	1113	13001
	%	1,2	1,7	1,3	1,4	1,5	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,8	2,0	1,4
Szwecja	os.	478	632	1491	3032	3120	1814	3022	2304	3177	2650	1458	1317	24495
	%	1,3	1,7	2,2	3,5	3,4	2,2	3,0	2,1	3,2	2,9	2,5	2,4	2,7
Węgry	os.	321	367	1700	2772	2088	1722	1770	2580	1505	2838	1360	1263	20286
	%	0,8	1,0	2,5	3,2	2,3	2,1	1,8	2,3	1,5	3,1	2,3	2,3	2,2
Wielka Brytania	os.	5675	9537	12555	10827	12150	10498	11803	12529	12523	13353	11602	9090	132142
	%	14,9	25,6	18,4	12,6	13,2	12,7	11,9	11,2	12,8	14,8	19,9	16,5	14,4
Włochy	os.	3989	3321	4108	7613	4985	6129	6151	13780	4947	4132	4284	2632	66071
	%	10,5	8,9	6,0	8,8	5,4	7,4	6,2	12,3	5,1	4,6	7,3	4,8	7,2
INNE KRAJE EUROPEJSKIE w tym:	os.	10782	2615	5964	7240	6652	8137	7113	8908	7669	7993	6297	11765	91135
	%	28,3	7,0	8,8	8,4	7,2	9,8	7,2	8,0	7,8	8,9	10,8	21,4	9,9
Norwegia	os.	968	1464	2684	5234	4153	3923	3617	4202	8491	7270	3568	2282	47856
	%	2,5	3,9	3,9	6,1	4,5	4,7	3,6	3,8	8,7	8,1	6,1	4,1	5,2
Rosja	os.	5409	848	1489	1832	2349	3645	2878	3655	2280	2212	1831	4279	32707
	%	14,2	2,3	2,2	2,1	2,6	4,4	2,9	3,3	2,3	2,5	3,1	7,8	3,6
Ukraina	os.	4163	1339	3260	3545	3133	2982	2912	3619	3595	3961	3014	4457	39980
	%	10,9	3,6	4,8	4,1	3,4	3,6	2,9	3,2	3,7	4,4	5,2	8,1	4,4
AMERYKA PÓŁNOCNA w tym:	os.	1469	1657	3409	5637	8062	8410	9011	7466	9511	6200	3124	2064	66020
	%	3,9	4,5	5,0	6,6	8,8	10,2	9,1	6,7	9,7	6,9	5,4	3,7	7,2
Stany Zjednoczone Ameryki	os.	1325	1484	3067	4657	6972	7218	8012	6406	8321	5421	2787	1785	57455
	%	3,5	4,0	4,5	5,4	7,6	8,7	8,1	5,7	8,5	6,0	4,8	3,2	6,3
AZJA w tym:	os.	2934	4057	13724	7617	9160	6384	10708	12020	9103	14820	6597	5003	102127
	%	7,7	10,9	20,1	8,9	10,0	7,7	10,8	10,7	9,3	16,4	11,3	9,1	11,1
Japonia	os.	629	753	1084	1126	1264	868	1153	1704	1400	1593	753	868	13195
	%	1,7	2,0	1,6	1,3	1,4	1,0	1,2	1,5	1,4	1,8	1,3	1,6	1,4
Izrael	os.	204	1829	9778	2677	2588	1369	5174	4910	2812	8743	3219	849	44152
	%	0,5	4,9	14,4	3,1	2,8	1,7	5,2	4,4	2,9	9,7	5,5	1,5	4,8
Republika Korei	os.	426	616	456	1098	707	982	910	936	578	665	447	663	8484
	%	1,1	1,7	0,7	1,3	0,8	1,2	0,9	0,8	0,6	0,7	0,8	1,2	0,9

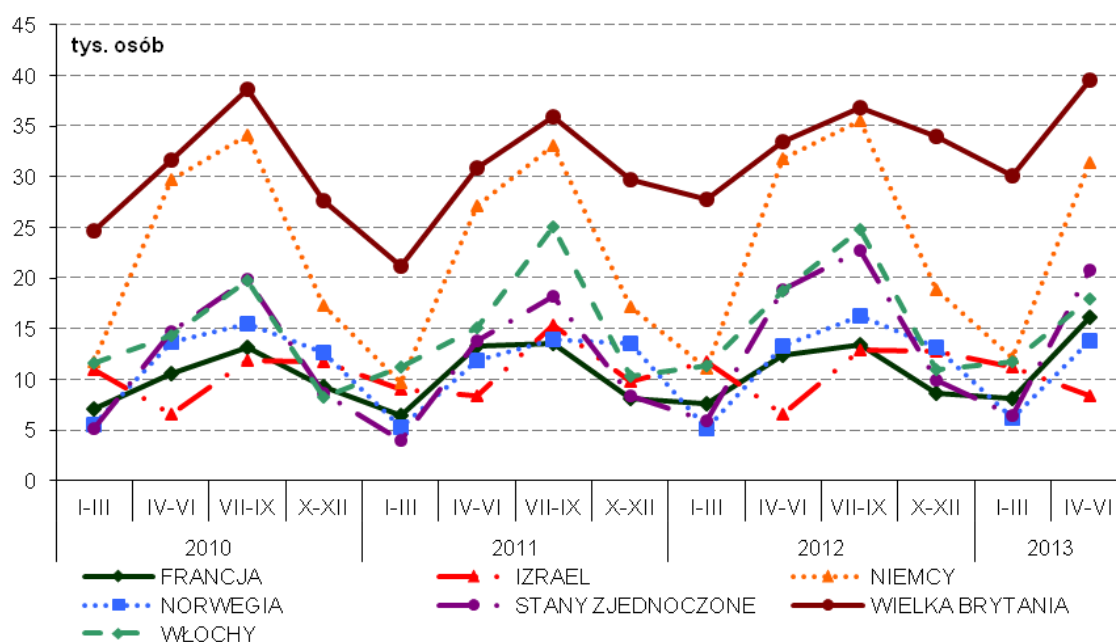
Tabela 13. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych w Krakowie według krajów w okresie I - VI 2013 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów (2013)						
ŚWIAT-ogółem	os.	43241	41789	75400	84479	107277	97852	450038
	%	100,0						
EUROPA	os.	37370	33486	58305	66323	83423	73639	352546
	%	86,4	80,1	77,3	78,5	77,8	75,3	78,3
UNIA EUROPEJSKA	os.	22633	27606	45823	52714	66473	60140	275389
w tym:	%	52,3	66,1	60,8	62,4	62,0	61,5	61,2
Austria	os.	479	661	1021	1272	3970	2243	9646
	%	1,1	1,6	1,4	1,5	3,7	2,3	2,1
Belgia	os.	558	1123	1724	1961	1426	1234	8026
	%	1,3	2,7	2,3	2,3	1,3	1,3	1,8
Dania	os.	285	565	942	1264	1429	1097	5582
	%	0,7	1,4	1,2	1,5	1,3	1,1	1,2
Finlandia	os.	198	476	695	1369	1281	1396	5415
	%	0,5	1,1	0,9	1,6	1,2	1,4	1,2
Francja	os.	1761	2490	3936	5007	5406	5691	24291
	%	4,1	6,0	5,2	5,9	5,0	5,8	5,4
Hiszpania	os.	1005	1138	3117	2853	3515	3928	15556
	%	2,3	2,7	4,1	3,4	3,3	4,0	3,5
Niemcy	os.	3076	2931	6129	7330	12882	11167	43515
	%	7,1	7,0	8,1	8,7	12,0	11,4	9,7
Irlandia	os.	672	937	1348	1077	1274	1193	6501
	%	1,6	2,2	1,8	1,3	1,2	1,2	1,4
Litwa	os.	196	154	355	578	636	1042	2961
	%	0,5	0,4	0,5	0,7	0,6	1,1	0,7
Niderlandy	os.	1283	1012	1201	1689	2868	2440	10493
	%	3,0	2,4	1,6	2,0	2,7	2,5	2,3
Republika Czeska	os.	464	591	911	1184	1788	1160	6098
	%	1,1	1,4	1,2	1,4	1,7	1,2	1,4
Szwecja	os.	693	655	1532	2845	4243	2766	12734
	%	1,6	1,6	2,0	3,4	4,0	2,8	2,8
Węgry	os.	413	565	1264	1680	2161	1518	7601
	%	1,0	1,4	1,7	2,0	2,0	1,6	1,7
Wielka Brytania	os.	6586	11097	12404	12411	13425	13719	69642
	%	15,2	26,6	16,5	14,7	12,5	14,0	15,5

Dokończenie Tabeli 13

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów (2013)						
Włochy	os.	3681	1773	6299	6417	5884	5716	29770
	%	8,5	4,2	8,4	7,6	5,5	5,8	6,6
INNE KRAJE EUROPEJSKIE	os.	13315	3899	8634	7309	11682	8466	53305
w tym:	%	30,8	9,3	11,5	8,7	10,9	8,7	11,8
Norwegia	os.	1198	1680	3257	5544	4377	3886	19942
	%	2,8	4,0	4,3	6,6	4,1	4,0	4,4
Rosja	os.	6382	1235	3281	2382	4229	2841	20350
	%	14,8	3,0	4,4	2,8	3,9	2,9	4,5
Ukraina	os.	5256	1848	4271	3667	5224	4010	24276
	%	12,2	4,4	5,7	4,3	4,9	4,1	5,4
AMERYKA PÓLNOCNNA	os.	1733	2092	3371	5874	8556	9523	31149
w tym:	%	4,0	5,0	4,5	7,0	8,0	9,7	6,9
Stany Zjednoczone Ameryki	os.	1568	1900	2939	5205	7434	8225	27271
	%	3,6	4,5	3,9	6,2	6,9	8,4	6,1
AZJA	os.	2722	5211	12018	9994	11084	10659	51688
w tym:	%	6,3	12,5	15,9	11,8	10,3	10,9	11,5
Japonia	os.	651	657	1256	1112	1667	1543	6886
	%	1,5	1,6	1,7	1,3	1,6	1,6	1,5
Izrael	os.	358	2986	7843	4246	2113	2005	19551
	%	0,8	7,1	10,4	5,0	2,0	2,0	4,3
Republika Korei	os.	935	542	1001	1759	2460	2224	8921
	%	2,2	1,3	1,3	2,1	2,3	2,3	2,0

Wykres 12. Turyści z wybranych krajów korzystający z noclegów w obiektach noclegowych według kwartałów w latach 2010 – 2013

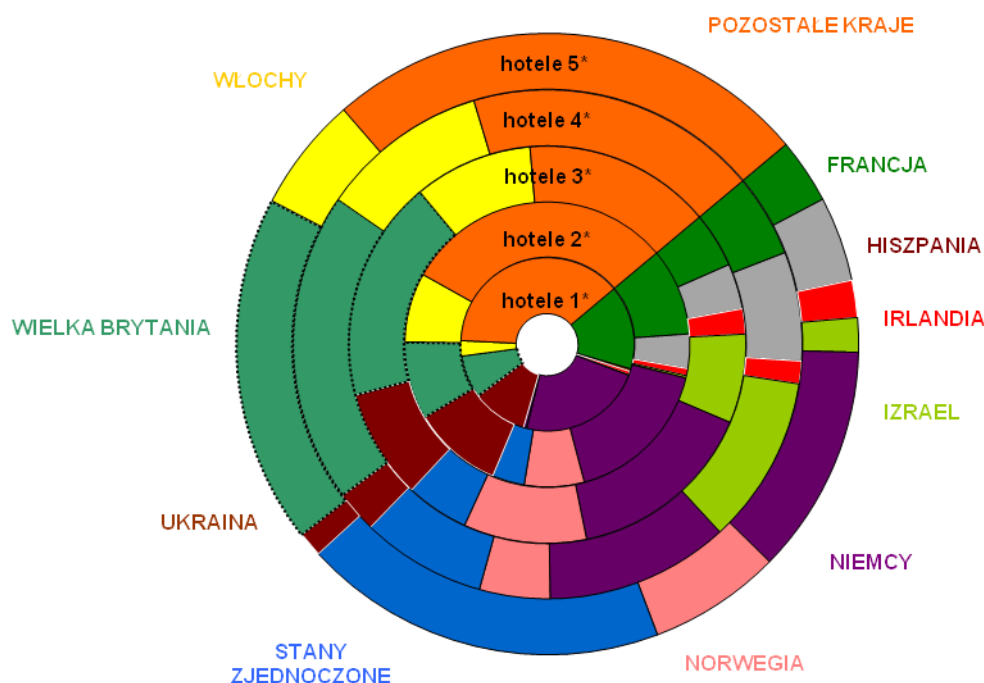
Spośród wszystkich zagranicznych gości najwięcej do Krakowa przybywa obywateli Wielkiej Brytanii, którzy stanowili w 2012 r. w poszczególnych kwartałach od 11,2% (w sierpniu) do 25,6% (w lutym) wszystkich korzystających z noclegów.

Jak prezentuje wykres 12 obywatele Wielkiej Brytanii przybywają licznie do Krakowa przez cały rok, nie tylko w miesiącach letnich, wyjątek stanowić może I kwartał 2011 r., kiedy liczba turystów z tego kraju wyniosła 21,2 tys. podczas, gdy w analogicznym okresie lat następných wynosiła ona odpowiednio 27,8 i 30,1 tys., a więc pomiędzy I kwartałem 2011 a I kwartałem 2013 r. nastąpił wzrost o blisko 42%. Turyści z innych krajów, w przeciwieństwie do Brytyjczyków odwiedzają Kraków raczej sezonowo, najliczniej w okresie IV- IX. Wśród nich najwięcej jest turystów pochodzących z Niemiec, Włoch oraz Stanów Zjednoczonych.

Tabela 14. Turyści z wybranych krajów korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii obiektów w 2012 roku

KRAJ	HOTELE KATEGORII 5*		HOTELE KATEGORII 4*		HOTELE KATEGORII 3*		HOTELE KATEGORII 2*		HOTELE KATEGORII 1*		HOTELE w TRAKCIE KATEGORYZACJI		HOTELE OGÓLEM	
	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi
OGÓLEM	112546	270124	274568	571078	308384	738012	55143	134417	8368	18401	4587	10700	763596	1742732
Austria	2015	3534	4530	7960	5209	12240	1842	2897	71	237	53	76	13720	26944
Belgia	1641	4143	4573	9702	5255	14715	1216	2900	77	126	17	33	12779	31619
Republika Czeska	1672	3597	3273	5074	3496	6105	1370	2638	66	133	50	75	9927	17622
Dania	907	2327	2331	5915	5728	18862	436	1302	17	39	30	75	9449	28520
Finlandia	932	2296	2437	5060	3688	10569	608	1566	5	11	19	59	7689	19561
Francja	3234	7810	12062	23292	10459	26670	3721	9600	955	2603	32	81	30463	70056
Niemcy	11385	22990	26902	54352	35823	83239	6362	18948	1412	4026	122	289	82006	183844
Węgry	1045	2299	2741	5283	7942	16156	3436	7630	1555	2784	17	36	16736	34188
Irlandia	1853	4993	3325	9017	4778	14032	298	930	40	88	26	68	10320	29128
Włochy	5696	15061	24683	50053	22468	63151	2930	8163	177	345	92	220	56046	136993
Litwa	220	430	471	829	2815	4412	815	1148	160	340	15	23	4496	7182
Niderlandy	2194	6050	5945	13303	6558	17701	1346	3836	62	121	39	115	16144	41126
Hiszpania	4216	11453	15928	35451	8594	19899	1462	4150	27	64	45	107	30272	71124
Szwecja	1975	4771	5272	11552	10867	30011	1259	2937	124	298	37	96	19534	49665
Wielka Brytania	17297	47782	45633	105685	41957	122909	3281	9874	493	1017	3215	7518	111876	294785
Norwegia	6589	16983	10353	26718	23275	64701	2531	7467	5	5	381	798	43134	116672
Rosja	2447	4986	6095	11189	12968	22429	5253	8675	112	172	83	147	26958	47598
Ukraina	1233	2174	6113	9381	20811	30937	3800	13167	634	2496	56	108	32647	58263
Stany Zjednoczone	18087	49471	18294	42300	11911	27861	1354	4102	31	59	70	400	49747	124193
Izrael	1707	3867	24661	48522	16863	44371	102	285	7	11	59	97	43399	97153
Japonia	1463	3253	5458	8592	4559	8277	210	493	9	16	13	32	11712	20663
Republika Korei	602	672	754	1100	6875	7258	14	24	0	0	0	0	8245	9054
Pozostałe kraje	24136	49182	42734	80748	35485	71507	11497	21685	2329	3410	116	247	116297	226779

Wykres 13. Turyści z wybranych krajów korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii obiektów w 2012 roku

Wykres 13 oraz tabele 14 i 15 przedstawiają dane o turystach z wybranych krajów korzystających w 2012 roku z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii.

W roku 2012, podobnie jak w latach poprzednich, największy odsetek turystów zagranicznych stanowili turyści korzystający z noclegów w hotelach trzygwiazdkowych (40,4%). Należy jednak zauważyć, że odsetek ten zmniejsza się w kolejnych latach, szczególnie na korzyść rosnącego odsetka turystów korzystających z noclegów w hotelach cztergwiazdkowych. Choć hotele trzygwiazdkowe nadal były w 2012 r. często wybierane przez turystów z prezentowanych krajów, ich przewaga liczebna topniała. Do turystów z Francji i Stanów Zjednoczonych, którzy tak jak w poprzednich latach częściej zatrzymywali się w hotelach najwyższych kategorii (36,9% Francuzów i 36,8% Amerykanów w hotelach cztergwiazdkowych oraz niemal tyle samo, 36,4% Amerykanów w hotelach pięciogwiazdkowych) w 2012 r. dołączyli goście z Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Włoch. Odpowiednio 52,6%, 40,8% i 44,0% turystów tych narodowości wybierało hotele o standardzie czterech gwiazdek. Niezależnie od kraju pochodzenia turystów, udział bazy hotelowej najniższych kategorii jest wyraźnie niższy, niż hoteli wyższej klasy, co świadczy o wysokim zapotrzebowaniu na bazę hotelową wysokiej klasy.

Tabela 15. Turyści z wybranych krajów (w %) korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii obiektów w 2012 roku

KRAJ	HOTELE KATEGORII 5*		HOTELE KATEGORII 4*		HOTELE KATEGORII 3*		HOTELE KATEGORII 2*		HOTELE KATEGORII 1*		HOTELE w TRAKCIE KATEGORYZACJI		HOTELE OGÓLEM	
	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi
OGÓLEM	14,7	15,5	36,0	32,8	40,4	42,3	7,2	7,7	1,1	1,1	0,6	0,6	100%	100%
Austria	14,7	13,1	33,0	29,5	38,0	45,4	13,4	10,8	0,5	0,9	0,4	0,3		
Belgia	12,8	13,1	35,8	30,7	41,1	46,5	9,5	9,2	0,6	0,4	0,1	0,1		
Republika Czeska	16,8	20,4	33,0	28,8	35,2	34,6	13,8	15,0	0,7	0,8	0,5	0,4		
Dania	9,6	8,2	24,7	20,7	60,6	66,1	4,6	4,6	0,2	0,1	0,3	0,3		
Finlandia	12,1	11,7	31,7	25,9	48,0	54,0	7,9	8,0	0,1	0,1	0,2	0,3		
Francja	10,6	11,1	39,6	33,2	34,3	38,1	12,2	13,7	3,1	3,7	0,1	0,1		
Niemcy	13,9	12,5	32,8	29,6	43,7	45,3	7,8	10,3	1,7	2,2	0,1	0,2		
Węgry	6,2	6,7	16,4	15,5	47,5	47,3	20,5	22,3	9,3	8,1	0,1	0,1		
Irlandia	18,0	17,1	32,2	31,0	46,3	48,2	2,9	3,2	0,4	0,3	0,3	0,2		
Włochy	10,2	11,0	44,0	36,5	40,1	46,1	5,2	6,0	0,3	0,3	0,2	0,2		
Litwa	4,9	6,0	10,5	11,5	62,6	61,4	18,1	16,0	3,6	4,7	0,3	0,3		
Niderlandy	13,6	14,7	36,8	32,3	40,6	43,0	8,3	9,3	0,4	0,3	0,2	0,3		
Hiszpania	13,9	16,1	52,6	49,8	28,4	28,0	4,8	5,8	0,1	0,1	0,1	0,2		
Szwecja	10,1	9,6	27,0	23,3	55,6	60,4	6,4	5,9	0,6	0,6	0,2	0,2		
Wielka Brytania	15,5	16,2	40,8	35,9	37,5	41,7	2,9	3,3	0,4	0,3	2,9	2,6		
Norwegia	15,3	14,6	24,0	22,9	54,0	55,5	5,9	6,4	0,0	0,0	0,9	0,7		
Rosja	9,1	10,5	22,6	23,5	48,1	47,1	19,5	18,2	0,4	0,4	0,3	0,3		
Ukraina	3,8	3,7	18,7	16,1	63,7	53,1	11,6	22,6	1,9	4,3	0,2	0,2		
Stany Zjednoczone	36,4	39,8	36,8	34,1	23,9	22,4	2,7	3,3	0,1	0,0	0,1	0,3		
Izrael	3,9	4,0	56,8	49,9	38,9	45,7	0,2	0,3	0,0	0,0	0,1	0,1		
Japonia	12,5	15,7	46,6	41,6	38,9	40,1	1,8	2,4	0,1	0,1	0,1	0,2		
Republika Korei	7,3	7,4	9,1	12,1	83,4	80,2	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0		
Pozostałe kraje	20,8	21,7	36,7	35,6	30,5	31,5	9,9	9,6	2,0	1,5	0,1	0,1		

Tabela 16. Turyści z wybranych krajów (w %) korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według miesięcy w latach 2010 - 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w %											
OGÓLEM	2010	100,00											
	2011	100,00											
	2012	100,00											
	2013	100,00											
Austria	2010	1,2	1,2	1,4	2,3	2,6	2,3	2,1	1,7	1,5	2,7	1,6	4,4
	2011	1,5	1,4	1,1	1,4	2,9	2,6	1,3	2,3	1,8	1,5	1,2	1,9
	2012	0,9	1,4	1,2	1,9	3,0	2,1	1,6	1,5	2,5	1,6	1,2	1,6
	2013	1,2	1,7	1,4	1,7	4,1	2,4						
Belgia	2010	1,6	1,8	1,8	2,4	2,1	1,8	2,4	1,3	1,6	1,2	2,1	1,3
	2011	1,6	1,7	3,4	2,6	1,8	1,4	2,5	1,6	1,4	1,6	2,1	1,2
	2012	1,5	4,0	1,2	2,2	2,5	1,0	2,0	1,4	1,2	1,2	1,3	1,3
	2013	1,3	2,3	1,9	2,2	1,4	1,3						
Republika Czeska	2010	1,3	1,6	1,3	1,4	1,4	1,3	1,2	1,2	1,5	1,4	1,7	1,9
	2011	1,5	1,7	1,1	1,5	1,6	1,5	1,3	1,0	1,3	1,4	1,3	1,9
	2012	1,3	1,4	1,1	1,3	1,2	1,0	1,0	1,1	1,4	1,5	1,6	1,9
	2013	1,2	1,5	1,3	1,3	1,6	1,2						
Dania	2010	0,7	0,9	0,8	1,7	1	0,9	1,1	1	1,2	1	0,7	0,6
	2011	0,7	0,9	1,3	1,5	1,4	0,9	1,3	0,9	1,3	1,0	0,9	0,7
	2012	0,5	0,6	0,9	1,4	1,3	1,3	1,7	1,2	1,5	1,1	1,0	1,4
	2013	0,7	1,3	1,2	1,5	1,2	1,1						
Finlandia	2010	0,5	0,7	0,7	1,9	1,4	1,4	1,9	1	1,1	0,5	1,1	0,6
	2011	0,3	0,7	0,7	1,6	1,6	1,3	1,7	0,7	1,1	0,6	0,7	0,5
	2012	0,7	1,2	0,7	1,8	1,3	1,0	1,4	0,9	1,0	0,4	0,6	0,6
	2013	0,5	1,2	1,0	1,5	1,2	1,3						
Francja	2010	5,2	5,7	3,6	4,2	4,9	4,1	4,4	4,1	4,5	3,8	4,1	5,1
	2011	5	6,4	3,7	6	5,1	5,3	4,5	3,7	3,8	3,8	3,8	4,7
	2012	4,7	5,5	4,1	4,5	4,5	2,7	3,5	3,5	4,3	3,2	4,6	4,5
	2013	3,4	5,3	3,8	4,9	4,7	5,4						
Niemcy	2010	9,6	9,1	8,9	10,1	14,4	15,5	12,9	12	12,2	10,9	9,3	10,3
	2011	8,3	10,8	8	10,4	11	14,7	11,4	10,4	12,2	10,0	8,5	9,4
	2012	8,4	7,4	7,4	10,5	14,1	13,1	12,6	10,9	11,6	10,3	7,6	8,9
	2013	7,2	7,0	7,7	8,9	12,1	11,6						
Węgry	2010	0,9	1,1	1,7	2,6	2,3	1,7	1,8	2,1	1,4	2	1,6	2,1
	2011	0,7	1,1	3,2	2,5	1,9	3	1,6	2,2	1,7	2,5	1,4	1,8
	2012	0,9	1,1	2,4	3,1	2,3	2,0	1,8	2,4	1,5	3,0	2,2	2,3
	2013	0,9	1,3	1,8	1,9	1,9	1,4						

Dokończenie Tabeli 16

Irlandia	2010	2,3	4,3	3,4	2,3	1,6	2	1,7	1,3	1,5	2	1,9	2,1
	2011	1,7	3,4	2,2	1,7	1,6	1,4	1,1	1,2	1,3	1,6	1,9	1,8
	2012	1,4	2,2	2,0	1,3	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,8	1,6
	2013	1,7	2,2	1,7	1,3	1,2	1,1						
Włochy	2010	15,4	6,3	7	9,8	6,1	5,8	5,5	12,8	3,9	3,8	6,3	7,2
	2011	16,3	4,9	5,1	8,4	6,5	6,5	6,9	13,7	6,3	5,9	6,2	6,0
	2012	9,2	7,0	6,4	9,5	5,5	8,2	6,7	12,8	5,1	4,6	7,5	4,5
	2013	8,1	4,2	8,4	8,0	5,7	5,8						
Litwa	2010	0,6	0,4	0,5	0,8	0,3	1,4	0,8	0,6	0,4	0,7	0,5	0,5
	2011	0,2	0,6	0,6	0,4	0,6	0,7	0,8	0,7	0,4	0,5	0,5	0,4
	2012	0,3	0,2	0,4	0,3	0,6	0,8	1,1	0,8	0,6	0,4	0,4	0,6
	2013	0,5	0,4	0,4	0,8	0,6	1,0						
Niderlandy	2010	2,3	3,2	1,5	1,7	3	2,6	2,5	2,4	2	1,7	2,2	1,8
	2011	3,6	3,6	1,9	2,3	2,2	2,3	2,0	2,3	1,8	1,8	1,9	1,9
	2012	1,9	2,1	1,2	2,1	2,4	3,2	2,7	2,1	1,8	1,9	1,8	1,9
	2013	2,8	2,3	1,5	1,9	2,2	2,3						
Hiszpania	2010	1,1	1,5	1,6	2,3	2,6	3,2	4,7	6,4	4,3	3,7	2,7	2,4
	2011	1,4	2,1	1,9	4,5	3	4,5	7,5	9,2	5,1	3,7	2,8	2,3
	2012	1,8	2,0	2,3	3,7	4,4	3,4	6,6	7,7	3,9	2,3	2,4	1,8
	2013	1,9	1,7	3,3	2,6	3,1	4,1						
Szwecja	2010	1,9	1,8	3,1	2,9	3,6	1,8	2,4	1,7	3,3	2	2,7	1,7
	2011	1,4	1,6	2,6	2,1	3,8	1,8	2,2	1,7	2,6	2,4	3,4	1,8
	2012	1,4	1,7	2,1	3,3	3,0	2,0	2,9	2,0	3,2	2,7	2,7	2,3
	2013	1,5	1,6	2,0	3,3	3,7	2,7						
Wielka Brytania	2010	16,7	32,3	19,2	15,2	15	14,4	14,2	12	16,8	16,5	19,3	17,8
	2011	13,8	30,9	17,2	13,6	13,9	13,8	13,3	10,2	13,8	14,6	19,0	18,2
	2012	15,2	26,8	18,9	13,0	13,2	12,4	12,0	11,1	12,9	15,0	20,7	17,2
	2013	15,1	27,5	16,7	14,3	12,8	13,4						
Norwegia	2010	3,6	4,8	5,8	8,6	6,1	5,9	3,5	4,6	10,2	11	6,3	4,9
	2011	3,3	4,5	6,7	6,4	5,7	5	3,5	3,9	7,7	10,3	7,1	5,2
	2012	2,8	4,2	4,3	6,6	4,7	5,2	3,8	4,2	9,4	8,6	6,6	4,3
	2013	2,9	4,1	4,7	7,2	4,1	4,2						
Rosja	2010	8,9	1,2	1,8	1,7	2,2	2	2,5	2,1	1,4	1,7	2,3	5,2
	2011	12,3	1,5	2,1	1,5	2,8	2	2,7	2,8	2,0	1,7	2,2	6,8
	2012	14,4	2,1	2,2	2,2	2,5	4,5	2,7	3,2	2,2	2,3	3,1	8,3
	2013	15,3	3,0	4,8	2,9	3,9	2,8						
Ukraina	2010	5,4	2,1	2,3	3,1	2,7	1,4	1,7	2	1,6	2,3	2,9	6,4
	2011	7	2,8	4,2	3	3,1	2,1	2,4	2,2	1,8	4,1	3,9	8,7
	2012	11,1	3,8	4,8	4,0	3,2	3,6	2,7	3,1	3,4	4,3	4,9	8,5
	2013	13,5	4,2	5,9	4,3	4,9	3,9						

Dokończenie Tabeli 16 cd.

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w %											
Stany Zjednoczone	2010	4,6	4,9	4,6	4,6	7,5	8,6	8,7	6	9,1	6,3	5,6	3,8
	2011	3,5	3,2	4,2	4,7	7,1	6,8	7,7	4,9	7,2	5,5	4,8	3,4
	2012	3,5	3,9	4,6	5,6	7,7	9,1	8,3	6,0	9,4	6,4	4,9	3,1
	2013	3,9	4,7	3,8	6,6	7,3	8,9						
Izrael	2010	1,6	4,8	18,9	5,1	2,1	3,5	5,1	5,1	4,8	9,4	10,1	3,2
	2011	0,9	3,1	17,5	7,6	3,4	2,8	6,1	4,9	7,7	7,2	10,8	0,4
	2012	0,6	6,1	16,8	3,7	3,2	2,0	6,1	5,3	3,2	11,3	6,6	1,8
	2013	0,8	8,4	12,1	5,8	2,3	2,4						
Japonia	2010	1,1	1	1	1,1	2,1	1,7	2,5	2,7	1,6	2,4	3	2,3
	2011	1,9	2,1	1,1	1,3	1,6	1,3	1,2	1,7	1,4	1,9	1,6	1,4
	2012	1,9	2,2	1,5	1,5	1,5	1,0	1,2	1,6	1,5	1,9	1,4	1,7
	2013	1,7	1,8	1,7	1,5	1,7	1,7						
Republika Korei	2010	1,8	1,2	1,1	1,2	2,3	0,9	1,3	1,1	1,2	1,3	1,1	0,5
	2011	0,8	1,9	0,9	1	1,9	1	0,8	1,6	0,8	0,8	1,2	1,0
	2012	1,3	2,0	0,8	1,5	0,9	1,4	1,1	1,0	0,7	0,9	0,9	1,4
	2013	2,6	1,5	1,5	2,5	2,6	2,6						
Pozostałe kraje	2010	11,8	8,1	7,8	13	12,6	15,8	15,1	14,6	13	11,8	10,8	13,8
	2011	12,2	9,3	9,3	14,1	15,5	17,2	16,2	16,4	15,7	15,7	12,9	18,5
	2012	14,1	11,3	12,5	15,0	16,0	18,0	15,5	15,0	16,4	13,6	14,2	18,7
	2013	11,4	11,0	11,2	13,2	15,7	17,2						

Tabela 17. Noclegi udzielone turystom zagranicznym z wybranych krajów w hotelach w Krakowie według miesięcy w latach 2010 - 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Udzielone noclegi w %											
OGÓLEM	2010	100,00											
	2011	100,00											
	2012	100,00											
	2013	100,00											
Austria	2010	1,2	1,1	1,2	2,1	2,5	2,1	1,6	1,2	1,3	1,9	1,3	4,3
	2011	1,3	1,3	1,1	1,2	2,4	2,5	1,1	1,7	1,5	1,3	1,0	1,9
	2012	1,0	1,3	1,0	1,6	2,3	1,9	1,4	1,5	1,9	1,2	1,0	1,7
	2013	1,1	1,4	1,3	1,5	3,1	2,1						
Belgia	2010	1,4	1,6	1,6	2,7	2,3	1,9	2,9	1,5	1,8	1,1	2,6	1,6
	2011	1,7	1,9	3,7	3,3	1,9	1,7	2,9	1,6	1,5	1,7	2,0	1,3
	2012	1,4	4,0	1,2	2,4	2,8	1,1	2,3	1,6	1,4	1,2	1,3	1,5
	2013	1,4	2,6	1,6	2,5	1,8	1,4						

Dokończenie Tabeli 17

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Udzielone noclegi w %											
Republika Czeska	2010	1,0	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	1,1	0,9	1,4	1,3
	2011	1,3	1,3	0,7	1,0	1,0	1,2	0,9	0,8	0,9	1,2	1,1	1,5
	2012	1,2	1,4	1,0	1,0	1,0	0,7	0,8	0,8	1,1	1,0	1,3	1,3
	2013	0,9	1,2	0,9	0,9	1,1	0,8						
Dania	2010	0,7	0,9	1,1	2,3	1,3	1,2	1,5	1,5	1,5	1,3	0,9	0,8
	2011	0,8	1,0	1,5	2,3	1,9	1,1	1,7	1,4	1,8	1,2	1,1	1,0
	2012	0,5	0,8	1,3	1,9	1,4	1,9	2,3	1,7	2,0	1,4	1,2	1,6
	2013	0,7	1,3	1,6	2,0	1,6	1,4						
Finlandia	2010	0,5	0,5	0,6	1,7	1,7	1,6	2,1	1,3	1,2	0,6	1,1	0,7
	2011	0,3	0,5	0,6	1,9	1,9	1,5	2,0	0,8	1,2	0,7	0,7	0,5
	2012	0,6	1,0	0,8	1,9	1,8	1,2	1,6	1,0	1,1	0,4	0,5	0,7
	2013	0,4	0,8	1,1	1,9	1,4	1,5						
Francja	2010	4,5	5,1	2,8	4,2	4,7	3,9	4,7	4,2	4,7	3,7	4,0	5,0
	2011	4,8	5,8	3,4	6,3	5,5	4,9	4,7	4,4	4,0	3,8	3,9	5,1
	2012	5,1	4,8	3,9	4,7	4,5	2,7	3,7	3,7	4,3	3,1	4,2	4,9
	2013	3,5	4,7	3,8	5,0	5,1	5,4						
Niemcy	2010	10,1	8,1	9,1	10,8	15,2	15,5	12,3	12,0	13,1	11,7	8,1	9,8
	2011	8,2	9,7	7,1	11,1	11,6	14,5	10,9	10,9	14,1	10,6	7,7	9,0
	2012	8,4	6,4	7,0	10,4	14,0	11,7	12,3	10,9	12,1	10,5	7,2	8,7
	2013	6,8	6,1	7,5	8,7	12,9	12,1						
Węgry	2010	0,9	0,8	1,5	2,2	2,3	1,5	1,9	2,1	1,2	1,9	1,6	1,9
	2011	0,7	1,2	3,0	2,3	1,7	3,0	1,6	2,2	1,5	2,2	1,3	1,8
	2012	0,9	0,9	2,1	2,5	2,0	1,9	1,7	2,4	1,5	2,6	2,0	1,8
	2013	0,7	1,0	1,8	1,4	1,7	1,3						
Irlandia	2010	2,5	5,1	4,4	2,7	1,9	2,2	1,9	1,7	1,7	2,5	2,3	2,7
	2011	1,9	4,0	2,8	2,0	1,9	1,8	1,5	1,7	1,7	2,0	2,5	2,3
	2012	1,9	2,7	2,7	1,5	1,3	1,3	1,3	1,4	1,6	1,7	2,1	2,0
	2013	2,1	2,6	2,1	1,5	1,2	1,4						
Włochy	2010	16,2	7,1	8,5	9,9	6,5	6,1	5,4	13,3	3,9	3,8	6,4	7,6
	2011	18,7	4,6	5,4	8,3	6,9	6,0	6,7	14,6	6,2	5,8	5,9	6,2
	2012	12,2	8,9	6,9	10,4	5,7	8,5	6,8	13,5	5,2	5,0	7,3	4,9
	2013	9,7	4,6	9,4	8,8	6,3	6,0						
Litwa	2010	0,3	0,2	0,5	0,6	0,2	0,8	0,5	0,4	0,3	0,5	0,5	0,4
	2011	0,2	0,3	0,4	0,3	0,6	0,6	0,5	0,5	0,3	0,4	0,4	0,3
	2012	0,2	0,2	0,4	0,2	0,4	0,5	0,8	0,5	0,5	0,3	0,3	0,4
	2013	0,3	0,3	0,3	0,6	0,4	0,7						

Dokończenie Tabeli 17.

Niderlandy	2010	2,7	3,4	1,7	1,9	3,6	3,0	2,9	2,9	2,3	2,0	2,3	2,4
	2011	2,9	3,5	1,9	2,5	2,6	2,7	2,2	2,5	2,0	2,2	2,0	2,2
	2012	2,0	2,3	1,2	2,1	3,0	3,5	2,9	2,4	2,0	2,1	1,8	2,2
	2013	2,7	2,4	1,7	2,1	2,9	3,2						
Hiszpania	2010	1,0	1,3	1,5	2,5	2,6	3,1	4,7	6,8	4,3	3,7	2,7	2,6
	2011	1,5	2,1	1,9	4,7	3,0	3,9	7,0	9,2	4,5	3,8	2,8	2,8
	2012	2,1	2,0	2,1	3,9	4,2	3,2	7,2	8,4	3,7	2,1	2,3	2,0
	2013	1,8	1,6	5,4	2,5	3,0	3,9						
Szwecja	2010	2,0	1,9	3,0	3,1	4,0	1,8	2,6	1,8	3,5	2,2	3,2	2,0
	2011	1,3	1,7	2,3	2,4	4,5	2,1	2,4	1,9	2,8	2,7	3,5	2,1
	2012	1,4	1,7	2,0	3,8	3,6	2,2	3,3	2,3	3,6	2,8	2,8	2,7
	2013	1,7	1,6	2,2	3,9	4,4	3,1						
Wielka Brytania	2010	19,4	35,3	22,1	17,0	16,5	16,8	15,4	13,4	18,2	18,5	21,9	19,8
	2011	16,2	35,2	20,2	15,4	15,3	16,0	14,5	11,9	15,4	15,9	21,4	21,6
	2012	17,8	30,0	21,8	15,1	15,0	15,9	13,6	12,3	14,9	16,8	23,7	21,4
	2013	18,2	29,8	19,0	16,5	14,9	15,5						
Norwegia	2010	4,0	5,9	6,8	9,6	7,9	7,1	4,6	5,5	11,5	12,8	7,9	6,2
	2011	3,6	5,2	7,8	7,3	7,3	6,5	4,6	4,6	8,5	12,2	7,8	5,8
	2012	3,0	4,8	5,1	7,9	6,4	6,6	4,7	5,1	9,9	9,9	7,6	5,8
	2013	3,4	4,6	5,5	8,2	5,4	5,4						
Rosja	2010	7,6	1,0	1,1	1,2	1,6	1,4	1,9	1,7	1,0	1,1	1,9	4,4
	2011	11,3	1,4	1,6	0,9	1,8	1,4	2,0	2,0	1,4	1,3	1,7	5,9
	2012	12,0	1,7	1,6	1,7	2,0	3,5	1,9	2,5	1,8	1,7	2,4	6,4
	2013	13,9	2,3	2,9	2,0	2,9	1,9						
Ukraina	2010	4,2	1,8	1,4	1,8	1,7	1,0	1,2	1,2	1,2	1,5	2,2	4,8
	2011	5,3	2,0	2,8	1,8	2,0	1,4	1,6	1,5	1,2	3,1	2,9	6,2
	2012	7,9	3,7	3,6	2,9	2,2	2,9	1,9	2,2	2,6	4,4	4,3	6,6
	2013	11,2	4,2	4,3	3,2	3,5	2,8						
Stany Zjednoczone	2010	5,5	5,2	4,9	5,0	7,5	9,0	10,2	6,0	8,6	6,5	6,6	4,4
	2011	4,5	3,7	4,7	4,7	7,3	7,9	9,8	5,4	7,1	6,2	5,0	4,1
	2012	4,9	4,9	4,9	6,1	8,8	9,3	8,9	6,3	9,9	7,3	5,3	3,5
	2013	4,3	5,1	4,4	7,1	8,3	10,3						
Izrael	2010	1,3	3,7	17,4	5,2	2,0	3,5	4,4	4,6	4,5	9,8	8,7	3,3
	2011	1,0	1,8	17,4	8,0	3,7	2,8	4,6	4,7	8,0	7,2	11,7	0,4
	2012	0,6	4,4	17,5	3,2	2,7	2,3	5,6	5,1	3,2	11,2	7,6	1,5
	2013	0,9	9,6	12,3	6,1	2,0	2,4						
Japonia	2010	1,1	1,0	0,8	0,8	1,6	1,5	2,2	2,3	1,4	1,8	2,1	1,6
	2011	1,4	1,5	0,9	0,8	1,2	1,1	1,0	1,3	1,1	1,5	1,2	0,9
	2012	1,2	1,4	1,0	0,9	1,2	1,0	1,1	1,3	1,3	1,6	1,1	1,2
	2013	1,6	1,4	1,2	1,0	1,3	1,3						

Dokończenie Tabeli 17

Republika Korei	2010	0,8	0,5	0,5	0,5	1,1	0,4	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,3
	2011	0,4	0,9	0,5	0,4	0,8	0,5	0,4	0,8	0,4	0,4	0,6	0,5
	2012	0,6	0,9	0,4	0,7	0,4	0,7	0,6	0,4	0,3	0,4	0,4	0,7
	2013	1,4	0,7	0,7	1,3	1,3	1,3						
Pozostałe kraje	2010	11,0	7,4	6,5	11,4	10,5	13,6	13,7	13,3	11,2	9,7	9,7	12,2
	2011	10,7	9,3	8,6	11,2	13,0	14,8	15,4	13,7	12,9	12,7	11,8	16,5
	2012	13,0	10,0	10,3	13,1	13,1	15,5	13,3	12,7	14,2	11,2	12,3	16,4
	2013	11,3	10,1	9,1	11,3	13,7	14,7						

1.7. Muzea, teatry, galerie oraz kina w Krakowie

Źródłem prezentowanych danych jest roczna sprawozdawczość dotycząca działalności artystycznej i rozrywkowej, działalności muzeów i instytucji paramuzealnych oraz działalności wystawienniczej. Liczba podmiotów przedstawionych w poniższej tabeli obrazuje te, które dopełniły obowiązku statystycznego i złożyły sprawozdanie ze swej działalności.

Tabela 18. Teatry, muzea i galerie w Krakowie oraz widzowie i zwiedzający przeciętnie na 1 podmiot w latach 2010 – 2012

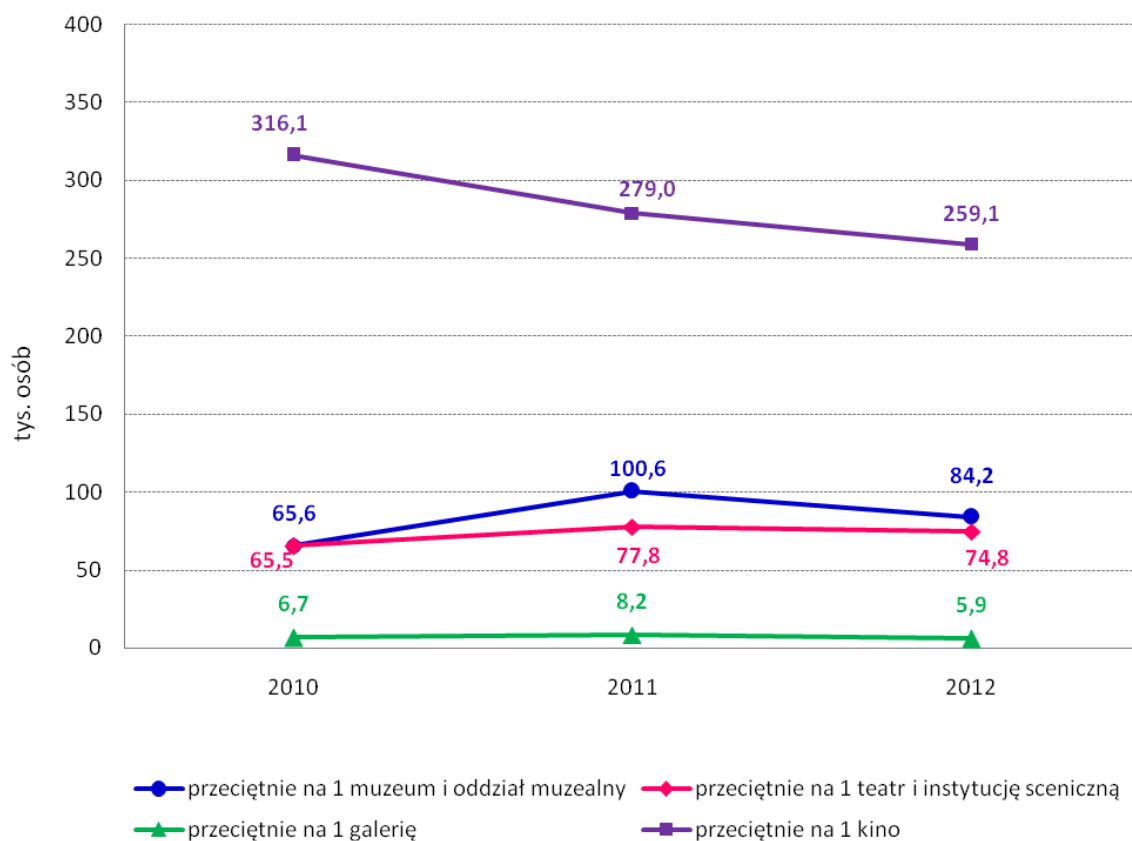
Wyszczególnienie	2010	2011	2012
TEATRY			
Teatry i instytucje muzyczne	14	12	12
Widzowie i słuchacze w teatrach	916 750	934 002	897 906
Przeciętnie na 1 podmiot	65 482	77 834	74 826
MUZEA			
Muzea i oddziały muzealne ogółem	48	44	44
w tym oddziały	21	18	18
Zwiedzający muzea ogółem	3 148 544	4 426 941	3 704 626
w tym w zorganizowanych grupach	752 267	927 614	697 410
Przeciętnie na 1 podmiot	65 595	100 612	84 196
GALERIE			
Galerie	48	50	49
Wystawy	563	512	536
Zwiedzający galerie	321 223	411 277	290 696
Przeciętnie na 1 podmiot	6 692	8 226	5 933
KINA			
Kina*	18	18	17
Seanse	240 549	246 419	223 650
Widzowie w kinach	5 690 561	5 022 093	4 403 994
Przeciętnie na 1 podmiot	316 142	279 005	259 058

Kraków jest najważniejszym ośrodkiem kulturalnym w województwie małopolskim, skupiającym największą liczbę instytucji scenicznych. Według danych w 2012 roku krakowskie teatry i instytucje muzyczne odwiedziło średnio 74,8 tys. osób. Liczba ta była jednak niższa niż w roku 2011, gdzie przeciętnie na 1 teatr przypadło około 77,8 tys. widzów.

W 2012 roku w stosunku do roku 2011 spadła przeciętna liczba osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne. W 2012 roku przeciętnie 1 muzeum odwiedziło 84,2 tys. osób, natomiast w 2011 roku było to średnio 100,6 tys. widzów (spadek o 16,3%). Spada również przeciętna liczba odwiedzających muzea w zorganizowanych grupach, co świadczyć może o wzroście indywidualnych odwiedzin muzeów.

W 2012 roku zmniejszyła się średnia liczba osób zwiedzających przypadająca na 1 galerię. Pomimo wzrostu ilości wystaw organizowanych przez galerie w 2012 roku (o 4,8% w stosunku do 2011 roku) nastąpił spadek przeciętnej liczby osób zwiedzających galerie. W 2011 roku liczba ta wynosiła 8,2 tys. osób, natomiast w roku 2012 wyniosła 5,9 tys. osób (spadek o 27,9%). Spadek ten spowodowany był mniejszą liczbą wystaw plenerowych organizowanych przez galerie w 2012 r., które przeważnie skupiają dużą ilość osób zwiedzających.

Wykres 14. Zwiedzający i widzowie przypadający przeciętnie na 1 wybraną instytucję kultury w latach 2010 – 2012

W 2012 roku przeciętna liczba widzów przypadających na 1 kino wynosiła 259,1 tys. osób i była niższa od przeciętnej liczby widzów zarówno w 2011 roku (o 7,1%), jak i w 2010 roku (o 18,1%). W 2012 roku w krakowskich kinach wyświetlono 223 650 seansów, mniej niż w roku 2011 oraz 2010. Spadła również przeciętna liczba widzów przypadająca na 1 seans: z 24 osób w 2010 roku do 20 osób w roku 2011 i 2012.

1.8. Hostele w Krakowie

Działalność hotelarska prowadzona na terenie Krakowa obejmuje również hostele, których badanie przez statystykę publiczną jest utrudnione. W celu przedstawienia podstawowych statystyk dotyczących tej grupy obiektów posłużono się ewidencją obiektów noclegowych prowadzoną przez Urząd Miasta Krakowa³. Według stanu w dniu 1 XI 2013 r. usługi hotelarskie w Krakowie świadczyło 87 hosteli (w tym 2 obiekty dostępne sezonowo), które dysponowały 4533 miejscami noclegowymi.

W celu zbadania koniunktury panującej w branży turystycznej oraz usług świadczonych przez hostele, październiku 2013 r. rozesłano ankietę, której zakres przedstawiony jest w tabeli 19. Ankietę skierowano do 82 obiektów, wybranych na podstawie rejestru REGON oraz innych rejestrów administracyjnych. Na ankietę odpowiedziało ponad 40% hosteli. Zgromadzone dane podzielono na 12 opisujących je zmiennych, w ich skład weszły zarówno zmienne ilościowe, jak i jakościowe.

Tabela 19. Charakterystyka zmiennych opisujących dane zebrane w badaniu ankietowym hosteli

Zmienne		Zakres wartości
Zmienne ilościowe	Liczba pokoi Liczba miejsc noclegowych Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 węzeł higieniczno-sanitarny Liczba noclegów udzielonych w poszczególnych kwartałach w 2013 r.	Liczby całkowite
Zmienne jakościowe	Posiłek wliczony w cenę noclegu Dostępność usług dodatkowych (np. rezerwacja biletów, informacja o atrakcjach turystycznych i kulturalnych)	Tak Nie
Koniunktura	Sytuacja finansowa jednostki Sprzedaż usług Pozycja wobec konkurencji Przewidywany popyt na usługi Sytuacja w branży turystycznej Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki	Poprawia się Pozostaje bez zmian Pogarsza się

³ Ewidencja „niekategoryzowanych” obiektów noclegowych i pól biwakowych jest prowadzona przez Prezydenta Miasta Krakowa na podstawie przepisów ustawy o usługach turystycznych z 29 sierpnia 1997 r. (art. 39 ust. 3) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Na podstawie zebranych danych obliczono również stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hostelach w poszczególnych kwartałach. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych otrzymano w wyniku porównania kwartalnej liczby rzeczywiście udzielonych noclegów z nominalną kwartalną liczbą noclegów, czyli liczbą dostępnych miejsc noclegowych pomnożoną przez liczbę dni w kwartale. Dodatkowo wyznaczona została również liczba miejsc noclegowych przypadająca na jeden pokój w hostelu, uzyskana w wyniku dzielenia liczby dostępnych miejsc noclegowych przez liczbę pokoi.

Objaśnienie pojęć statystycznych użytych w tabeli 20:

Średnia arytmetyczna – suma wartości danej cechy podzielona przez liczbę zbadanych hosteli; przeciętna wartość danej cechy przypadająca na jeden hostel.

Minimum i maksimum – najmniejsza i największa wartość danej cechy wśród zbadanych hosteli.

Kwantyle (wartości cechy badanej zbiorowości hosteli, które dzielą zbiorowość na dwie określone części pod względem liczby jednostek, części te pozostają do siebie w określonych proporcjach):

Kwartył dolny – dzieli zbiorowość zbadanych hosteli na dwie części w ten sposób, że 25% hosteli ma wartości cechy niższe bądź równe kwartyłowi dolnemu, a pozostałe 75% równe bądź wyższe od tego kwartyła

Mediana – dzieli zbiorowość zbadanych hosteli na dwie części w ten sposób, że połowa hosteli ma wartości cechy niższe bądź równe medianie, a druga połowa równe bądź wyższe od mediany, stąd mediana nazywana jest wartością środkową

Kwartył górny – dzieli zbiorowość zbadanych hosteli na dwie części w ten sposób, że 75% hosteli ma wartości cechy niższe bądź równe kwartyłowi górnemu, a pozostałe 25% równe bądź wyższe od tego kwartyła

Odchylenie standardowe – określa przeciętne zróżnicowanie poszczególnych wartości badanej cechy od średniej arytmetycznej. Im mniejsza wartość odchylenia, tym obserwacje są bardziej skupione wokół średniej.

Tabela 20. Statystyki opisowe danych zebranych w badaniu ankietowym krakowskich hosteli

Wyszczególnienie	Średnia	Mediana	Minimum	Maksimum	Dolny kwartył	Górny kwartył	Odczylenie standardowe
Liczba pokoi	12,9	12,0	5	29	7	16	7,2
Liczba miejsc noclegowych	46,6	45,0	12	87	28	65	24,2
Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 pokój	3,7	3,6	2	7	3	4	1,3
Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 węzeł higieniczno-sanitarny	4,8	4,0	2	10	3	6	2,2
Szacunkowa liczba noclegów udzielonych w I kwartale	1630,7	398,0	100	5364	210	3000	1774,8
Szacunkowa liczba noclegów udzielonych w II kwartale	2131,5	876,0	150	5530	490	4000	2036,2
Szacunkowa liczba noclegów udzielonych w III kwartale	2036,5	772,0	100	6000	310	3700	2091,1
Średnia miesięczna szacunkowa liczba noclegów udzielonych w kwartałach II-III	694,7	271,5	42	1750	168	1283	668,2
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w I kwartale	31,4	16,7	2,5	80,5	11,1	48,6	26,0
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w II kwartale	44,5	51,3	3,3	96,4	24,1	56,8	28,6
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w III kwartale	41,8	46,5	3,7	75,0	8,4	67,0	27,7

Wyniki analizy przeprowadzonego badania wykazują, że liczba pokoi w hostelach wahała się między 5 a 29, natomiast przeciętna liczba pokoi wyniosła 12,9. Wartość mediany na poziomie 12,0 oznacza, że połowa hosteli dysponowała nie więcej niż 12 pokojami, zaś druga połowa co najmniej tą liczbą. W 25% hosteli liczba pokoi mieściła się między 16 a 29, natomiast pozostałe 75% obiektów dysponowała pokojami w liczbie od 5 do 16.

Średnia liczba miejsc noclegowych w badanych hostelach wyniosła 46,6 (najmniejsza liczba oferowanych noclegów to 12, największa to 87). Przeciętnie na 1 pokój przypadało 3,7 miejsc noclegowych (minimalnie 2, maksymalnie 7). Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 węzeł higieniczno-sanitarny to 4,8 (zmienna przyjmowała wartości od 2 do 10).

W I kwartale 2013 r. badane hostele udzieliły średnio 1630,7 noclegów. W II kwartale średnia liczba udzielonych noclegów wyniosła 2131,5 (była wyższa niż w I kwartale 2013 r. o 30,7%), natomiast w III kwartale hostele udzieliły średnio 2036,5 noclegów (więcej o 24,9%). Analizując łącznie kwartały II i III, można stwierdzić, że przeciętnie na 1 miesiąc sezonu turystycznego przypadało 694,7 udzielonych noclegów, przy czym dla połowy badanych hoteli wartość ta mieściła się między 168 a 1283.

Średni stopień wykorzystania miejsc noclegowych w badanych hostelach w I kwartale 2013 r. wynosił 31,4%, natomiast w II i III kwartale był wyższy odpowiednio o 13,1 p. proc. i 10,4 p. proc. niż w I kwartale badanego okresu.

Analiza wybranych zmiennych jakościowych przedstawiona została w tabeli 21. Wszystkie badane hotele deklarują oferowanie dodatkowych usług, tj. rezerwację biletów oraz informację o atrakcjach turystycznych i kulturalnych. Ponadto spośród świadczonych usług pojawiły się również: transfer gości, wypożyczanie rowerów czy przechowalnia bagażu.

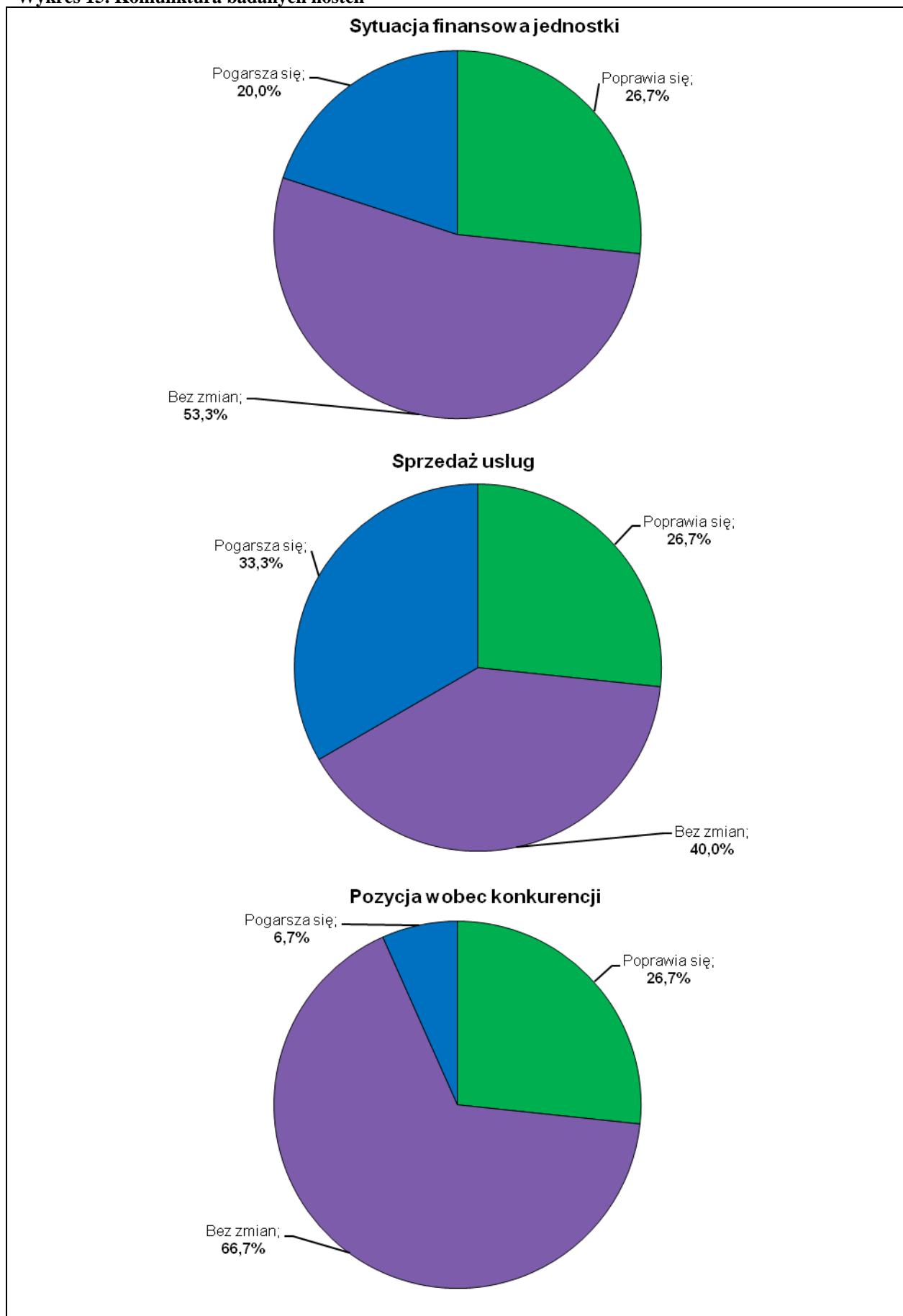
tylko w 46,7% obiektów korzystający mają możliwość skorzystania z posiłku wliczonego w cenę noclegu, pozostałe 53,3% obiektów takiego udogodnienia nie oferuje.

Tabela 21. Wyniki analizy zmiennych jakościowych

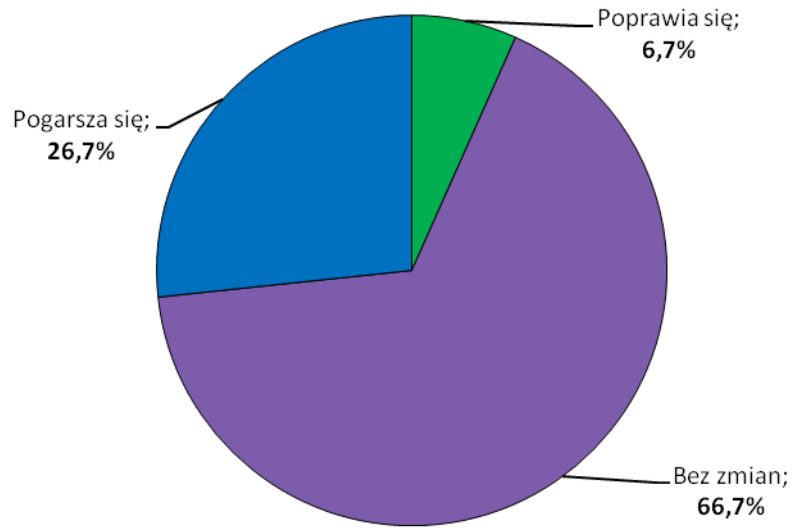
Cecha		Warianty	% badanych hosteli
Udogodnienia	Posiłek wliczony w cenę noclegu	Tak	46,7
		Nie	53,3
Udogodnienia	Dostępność usług dodatkowych (np. rezerwacja biletów, informacja o atrakcjach turystycznych i kulturalnych)	Tak	100,0
		Nie	0,0
Koniunktura	Sytuacja finansowa jednostki	Poprawia się	26,7
		Pozostaje bez zmian	53,3
		Pogarsza się	20,0
	Sprzedaż usług	Poprawia się	26,7
		Pozostaje bez zmian	40,0
		Pogarsza się	33,3
	Pozycja wobec konkurencji	Poprawia się	26,7
Pozostaje bez zmian		66,7	
Pogarsza się		6,7	
Przewidywany popyt na usługi	Poprawia się	6,7	
	Pozostaje bez zmian	66,7	
	Pogarsza się	26,7	
Sytuacja w branży turystycznej	Poprawia się	0,0	
	Pozostaje bez zmian	40,0	
	Pogarsza się	60,0	
Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki	Poprawia się	0,0	
	Pozostaje bez zmian	66,7	
	Pogarsza się	33,3	

Kolejną grupę pytań ankietowych stanowiły pytania o koniunkturę gospodarczą, czyli całokształt wskaźników życia gospodarczego charakteryzujących stan gospodarki danego rynku, pozwalających określić tendencje rozwojowe. Jakościowe informacje o stanie koniunktury hosteli w Krakowie zostały zebrane w przeprowadzonym badaniu ankietowym. Ta krótka ankieta może służyć jako źródło informacji uzupełniających, ale również wyprzedzających w stosunku do statystyki ilościowej. Przeprowadzona ankieta posłużyła zebraniu opinii przedsiębiorców na temat bieżącej sytuacji kierowanych przez nich hosteli w zakresie takich elementów prowadzonej działalności gospodarczej jak: sytuacja finansowa, sprzedaż usług, pozycja wobec konkurencji, przewidywany popyt na usługi, ogólna sytuacja branży turystycznej oraz polityka władz miasta w sferze promocji turystyki.

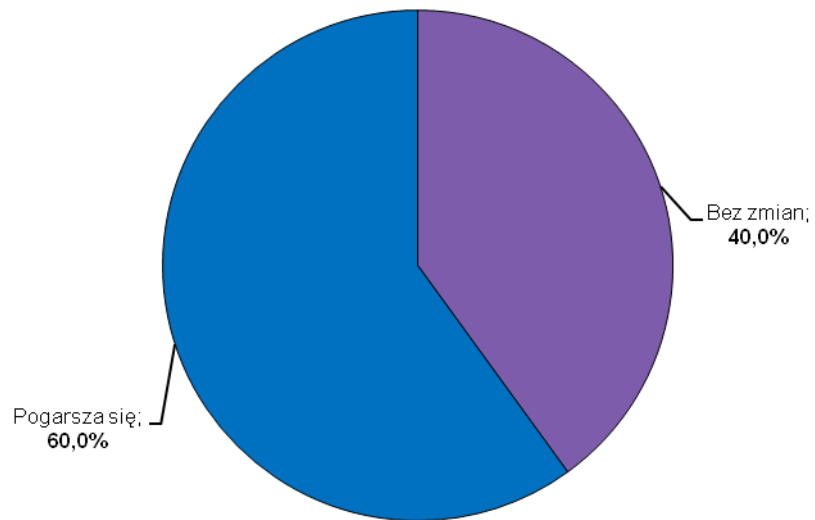
Wykres 15. Koniunktura badanych hosteli

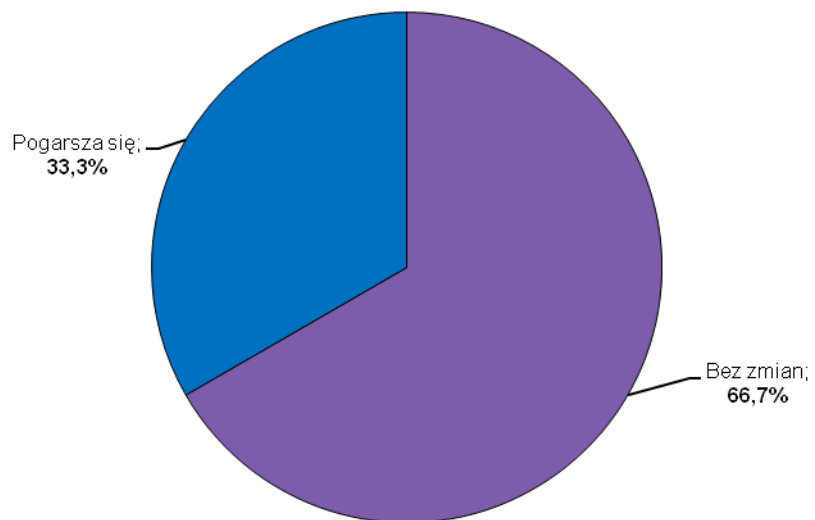
Przewidywany popyt na usługi

Sytuacja w branży turystycznej

Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki

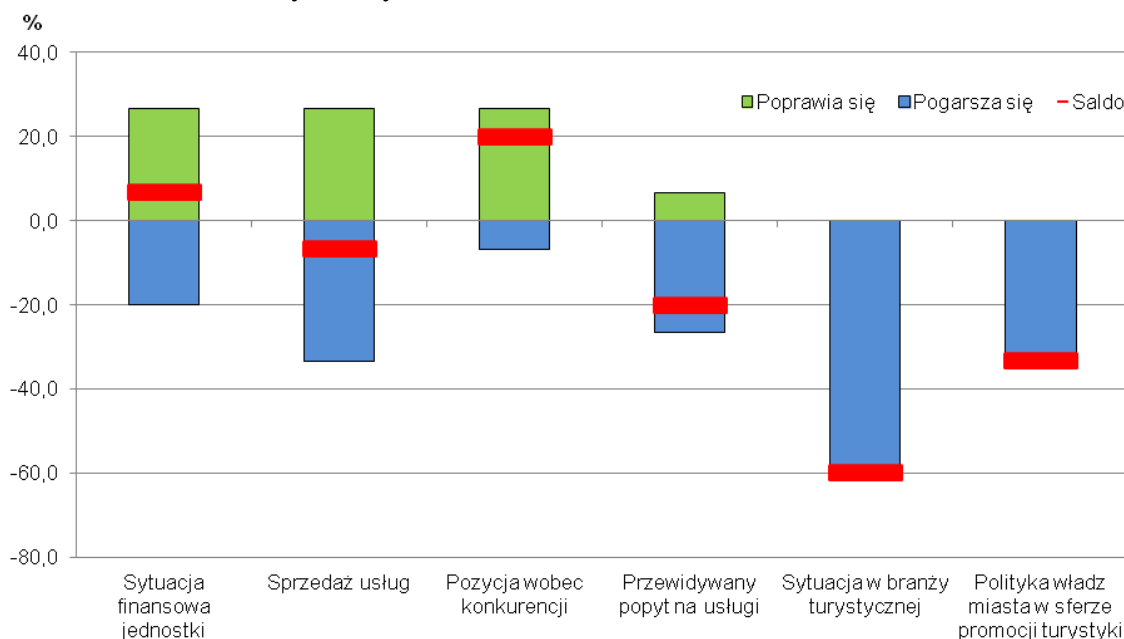
Według 20,0% badanych hosteli sytuacja finansowa jednostki pogarsza się, na polepszenie kondycji finansowej wskazuje 26,7% obiektów, aż 53,3% ankietowanych zadeklarowało brak zmian w zakresie sytuacji finansowej podmiotu.

W zakresie sytuacji w branży turystycznej, żadna z odpowiedzi nie wskazuje na poprawę tego stanu. Na pogorszenie sytuacji wskazuje aż 60,0% hosteli, dla pozostałych 40,0% obiektów sytuacja pozostaje bez zmian.

W 26,7% przypadków uznano, że poprawia się koniunktura w obszarze sprzedaży usług. Pogorszenie sprzedaży usług odczuło 33,3% badanych jednostek. Ponadto 6,7% jednostek przewiduje, że popyt na ich usługi w najbliższym czasie będzie rósł. 66,7% hosteli deklaruje, że ich pozycja wobec konkurencji pozostaje na niezmiennym poziomie, a 26,7% badanych jednostek odczuwa jej poprawę.

Saldo koniunktury przedstawione na wykresie 16 uzyskano w wyniku porównania procentowego udziału odpowiedzi pozytywnych z procentowym udziałem odpowiedzi negatywnych. Oznacza to, że saldo odpowiedzi nie uwzględnia środkowego z dopuszczalnych wariantów odpowiedzi, tzw. wariantu neutralnego.

Wykres 16. Saldo koniunktury badanych hosteli

Badane hostele najgorzej oceniły sytuację w branży turystycznej, z saldem na poziomie -60,0%. Niekorzystnie oceniana jest polityka władz miasta w sferze promocji turystyki (saldo -33,3%), przewidywany popyt na usługi (saldo -20,0%) oraz sprzedaż usług (saldo -6,7%). Pomimo tego właściciele hosteli są zdania, że ich pozycja wobec konkurencji poprawia się (saldo +20,0%). Spośród badanych zmiennych korzystna ocena dotyczyła także sytuacji finansowej jednostki (saldo +6,7%).

1.9. Obiekty gastronomiczne w Krakowie

W październiku 2013 r. do obiektów gastronomicznych znajdujących się w centrum Krakowa została rozesłana ankieta, której zakres przedstawiony jest w tabeli 22. Ankietę skierowano do działających obiektów gastronomicznych, które wybrano z rejestru REGON według stanu w dniu 31.XII.2012 roku. Do obiektów gastronomicznych zaliczono podmioty, które mają kod PKD 56.10.Z – Restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne oraz 56.30.Z – Przygotowywanie i podawanie napojów. Na podstawie kodu pocztowego oraz ulicy danej jednostki w rejestrze REGON do badania wybrano obiekty gastronomiczne z centrum Krakowa – okolice Rynku Głównego oraz Kazimierza (w przybliżeniu granice stanowiły aleje: Słowackiego, Mickiewicza, Krasińskiego, dalej ulice: Powiśle, Podgórska, Starowiślna, Dietla, Blich, Radziwiłłowska, Pawia). Z tak zdefiniowanej zbiorowości wylosowano do badania 230 jednostek. Na ankietę odpowiedziało ponad 42% lokali gastronomicznych. Zgromadzone dane podzielono na 16 opisujących je zmiennych, w skład których wchodzi zarówno zmienne ilościowe, jak i jakościowe.

Tabela 22. Charakterystyka zmiennych opisujących dane zebrane w badaniu ankietowym obiektów gastronomicznych

Zmienne		Zakres wartości
Zm. ilościowe	Liczba miejsc siedzących w lokalu Liczba sal w lokalu Liczba osób zatrudnionych w lokalu w styczniu oraz w lipcu 2013 r.	liczby całkowite
Zm. jakościowe	Posiadanie wydzielonej sali dla osób palących Posiadanie „ogródka” Możliwość płatności w euro Organizowanie imprez tematycznych, wieczorów artystycznych, koncertów i innych imprez Grupa klientów, do której lokal chce dotrzeć Rodzaj dostępnych posiłków (śniadanie, obiad, deser, pizza, ciepłe przekąski, alkohol) Miesiące, w których jest obsługiwana największa liczba klientów	odpowiedź do wyboru lub odpowiedź opisowa
Koniunktura	Sytuacja finansowa jednostki Sprzedaż usług Pozycja wobec konkurencji Przewidywany popyt na usługi Sytuacja w branży turystycznej Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki	pogarsza się pozostaje bez zmian poprawia się

Objaśnienie wybranych pojęć statystycznych⁴ użytych w tabeli 23:

Współczynnik zmienności – to iloraz odchylenia standardowego i średniej podawany w procentach. W odróżnieniu od odchylenia standardowego, które określa bezwzględne zróżnicowanie cechy, współczynnik zmienności jest miarą względną, czyli zależną od wielkości średniej arytmetycznej.

Współczynnik skośności – określa siłę oraz kierunek asymetrii rozkładu, przy czym im większa jego wartość tym silniejsza asymetria. Współczynnik skośności przyjmuje wartość zero dla rozkładu symetrycznego, wartości ujemne dla rozkładów o lewostronnej asymetrii i wartości dodatnie dla rozkładów o prawostronnej asymetrii. Asymetria lewostronna oznacza, że wartości danej cechy mają tendencję do skupiania się przy górnej granicy obszaru zmienności, a tylko kilka obiektów gastronomicznych odstaje od tego zbioru i przyjmuje wartości skrajnie niskie, zaniżając średnią. Z kolei asymetria prawostronna oznacza, że wartości danej cechy mają tendencję do skupiania się przy dolnej granicy obszaru zmienności, a tylko kilka obiektów gastronomicznych odstaje od tego zbioru i przyjmuje wartości skrajnie wysokie, zawyżając średnią.

Tabela 23. Statystyki opisowe danych zebranych w badaniu ankietowym obiektów gastronomicznych

Wyszczególnienie	Średnia	Mediana	Minimum	Maksimum	Dolny kwartyl	Górny kwartyl	Odchylenie standardowe	Współczynnik zmienności	Skośność
Liczba miejsc siedzących	103,0	60	20	642	50	81	135,7	131,7	3,7
Liczba sal	3,9	3	1	18	2	4	3,8	97,7	3,1
Liczba miejsc siedzących przypadająca na jedną salę	26,5	25	13	50	19	35	10,5	39,9	0,5
Liczba zatrudnionych w styczniu 2013 r.	15,1	9	0	115	7	14	24,9	165,4	4,0
Liczba zatrudnionych w lipcu 2013 r.	16,5	10	0	120	7	16	26,3	159,1	3,7

Jak pokazuje tabela 23, obiekty gastronomiczne biorące udział w badaniu charakteryzowało duże zróżnicowanie liczby miejsc siedzących – liczba ta wahała się od 20 do 642. Wskazuje na to wysoka wartość współczynnika zmienności tej cechy. Średnia liczba miejsc siedzących wyniosła 103,0, jednak z uwagi na duże rozproszenie danych warto posłużyć się miarą, która nie jest wrażliwa na obserwacje nietypowe w badanej zbiorowości – mediana liczby miejsc siedzących wyniosła 60, co oznacza, że połowa obiektów dysponowała nie więcej niż 60 miejscami, zaś druga połowa co najmniej tą liczbą.

⁴ Pozostałe pojęcia zostały objaśnione w rozdziale 1.8. Hostele w Krakowie

Badane jednostki gastronomiczne przeciętnie posiadały blisko 4 sale, z minimalną i maksymalną liczbą odpowiednio 1 i 18. Liczbą sal między 1 a 4 dysponowało 75% badanych obiektów.

Spośród analizowanych cech najniższą wartością współczynnika zmienności charakteryzowała się zmienna wyrażająca liczbę miejsc przypadających na 1 salę. Przeciętnie na 1 sali do dyspozycji gości było 26,5 miejsc siedzących, przy czym dla 25% podmiotów zmienna ta przyjmowała wartości od 35 do 50. Odchylenie standardowe na poziomie 10,5 oznacza, że wartość zmiennej była przeciętnie wyższa lub niższa od wartości średniej (26,5) o 10,5 miejsca.

Zatrudnienie w badanych obiektach również cechuje bardzo duże zróżnicowanie. W styczniu 2013 r. mediana liczby osób zatrudnionych wyniosła 9 (średnio 15,1). 75% obiektów zatrudniało do 14 pracowników, natomiast w pozostałych 25% przypadków liczba ta mieściła się między 14 a 115. W sezonie turystycznym tj. w lipcu 2013 r. mediana analizowanej zmiennej była wyższa niż na początku roku i wynosiła 10 (średnio 16,5), co wskazuje na większe zapotrzebowanie na pracowników niż poza sezonem.

Analiza wybranych zmiennych jakościowych przedstawiona została w tabeli 21.

Od 15 listopada 2010 r. w Polsce obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu w miejscach publicznych. Obejmuje on zatem również lokale gastronomiczne. Palenie tytoniu może się odbywać w palarniach, pod warunkiem, że będą one klimatyzowane i oddzielone od reszty lokalu. Na pytanie dotyczące posiadania wydzielonej sali dla osób palących zaledwie 33,3% jednostek odpowiedziało twierdząco, pozostałe 66,7% obiektów nie posiada palarni.

Większość z ankietowanych lokali gastronomicznych (61,9%) posiada ogródek, natomiast niemal połowa (47,6%) oferuje swoim klientom udogodnienie w postaci możliwości płatności w euro.

Badane obiekty, oprócz podstawowej działalności gastronomicznej, licznie deklarują, że zajmują się również przygotowywaniem imprez specjalnych: 57,1% odpowiedzi dotyczyło imprez tematycznych, 33,3% lokali proponuje klientom uczestnictwo w koncertach, a 28,6% organizuje wieczory artystyczne. Poza wymienią działalnością dodatkową, obiekty gastronomiczne wskazywały na prowadzenie innych imprez (57,1% odpowiedzi) – były to m. in. imprezy okolicznościowe, spotkania firmowe, szkolenia i konferencje czy kursy nauki gotowania.

W 61,9% przypadków działalność obiektów jest kierowana do szczególnej grupy klientów (61,9%). Do wymienianych grup klientów należeli głównie: osoby młode, osoby starsze, turyści, biznesmeni czy środowiska artystyczne. Dotarcie do wybranej grupy odbiorców świadczonych usług jest realizowane poprzez: tworzenie planów marketingowych,

ulotki i ogłoszenia w Internecie, menu dostosowane do potrzeb odbiorców oraz dbanie o wysoką jakość świadczonych usług.

Badane obiekty obsługują największą liczbę klientów w okresie wakacyjno-jesiennym. Najliczniej klienci odwiedzają lokale gastronomiczne w sierpniu (61,9% wskazań). Miesiącami z dużą liczbą obsługiwanych klientów są również lipiec, wrzesień i październik (odpowiednio 47,6%, 42,9%, 42,9%).

Niemal wszystkie obiekty, 95,2%, mają w swojej ofercie gastronomicznej śniadanie. W 61,9% lokali można spożyć obiad, natomiast deser jest serwowany w 66,7% obiektów. Ponad ¾ podmiotów posiada w swoim menu pizzę. Tyle samo lokali oferuje klientom alkohol.

Tabela 24. Wyniki analizy zmiennych jakościowych

Cecha	Warianty	% badanych obiektów
Posiadanie wydzielonej sali dla osób palących	Tak	33,3
	Nie	66,7
Posiadanie „ogródka”	Tak	61,9
	Nie	38,1
Możliwość płatności w euro	Tak	47,6
	Nie	52,4
Organizowanie imprez specjalnych ^a	Imprezy tematyczne	57,1
	Wieczory artystyczne	28,6
	Koncerty	33,3
	Inne imprezy	57,1
Czy lokal chce dotrzeć do szczególnej grupy klientów	Tak	61,9
	Nie	38,1
Rodzaj dostępnych posiłków ^a	Śniadanie	95,2
	Obiad	61,9
	Deser	66,7
	Pizza	76,2
	Ciepłe przekąski	14,3
	Alkohol	76,2
Miesiące, w których jest obsługiwana największa liczba klientów ^a	Styczeń	0,0
	Luty	0,0
	Marzec	9,5
	Kwiecień	9,5
	Maj	38,1
	Czerwiec	38,1
	Lipiec	47,6
	Sierpień	61,9
	Wrzesień	42,9
	Październik	42,9
	Listopad	19,0
	Grudzień	9,5

a Pytanie wielokrotnego wyboru, w związku z tym odsetki nie sumują się do 100

Zaprezentowane w tabeli 25 wyniki badania koniunktury gospodarczej obiektów gastronomicznych wskazują na taki sam procent udzielonych odpowiedzi w przypadku poprawy oraz pogorszenia się koniunktury w zakresie sprzedaży usług (po 38,1% wskazań). Dla pozostałych 23,8% obiektów sprzedaż usług pozostaje na niezmiennym poziomie.

Właściciele lokali gastronomicznych licznie wskazują na pogorszenie polityki władz miasta w sferze promocji turystyki (42,9%). Pozytywnie ten aspekt oceniło 14,3% obiektów, przy 42,9% twierdzeń, że w tej kwestii nie zachodzą żadne zmiany.

Niekorzystnie oceniana jest także ogólna sytuacja w branży turystycznej. Według 38,1% badanych obiektów ulega ona pogorszeniu, a na poprawę wskazuje jedynie 14,3% udzielonych odpowiedzi.

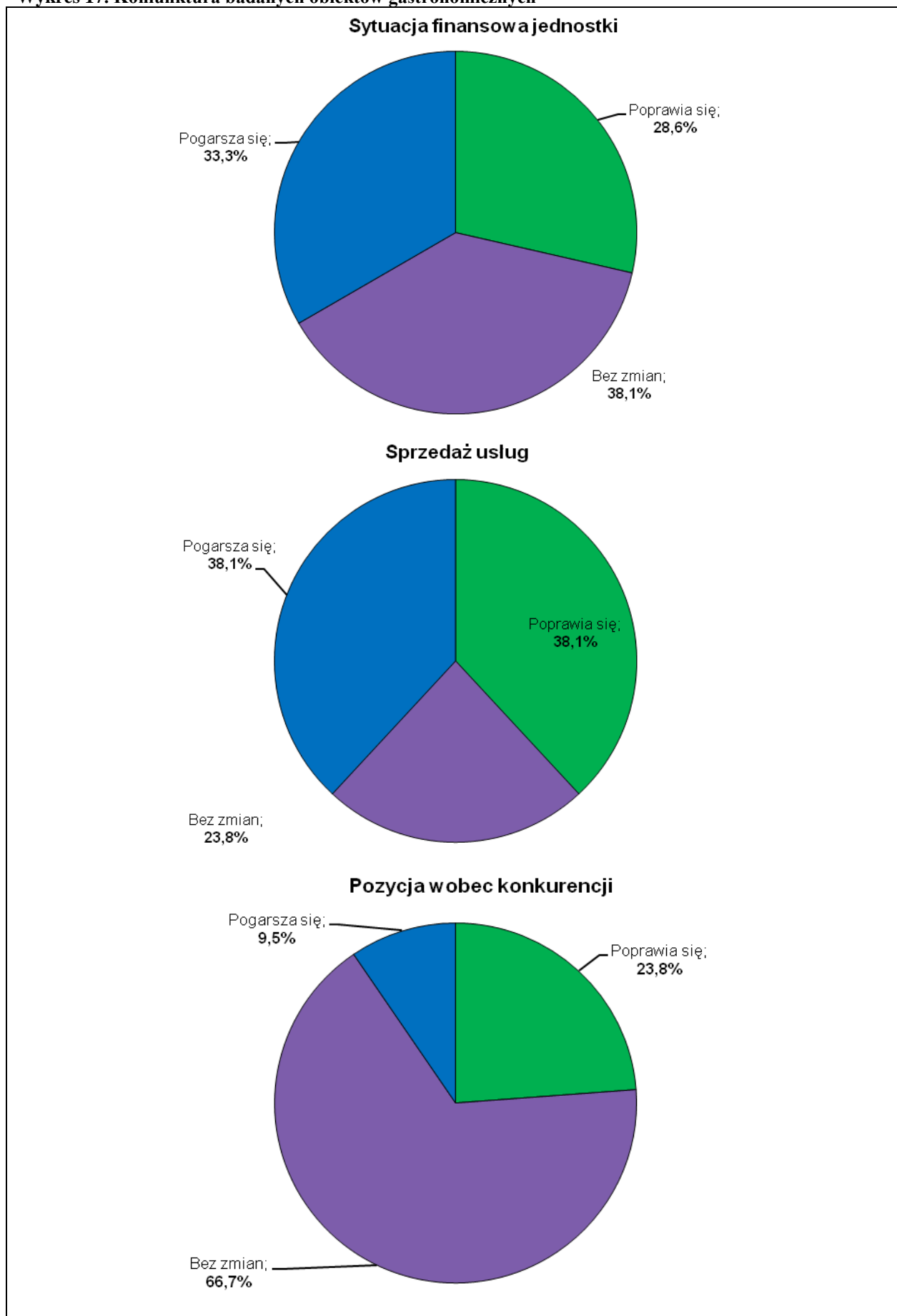
Przewidywania w zakresie wzrostu popytu na świadczone usługi towarzyszą 19,0% obiektów, blisko połowa, 47,6%, jest zdania, że popyt pozostanie na niezmiennym poziomie.

Pomimo powyższych, niezbyt pozytywnych, ocen koniunktury, 90,5% właścicieli obiektów uważa, że ich pozycja wobec konkurencji nie pogarsza się (poprawia się lub pozostaje bez zmian), natomiast w 66,7% obiektach nie zauważa się pogorszenia ich sytuacji finansowej.

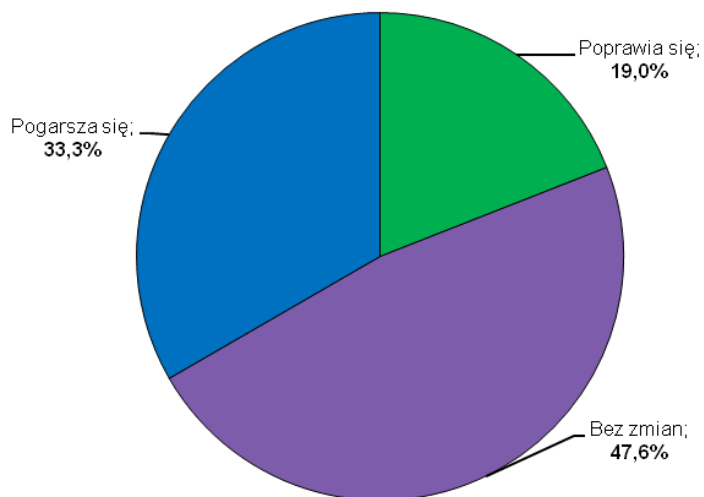
Tabela 25. Wyniki analizy pytań o koniunkturę

Cecha	Warianty	% badanych obiektów
Sytuacja finansowa jednostki	Poprawia się	28,6
	Pozostaje bez zmian	38,1
	Pogarsza się	33,3
Sprzedaż usług	Poprawia się	38,1
	Pozostaje bez zmian	23,8
	Pogarsza się	38,1
Pozycja wobec konkurencji	Poprawia się	23,8
	Pozostaje bez zmian	66,7
	Pogarsza się	9,5
Przewidywany popyt na usługi	Poprawia się	19,0
	Pozostaje bez zmian	47,6
	Pogarsza się	33,3
Sytuacja w branży turystycznej	Poprawia się	14,3
	Pozostaje bez zmian	47,6
	Pogarsza się	38,1
Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki	Poprawia się	14,3
	Pozostaje bez zmian	42,9
	Pogarsza się	42,9

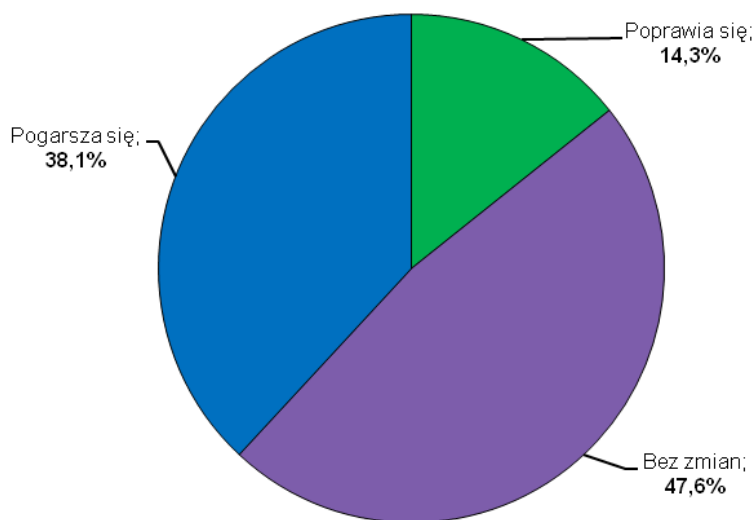
Wykres 17. Koniunktura badanych obiektów gastronomicznych

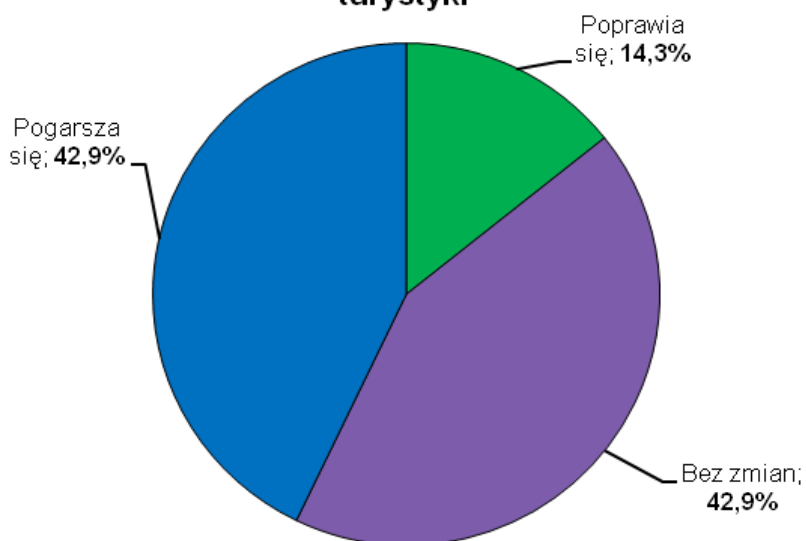
Przewidywany popyt na usługi

Sytuacja w branży turystycznej

Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki

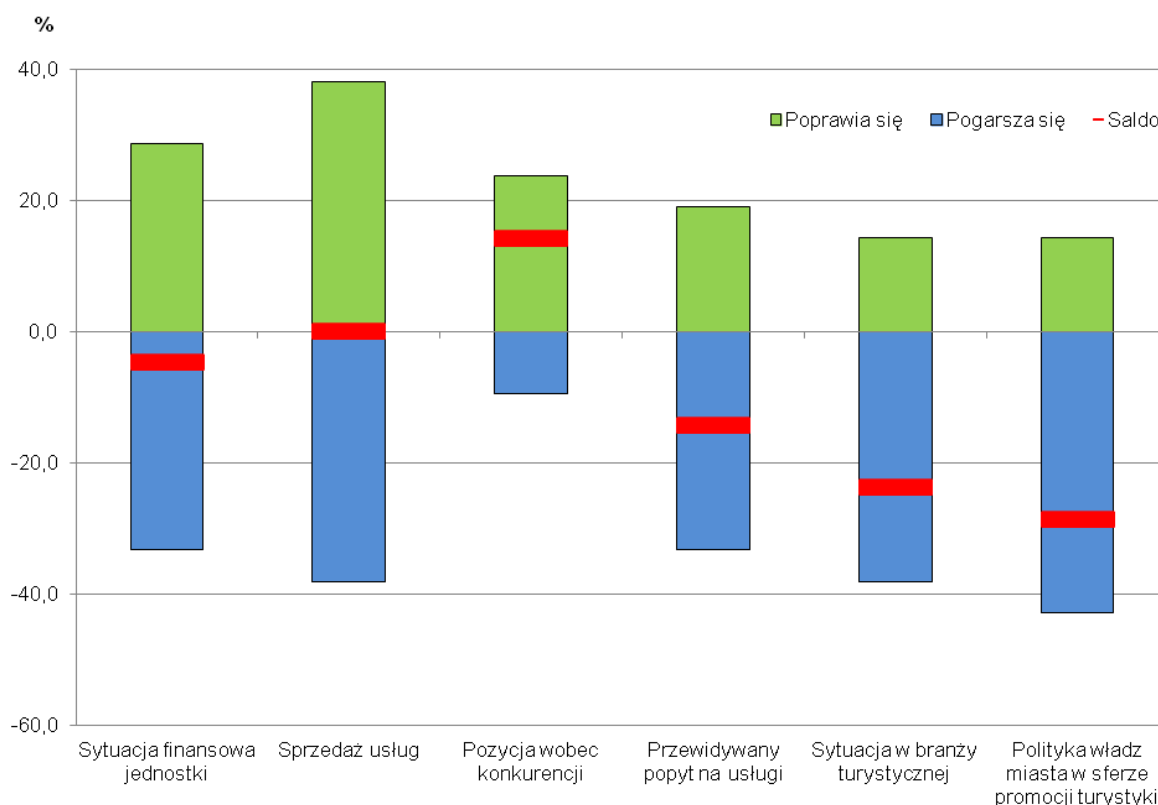

Saldo koniunktury przedstawione na wykresie 18 uwzględnia tylko pozytywne oraz negatywne odpowiedzi (nie obejmuje środkowego z dopuszczalnych wariantów odpowiedzi, tzw. wariantu neutralnego).

Spośród analizowanych czynników wpływających na koniunkturę w branży gastronomicznej dodatnie saldo wystąpiło jedynie w przypadku oceny pozycji jednostki wobec konkurencji (+14,3%). W zakresie sprzedaży usług odnotowano saldo zerowe.

Wszystkie pozostałe zmienne cechuje przewaga odpowiedzi negatywnych nad pozytywnymi. Najniższe ujemne saldo wystąpiło w zakresie polityki władz miasta w sferze promocji turystyki (-28,6%) oraz sytuacji w branży turystycznej (-23,8%). Niekorzystnie są oceny przewidywanego popytu na usługi (-14,3%), a także sytuacji finansowej (-4,8%).

Wykres 18. Saldo koniunktury badanych obiektów gastronomicznych

Gospodarka turystyczna Krakowa

2.1. Opis grup podmiotów składających się na obszar gospodarki turystycznej Krakowa wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

We wstępie do niniejszego raportu określono, jakie rodzaje działalności gospodarczej wg PKD 2007 składają się na obszar gospodarki turystycznej Krakowa. Poniżej przedstawiono bardziej szczegółowy opis grup składających się na wybrany obszar.

Grupa 01 Rękodzieło, sprzedaż detaliczna – grupa ta obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej: wyrobów odzieżowych, w tym bielizny; wyrobów futrzarskich; dodatków odzieżowych, takich jak: rękawiczki, krawaty, szelki itp.; obuwia; artykułów ze skóry; przyborów podróżnych ze skóry i jej substytutów; perfum; zegarków; zegarów i biżuterii; sprzętu fotograficznego, optycznego i precyzyjnego; pamiątek; wyrobów rzemieślniczych i artykułów religijnych; znaczków i monet; używanych książek; antyków.

Grupa 02 Hotele – do grupy zaliczamy podmioty zapewniające krótkotrwałe zakwaterowanie w cyklu dziennym lub tygodniowym, tj. w hotelach, motelach, pensjonatach, umeblowanych pokojach, apartamentach, domkach letniskowych, ośrodkach wczasowych, domach wycieczkowych, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych, domach studenckich, internatach, bursach szkolnych, hotelach robotniczych, kempingach.

Grupa 03 Restauracje – grupa ta obejmuje działalność takich podmiotów jak: restauracje, kawiarnie, restauracje typu fast food, bary mleczne, bary szybkiej obsługi, lodziarnie, pizzerie, ruchome placówki gastronomiczne (tj. obwoźni sprzedawcy), bary, tawerny, koktajlbary, dyskoteki, piwiarnie, puby, sklepy z kawą.

Grupa 04 Transport – zaliczamy tu podmioty oferujące usługi związane z transportem pasażerskim na drogach wodnych śródlądowych, wynajem łodzi, miejskie lub podmiejskie przewozy pasażerskie, działalność taksówek osobowych, przewozy autobusowe, transport pasażerski pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta, wynajem samochodów.

Grupa 05 Biura podróży, przewodnicy – do grupy tej zaliczamy agentów turystycznych, pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, pośredników turystycznych, organizatorów turystyki, podmioty prowadzące działalność w zakresie informacji turystycznej i rezerwacji.

Grupa 06 Kultura – działalność kin, teatrów, oper, filharmonii, innych podmiotów zajmujących się wystawianiem przedstawień teatralnych, operowych, baletowych, musicalowych, muzea, działalność grup cyrkowych, orkiestr i zespołów muzycznych, działalność indywidualnych artystów (aktorzy, tancerze, piosenkarze, lektorzy lub prezenterzy,

rzeźbiarze, malarze, rysownicy, grawerzy), działalność reżyserów, producentów, scenografów, projektantów i wykonawców teatralnych dekoracji scenicznych, konferansjerów, działalność indywidualnych pisarzy, niezależnych dziennikarzy.

Grupa 07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej – działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych, działalność centrów i klubów fitness oraz innych obiektów służących poprawie kondycji fizycznej i kulturystyce, działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki, sal tanecznych, solariów, salonów odchudzających, salonów masażu, wypożyczalnie sprzętu rekreacyjnego.

2.2. Podmioty gospodarcze zarejestrowane i zlikwidowane

Dane na temat liczby podmiotów gospodarczych pochodzą z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON. Do podmiotów gospodarki narodowej zalicza się osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej wykazano bez jednostek lokalnych (zakładów, oddziałów) wyżej wymienionych podmiotów oraz bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. Za podmioty działające uznano wszystkie podmioty gospodarcze istniejące w rejestrze REGON, natomiast za podmioty zlikwidowane te, które zostały z rejestru wykreślone.

Poniższa tabela pokazuje liczbę wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działających w Krakowie oraz w obszarze gospodarki turystycznej w poszczególnych półroczach lat 2010 – 2013. O ile liczba wszystkich podmiotów zarejestrowanych na terenie Krakowa systematycznie się zwiększała, w obszarze gospodarki turystycznej, za wyjątkiem II półrocza 2010 r., w każdym kolejnym okresie notowano niższą liczbę podmiotów gospodarczych niż w I półroczu 2010 r. Udział podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Krakowie w kolejnych półroczach systematycznie się zmniejszał – w I półroczu 2013 r. był o 1,2 p. proc. niższy niż w analogicznym okresie 2010 r.

Tabela 26. Podmioty obszaru gospodarki turystycznej na tle ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Krakowie w latach 2010 – 2013

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
ogółem m. Kraków	113440	115687	115742	116153	118108	121208	122672
obszar gospodarki turystycznej	15656	15777	15528	15260	15277	15391	15506
udział w ogółem m. Kraków (%)	13,8	13,6	13,4	13,1	12,9	12,7	12,6

Tabela 27 przedstawia półroczne dane o liczbie działających, nowo zarejestrowanych oraz zlikwidowanych podmiotów gospodarczych w latach 2010-2013 z obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w poszczególnych grupach.

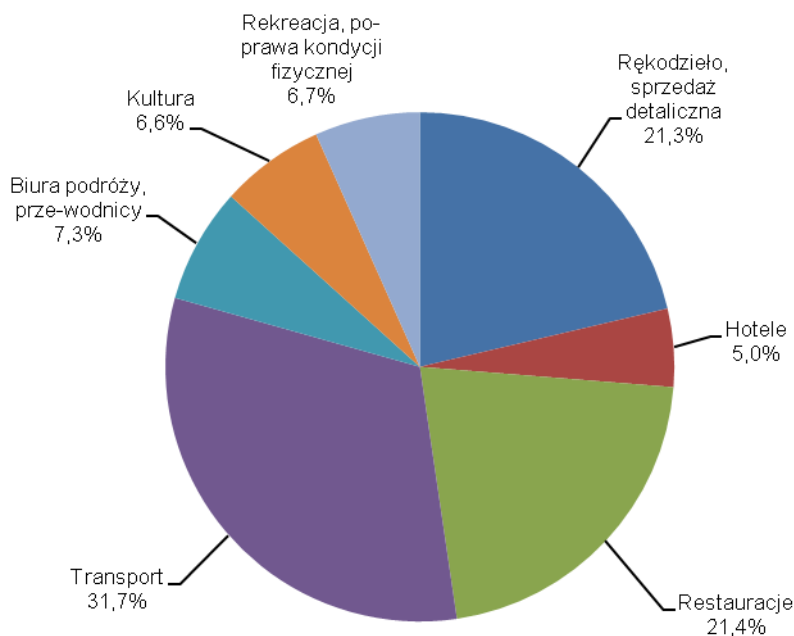
Tabela 27. Podmioty działające, nowo zarejestrowane, zlikwidowane oraz bilans podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie

Rok	Półrocze	Grupy							Razem
		01 Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	02 Hotele	03 Restauracje	04 Transport	05 Biura podróży, przewodnicy	06 Kultura	07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	
PODMIOTY DZIAŁAJĄCE									
2010	I-VI	3619	677	3148	5064	1100	1001	1047	15656
	VII-XII	3603	698	3233	5039	1117	1024	1063	15777
2011	I-VI	3538	715	3211	4874	1113	1015	1062	15528
	VII-XII	3461	731	3174	4753	1098	990	1053	15260
2012	I-VI	3363	741	3175	4824	1129	981	1064	15277
	VII-XII	3340	754	3235	4909	1120	991	1042	15391
2013	I-VI	3305	769	3318	4915	1133	1028	1038	15506
PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE									
2010	I-VI	216	47	249	162	61	64	69	868
	VII-XII	157	37	228	147	51	52	58	730
2011	I-VI	135	34	160	93	44	42	54	562
	VII-XII	124	32	169	96	50	35	55	561
2012	I-VI	128	32	168	234	55	45	52	714
	VII-XII	106	34	165	169	39	53	43	609
2013	I-VI	133	32	217	174	42	75	44	717
PODMIOTY ZLIKWIDOWANE									
2010	I-VI	130	12	94	76	17	36	31	396
	VII-XII	149	21	136	179	36	33	39	593
2011	I-VI	181	17	178	245	50	51	38	760
	VII-XII	184	24	189	209	50	47	55	758
2012	I-VI	167	17	139	149	27	40	35	574
	VII-XII	118	20	109	93	28	30	30	428
2013	I-VI	146	23	137	183	31	39	31	590
BILANS PODMIOTÓW NOWO ZAREJESTROWANYCH I ZLIKWIDOWANYCH (PRZYROST/UBYTEK)									
2010	I-VI	86	35	155	86	44	28	38	472
	VII-XII	8	16	92	-32	15	19	19	137
2011	I-VI	-46	17	-18	-152	-6	-9	16	-198
	VII-XII	-60	8	-20	-113	0	-12	0	-197
2012	I-VI	-39	15	29	85	28	5	17	140
	VII-XII	-12	14	56	76	11	23	13	181
2013	I-VI	-13	9	80	-9	11	36	13	127

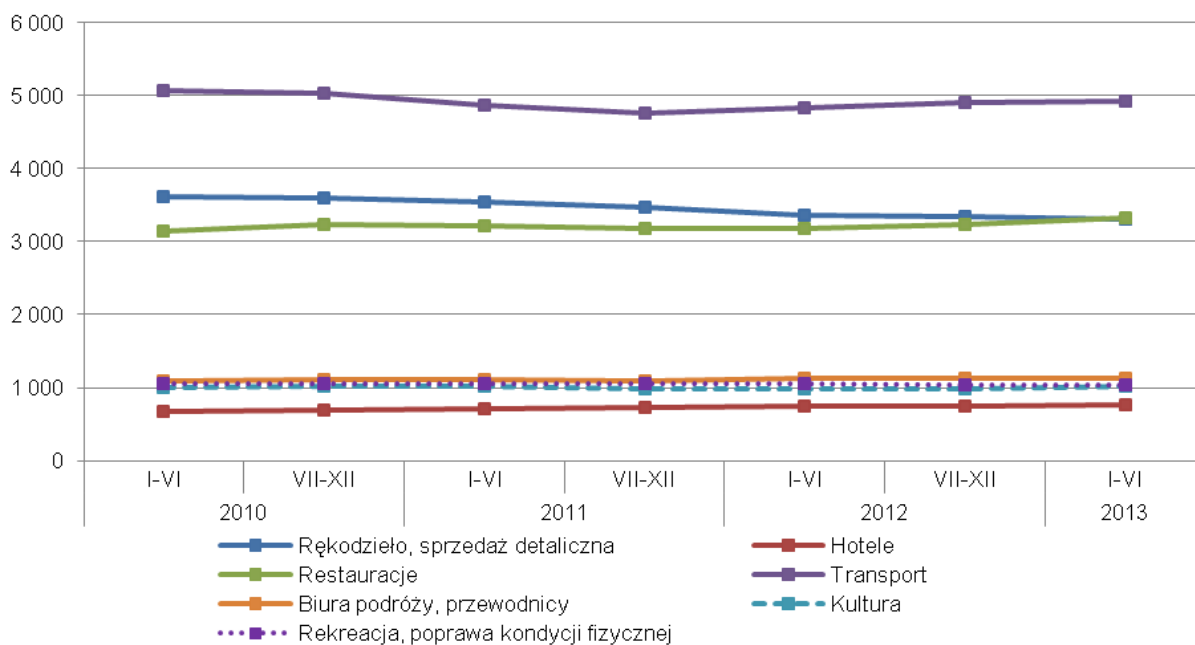
W strukturze podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej na przestrzeni kolejnych półroczy lat 2010 – 2013 dominowały podmioty z grupy „Transport”. Jak wskazuje wykres 19 w I półroczu 2013 r. udział podmiotów z grupy „Transport” wyniósł 31,7% (był o 0,6 p. proc. niższy od zanotowanego w I półroczu roku 2010). Jeszcze w II półroczu 2012 r. drugą w kolejności pod względem największego udziału była grupa „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. Jednak w poszczególnych półroczach obserwowany był spadek udziału omawianej grupy w ogóle podmiotów gospodarki turystycznej, co przy rosnącym udziale podmiotów z grupy „Restauracje” spowodowało, że to właśnie ta grupa w I półroczu 2013 r. była po „Transporcie” najbardziej liczna, z udziałem na poziomie 21,4%. Najmniej podmiotów liczyła

grupa „Hotele”, z odsetkiem nie przekraczającym w analizowanych latach 5,0%. Z kolei największe zmiany w strukturze podmiotów odnotowano w grupie „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna”, której udział zmniejszył się o 1,8 p. proc. w odniesieniu do I półrocza 2010 r.

Wykres 19. Struktura podmiotów obszaru gospodarki turystycznej Krakowa według grup branżowych na koniec I półrocza 2013 r.

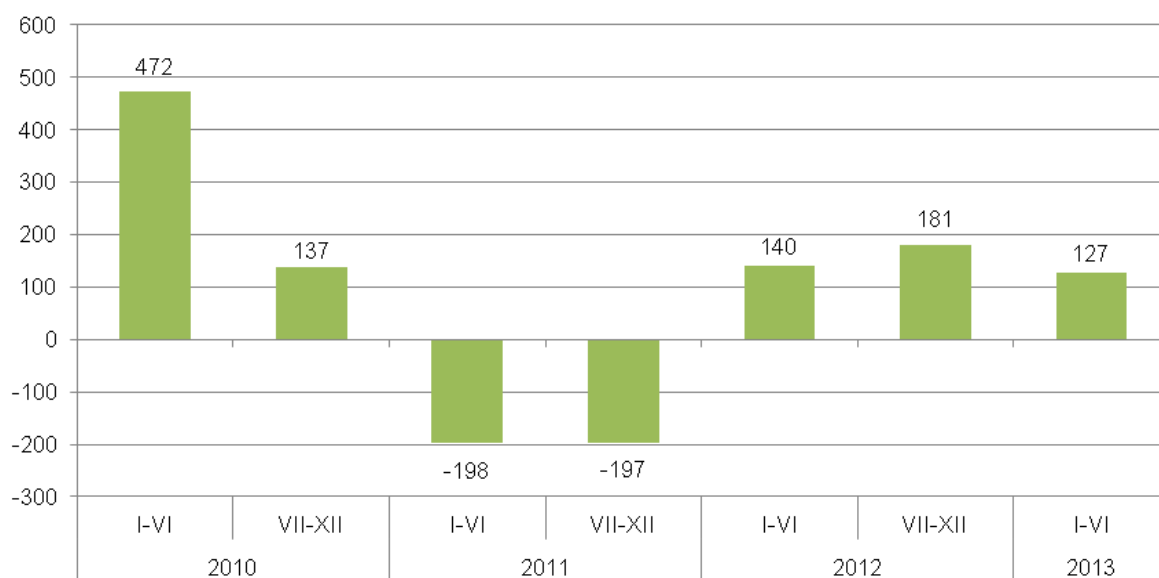
Wykres 20. Liczba podmiotów gospodarki turystycznej zarejestrowanych w rejestrze REGON według grup branżowych w latach 2010-2013

Jak wskazuje wykres 20 w badanych półroczach lat 2010 – 2013 tylko jedna grupa podmiotów tj. „Hotele”, wyróżniała się stałym wzrostem liczby działających podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. Systematyczny spadek liczby podmiotów towarzyszył grupie „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. W I półroczu 2013 r., w ujęciu rocznym, odnotowano spadek liczby podmiotów w grupie „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” oraz „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” odpowiednio o 2,4 p. proc. i 1,7 p. proc. W pozostałych grupach liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się, a przyrost podmiotów wahał się między 0,4 p. proc. („Biura podróży, przewodnicy”) a 4,8 p. proc. („Kultura”).

Jedynym półroczem, gdzie odnotowano nadwyżkę podmiotów nowo zarejestrowanych nad zlikwidowanymi we wszystkich grupach branżowych było I półrocze 2010 r. Wówczas odnotowano największy przyrost podmiotów w badanym okresie w liczbie 472. Ujemny bilans wystąpił w I i II półroczu 2011 r. i towarzyszył pięciu grupom (za wyjątkiem grupy „Hotele” oraz „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”), w największym stopniu determinowany był przez grupę „Transport”, gdzie „ubytek” podmiotów we wspomnianych półroczach wyniósł odpowiednio minus 152 oraz minus 113. W I półroczu 2013 r. na dodatni bilans na poziomie 127 podmiotów w największym stopniu wpłynęła grupa „Restauracje”, gdzie odnotowano „przyrost” na poziomie 80 jednostek.

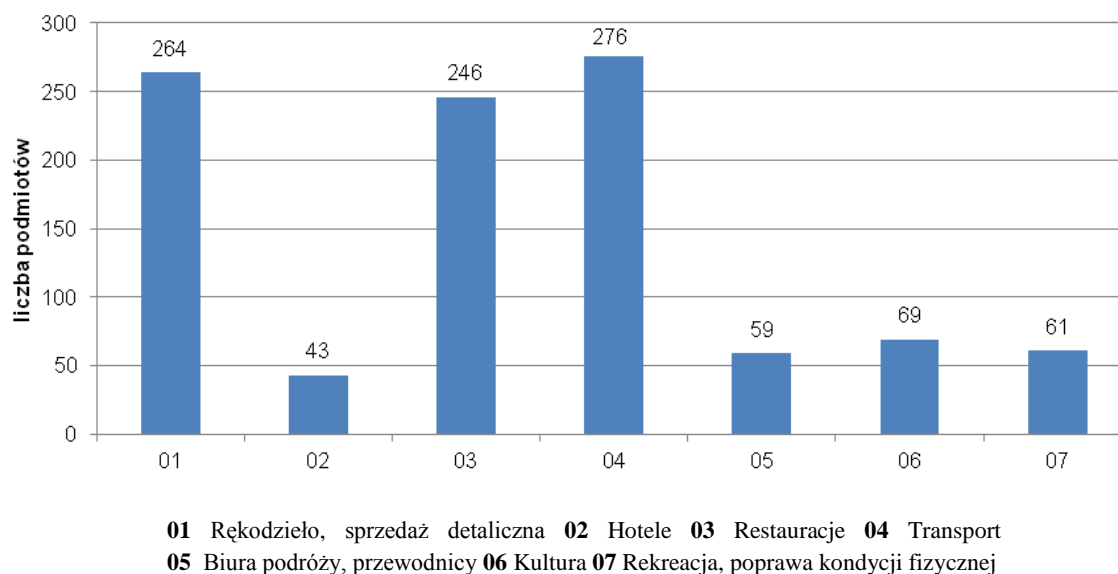
Wykres 21. Bilans podmiotów nowo zarejestrowanych i zlikwidowanych w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie w latach 2010-2013

W okresie od lipca 2012 r. do czerwca 2013 r. w całym obszarze gospodarki turystycznej zlikwidowano 1018 podmiotów gospodarczych (wykres 22), o 314 podmiotów mniej niż miało to miejsce w okresie lipiec 2011 r. – czerwiec 2012 r.

Najwięcej zlikwidowanych podmiotów pochodziło z grup „Transport” (27,1% ogółu zlikwidowanych), „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (25,9%) oraz „Restauracje” (24,2%). Jednak należy mieć na uwadze, że grupy te cechuje największy udział jednostek zarejestrowanych w ogóle podmiotów obszaru gospodarki turystycznej.

Wykres 22. Jednostki zlikwidowane w II półroczu 2012 r. i I półroczu 2013 r. według grup branżowych

W badanym okresie średni udział podmiotów zlikwidowanych w ogóle podmiotów działających w obszarze gospodarki turystycznej wyniósł 3,8% — wahał się między 2,5% w I półroczu 2010 r. do 5,0% w II półroczu 2011 r. Najniższy udział charateryzował grupę „Hotele” (ze średnią wartością na poziomie 2,6%), najwyższy natomiast grupę „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” oraz „Restauracje” (po 4,4%).

Dla podmiotów działających w Krakowie w obszarze gospodarki turystycznej obliczony został **wskaźnik przeżycia** kolejnych lat. Przy naliczaniu wskaźnika przyjęto zaklasyfikowanie podmiotów według cech w momencie rejestracji bez względu na to, czy uległy one zmianie w roku badania.

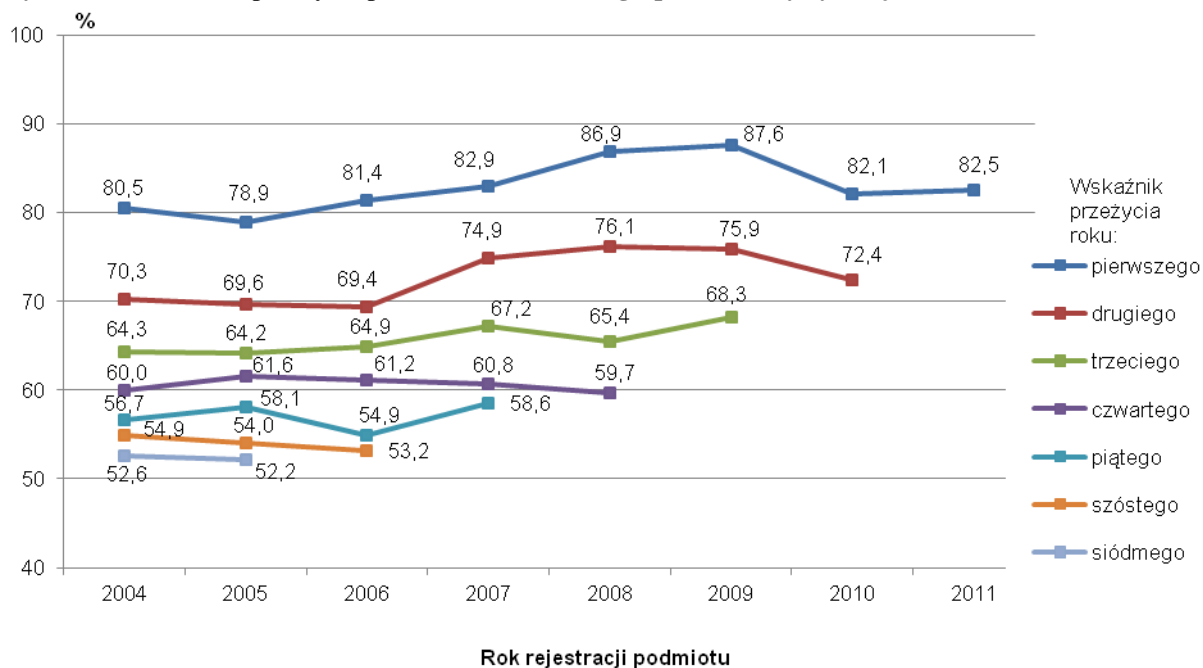
Tabela 28. Przeżywalność podmiotów gospodarki turystycznej w Krakowie w kolejnych latach aktywności na rynku w latach 2005 - 2012

Podmioty nowoza-rejestrowane	Wskaźnik przeżycia w %							
	pierwszego roku	drugiego roku	trzeciego roku	czwartego roku	piątego roku	szóstego roku	siódmego roku	ósmego roku
2004 980	2005 80,5	2006 70,3	2007 64,3	2008 60,0	2009 56,7	2010 54,9	2011 52,6	2012 50,1
2005 1146	2006 78,9	2007 69,6	2008 64,2	2009 61,6	2010 58,1	2011 54,0	2012 52,2	
2006 1280	2007 81,4	2008 69,4	2009 64,9	2010 61,2	2011 54,9	2012 53,2		
2007 1050	2008 82,9	2009 74,9	2010 67,2	2011 60,8	2012 58,6			
2008 1118	2009 86,9	2010 76,1	2011 65,4	2012 59,7				
2009 1545	2010 87,6	2011 75,9	2012 68,3					
2010 1598	2011 82,1	2012 72,4						
2011 1123	2012 82,5							

Wskaźnik przeżycia pierwszego roku dla 2012 r. dla gospodarki turystycznej wynoszący 82,5% oznacza, że spośród wszystkich jednostek nowo zarejestrowanych w 2011 r., po roku działalności w 2012 r. aktywnych jest nadal 82,5% podmiotów.

Z podmiotów zarejestrowanych w 2004 r. po pierwszym roku zlikwidowanych zostało 19,5% jednostek, w kolejnych latach działalności coraz mniejszy odsetek był likwidowany (po drugim roku kolejne 10,2% przestało działać, po trzecim 6,0%, po czwartym 4,3%). Pomimo iż podmiotom zarejestrowanym w 2008 r. towarzyszył wyższy niż dla 2004 r. wskaźnik przeżycia pierwszego roku – zlikwidowano 13,1% jednostek, w kolejnych latach notowano wysokie przyrosty jednostek likwidowanych (10,8% po drugim roku, 10,7% po trzecim roku oraz kolejne 5,8% po czwartym roku działalności). W rezultacie, po pierwszych czterech latach działalności w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie, funkcjonowało więcej podmiotów nowo zarejestrowanych w 2004 r. niż tych, których rok rejestracji przypadł na rok 2008 (wskaźnik przeżycia czwartego roku odpowiednio 60,0% i 59,7%). Szczegółowe zestawienie zawiera wykres 23.

Wykres 23. Wskaźnik przeżycia podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie

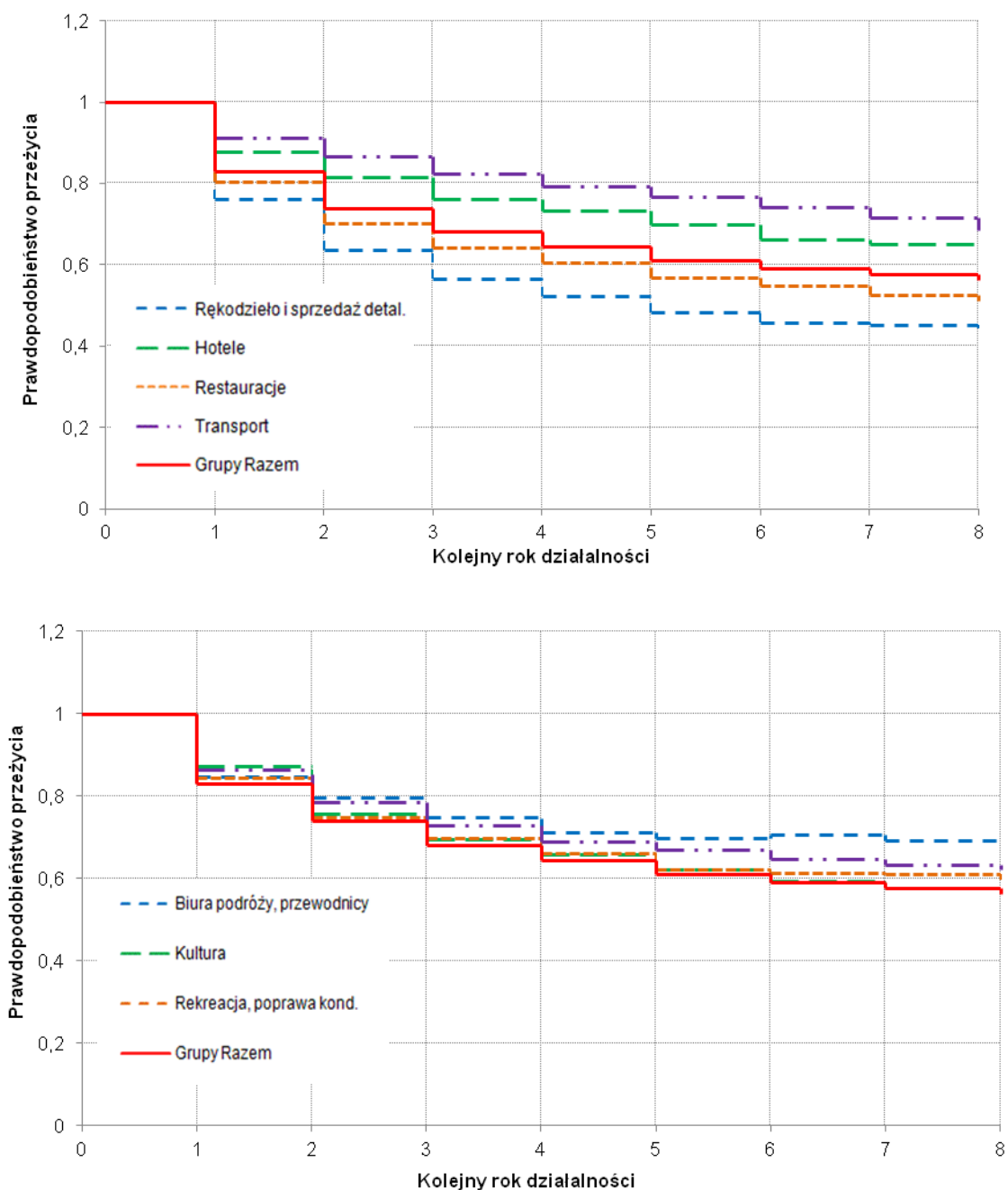
Dokonano zestawienia aktywności podmiotów po czterech latach działalności od momentu ich zarejestrowania w latach 2004 i 2008 w poszczególnych grupach branżowych. Jak pokazuje tabela 29 wyższy wskaźnik przeżycia nowo zarejestrowanych podmiotów w 2008 r. wystąpił jedynie w grupie „Hotele” (wyższy o 10,0 p. proc. niż dla podmiotów zarejestrowanych w 2004 r.) oraz „Kultura” (wyższy o 3,2 p. proc.). Z kolei największy spadek aktywności towarzyszył podmiotom z grupy „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” – po czterech latach aktywności, podmiotów zarejestrowanych w 2008 r. było mniej o 16,1 p. proc. w stosunku do tych, których rok/moment/data zarejestrowania przypadł na 2004 r.

Tabela 29. Wskaźnik przeżycia podmiotów po czterech latach działalności według grup branżowych

Nazwa grupy	Aktywne podmioty na rynku po czterech latach działalności, zarejestrowane w roku:	
	2004	2008
	w %	
Rękodzieło i sprzedaż detaliczna	47,7	42,0
Hotele	61,0	71,0
Restauracje	59,3	49,8
Transport	79,3	72,9
Biura podróży, przewodnicy	68,3	67,0
Kultura	61,7	64,9
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	66,7	50,6

Funkcja przeżycia podaje prawdopodobieństwo tego, że podmiot będzie obecny na rynku przynajmniej daną liczbę lat. Funkcja przeżycia podmiotu z obszaru gospodarki turystycznej na rynku, przedstawiona na wykresie 24, została oszacowana metodą Kaplana-Meiera, która umożliwia wykorzystanie danych uciętych, czyli podmiotów, które w dalszym ciągu są na rynku (koniec 2012 r.).

Wykres 24. Funkcja przeżycia podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie wg grup branżowych

Z wykresu funkcji przeżycia można odczytać prawdopodobieństwa czasu „przeżycia” podmiotu na rynku dla obszaru gospodarki turystycznej Krakowa ogółem oraz dla poszczególnych grup branżowych. Jak wskazuje tabela 30 prawdopodobieństwo „przeżycia” na rynku pierwszego roku przez nowo zarejestrowany podmiot gospodarczy, w omawianych grupach branżowych, wahało się między 76,1% a 91,1%. Największą szansę przetrwania tego czasu na rynku mają podmioty z grupy „Transport”, zaś najmniejszą podmioty z grupy „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna”. W kolejnych latach prawdopodobieństwo przetrwania podmiotu na rynku oczywiście się zmniejsza, jednak z roku na rok tempo spadku

przeżywalności nie jest tak duże jak w początkowych latach działalności. Zatem kluczowe dla przetrwania firmy są pierwsze lata funkcjonowania.

Tabela 30. Prawdopodobieństwo przeżycia podmiotów gospodarczych w Krakowie według grup branżowych w kolejnych latach aktywności na rynku w latach 2005-2012

Kolejny rok działalności przedsiębiorstw	Grupy Razem	01	02	03	04	05	06	07
		Rękodzieło i sprzedaż detaliczna	Hotele	Restauracje	Transport	Biura podróży, przewodnicy	Kultura	Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej
%								
0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1	83,0	76,1	87,8	80,4	91,1	84,6	87,3	84,5
2	73,9	63,8	81,6	70,3	86,7	79,6	75,6	74,8
3	68,1	56,6	76,2	64,2	82,4	74,7	69,4	69,7
4	64,4	52,3	73,2	60,4	79,3	71,2	65,7	66,2
5	61,1	48,4	69,9	56,7	76,7	69,8	62,1	62,2
6	59,0	45,9	66,1	54,8	74,1	70,7	59,2	61,3
7	57,6	45,2	65,1	52,6	71,5	69,2	57,6	61,0
8	56,4	44,5	65,1	51,1	68,6	69,2	57,6	59,7

Prawdopodobieństwo tego, że podmiot gospodarczy z obszaru gospodarki turystycznej przetrwa przynajmniej 4 lata na rynku wynosi 64,4%, natomiast szanse na przetrwanie przynajmniej 8 lat wynoszą 56,4%. W porównaniu z ogółem grup branżowych najbardziej zbliżoną „przeżywalność” wykazują podmioty z grupy „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”.

2.3. Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego

Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego – to przedsiębiorstwa, w których w końcu roku ulokowany był kapitał zagraniczny. Udziałowcami zagranicznymi mogą być osoby fizyczne nieposiadające obywatelstwa polskiego, osoby prawne i jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną z siedzibą za granicą oraz osoby prawne z siedzibą w Polsce zależne od podmiotów zagranicznych.

Prezentowane dane dotyczą tych podmiotów gospodarczych, niezależnie od ich formy prawnej i wielkości, które mają siedzibę w Krakowie i których działalność należy do obszaru gospodarki turystycznej. Źródłem danych, które wykorzystano do scharakteryzowania zbiorowości podmiotów, w których udziały posiadali inwestorzy zagraniczni było realizowane przez GUS roczne sprawozdanie statystyczne dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego.

Kapitał zagraniczny – to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa, w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje itp.) przez podmiot zagraniczny.

Kapitał podstawowy (zakładowy) – to oznaczona kwota pieniężna stanowiąca sumę udziałów wszystkich wspólników, a zarazem będąca pierwotnym majątkiem przedsiębiorstwa. Jego wysokość jest ustalona w umowie spółki i wpisana w rejestrze sądowym. Jest to wkład właścicieli spółki, który wnoszą oni w momencie zakładania przedsiębiorstwa, aby miało ono środki do rozpoczęcia działalności. Może on być wniesiony w postaci gotówki, bądź np. środków trwałych, takich jak maszyny czy nieruchomości. Kapitał podstawowy stanowi podstawę odpowiedzialności spółki wobec wierzycieli i gwarancję jej wypłacalności, ma także znaczenie przy ubieganiu się o kredyty bankowe.

Przychody z całokształtu działalności – obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – obejmują koszty działalności operacyjnej pomniejszone o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby i skorygowane o zmianę stanu produktów, a także koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne.

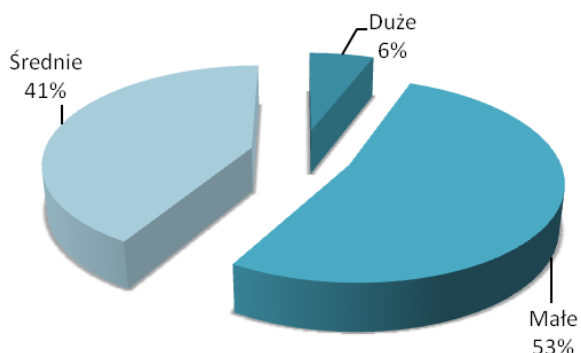
Wynik finansowy brutto – to wynik na działalności gospodarczej, dodatni wynik finansowy jest nazywany zyskiem, zaś ujemny stratą.

Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego działające w latach 2010 – 2012 w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa scharakteryzowane zostały pod kątem ich

wielkości, struktury kapitału podstawowego, kraju pochodzenia kapitału zagranicznego, przychodów, kosztów i wyniku finansowego oraz przeciętnej liczby pracujących.

W 2012 roku podmioty z udziałem kapitału zagranicznego działające w obszarze gospodarki turystycznej stanowiły

Wykres 25. Przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa

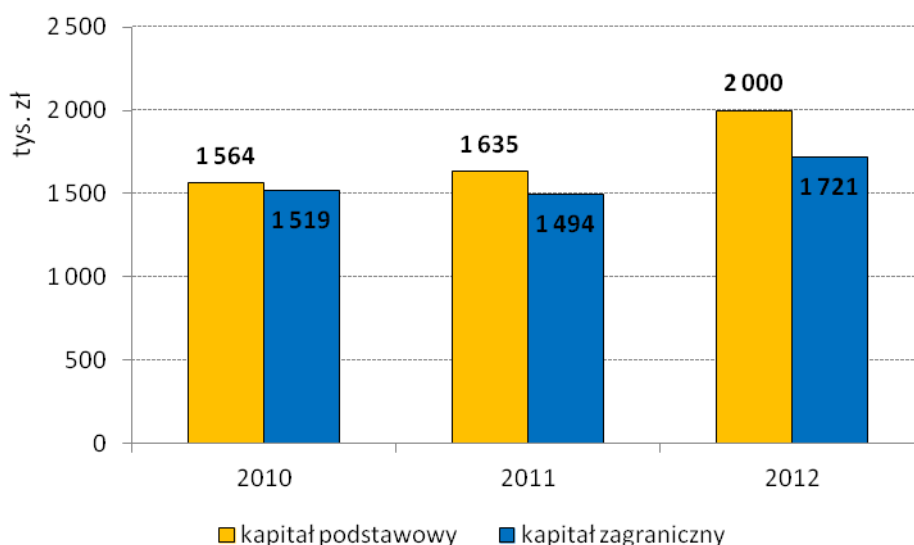

gospodarki turystycznej stanowiły niemal 10% wszystkich przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego działających w Krakowie. Ponad połowę (53%) stanowiły przedsiębiorstwa małe tzn. podmioty, w których liczba pracujących jest mniejsza niż 10 osób. Przedsiębiorstwa średnie, w których liczba pracujących wynosi od 10 do 49 osób stanowiły 41%, natomiast

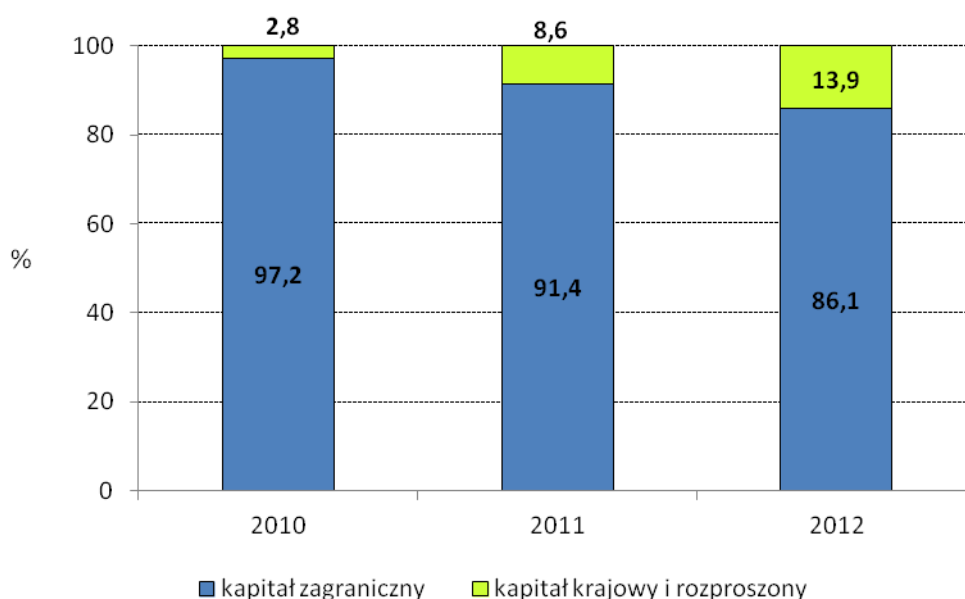
przedsiębiorstwa duże, gdzie liczba pracujących wynosi ponad 50 osób stanowiły jedynie ok. 6% podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego działających w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa. Najwięcej przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej posiadających udziały kapitału zagranicznego, działających w latach 2010 - 2012 wystąpiło w grupie „Restauracje”, „Hotele” oraz „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”, odpowiednio 35%, 21% i 17%.

Wartość kapitału podstawowego przypadająca na 1 podmiot z udziałem kapitału zagranicznego w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa w końcu 2010 r. wyniosła ponad 1,5 mln zł. W 2011 roku kapitał podstawowy przypadający na 1 jednostkę wyniósł ponad 1,6 mln zł, jednocześnie nastąpił niewielki spadek wartości kapitału zagranicznego. Rok 2012 przyniósł kolejny wzrost zarówno wartości kapitału podstawowego (o ok. 23% do poziomu ok. 2 mln zł na 1 podmiot z udziałem kapitału zagranicznego), jak i zagranicznego (ponad 1,7 mln na 1 podmiot). Wzrost ten nastąpił pomimo spadku liczby podmiotów, które posiadały kapitał zagraniczny i złożyły sprawozdanie.

Wykres 26. Wartość kapitału podstawowego i zagranicznego przypadająca na 1 podmiot gospodarki turystycznej z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2010⁵-2012

Wykres 27. Podział kapitału podstawowego w przedsiębiorstwach z udziałem kapitału zagranicznego w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2010 – 2012

Udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym w 2010 r. wyniósł aż 97,2%. Natomiast w dwóch kolejnych latach udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym zaczął spadać. Na wykresie 26 widać, że w roku 2011 r. nastąpił wzrost kapitału podstawowego oraz nieznaczny spadek kapitału zagranicznego, co spowodowało, że udział kapitału zagranicznego w podstawowym zmniejszył się do 91,4%. W roku 2012 tendencja wzrostowa kapitału podstawowego nadal się utrzymała i pomimo, że kapitał zagraniczny

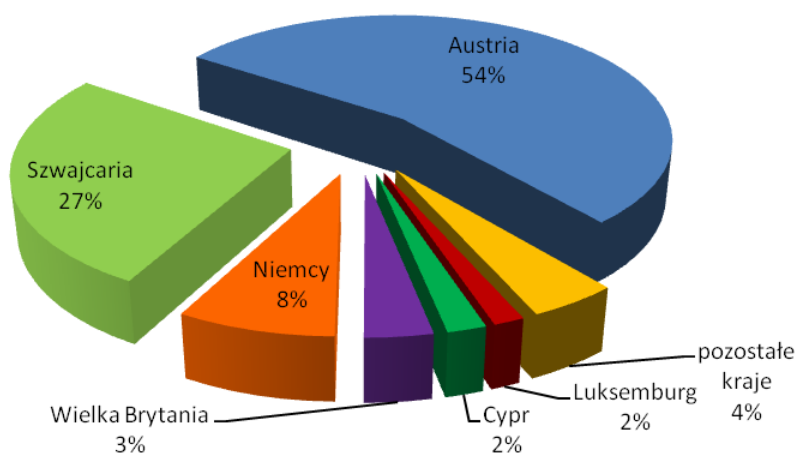
⁵ W związku ze zmianami w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa spowodowanych napływem/odpływem podmiotów o określonej działalności PKD, w celu zachowania porównywalności danych, dokonano korekty wartości za rok 2010 względem poprzedniego Raportu.

również zaczął rosnać, jego udział w kapitale podstawowym spadł do poziomu 86,1%. Nadal jednak kapitał zagraniczny ma zdecydowaną przewagę nad kapitałem krajowym. W poszczególnych grupach gospodarki turystycznej udział kapitału zagranicznego w prezentowanych latach jest względnie stały i wynosi od 75% do 100%, co oznacza, że jeżeli już podmiot zagraniczny nabywał udziały w przedsiębiorstwach, to posiadał w nich zdecydowaną przewagę. W 2012 r. najwięcej kapitału zagranicznego ulokowane było w grupie „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (46,5% kapitału zagranicznego ulokowanego w całym obszarze gospodarki turystycznej) oraz grupie „Hotele” (45,0%). Najmniej kapitału zagranicznego znajdowało się w grupie „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”, „Kultura” oraz „Biura podróży, przewodnicy”.

Tabela 31. Odsetek kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego gospodarki turystycznej Krakowa według grup branżowych

Nazwa grupy	2010	2011	2012
	%		
OBSZAR GOSPODARKI TURYSTYCZNEJ	97,2	91,4	86,1
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	96,9	99,0	95,3
Hotele	98,9	87,7	76,7
Restauracje	91,1	75,2	75,1
Transport	96,6	92,9	94,4
Biura podróży, przewodnicy	99,6	99,6	98,2
Kultura	100,0	100,0	100,0
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	88,3	88,3	88,3

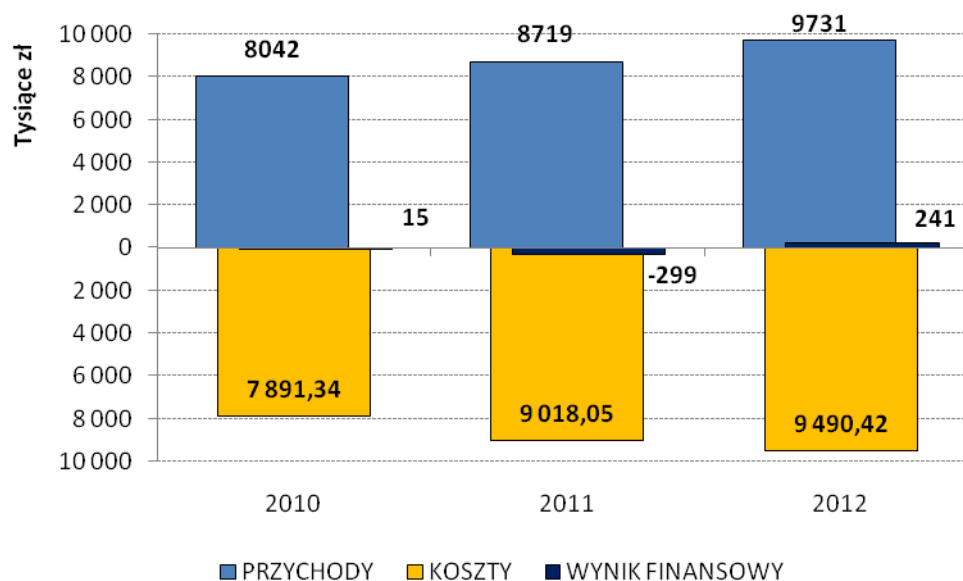
Wykres 28. Kapitał zagraniczny ulokowany w przedsiębiorstwach gospodarki turystycznej Krakowa w 2012 roku według kraju pochodzenia kapitału i wartości.

Największy odsetek wartości kapitału zagranicznego ulokowanego w przedsiębiorstwach gospodarki turystycznej Krakowa pochodziło od inwestorów austriackich. W 2012 roku stanowił on ponad 54% wartości obcego kapitału ulokowanego w przedsiębiorstwach z udziałem kapitału zagranicznego. Drugim znaczącym inwestorem z którego pochodził kapitał zagraniczny była Szwajcaria (27% wartości kapitału zagranicznego). Na kolejnych miejscach, jednak ze zdecydowanie mniejszymi udziałami znalazły się Niemcy, Wielka Brytania, Luksemburg i Cypr.

Krajami, z których najczęściej pochodził kapitał zagraniczny w 2012 roku były Austria, Szwecja i Ukraina (każde z nich było udziałowcami ok. 9% podmiotów z kapitałem zagranicznym), Francja, Włochy (były udziałowcami ok. 8% podmiotów z kapitałem zagranicznym) oraz Wielka Brytania, Słowacja i Niemcy (były udziałowcami odpowiednio po 7% oraz 6% podmiotów z kapitałem zagranicznym).

Wykres 29. Przeciętne przychody, koszty oraz wynik finansowy przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego gospodarki turystycznej Krakowa⁶ przypadające na 1 podmiot

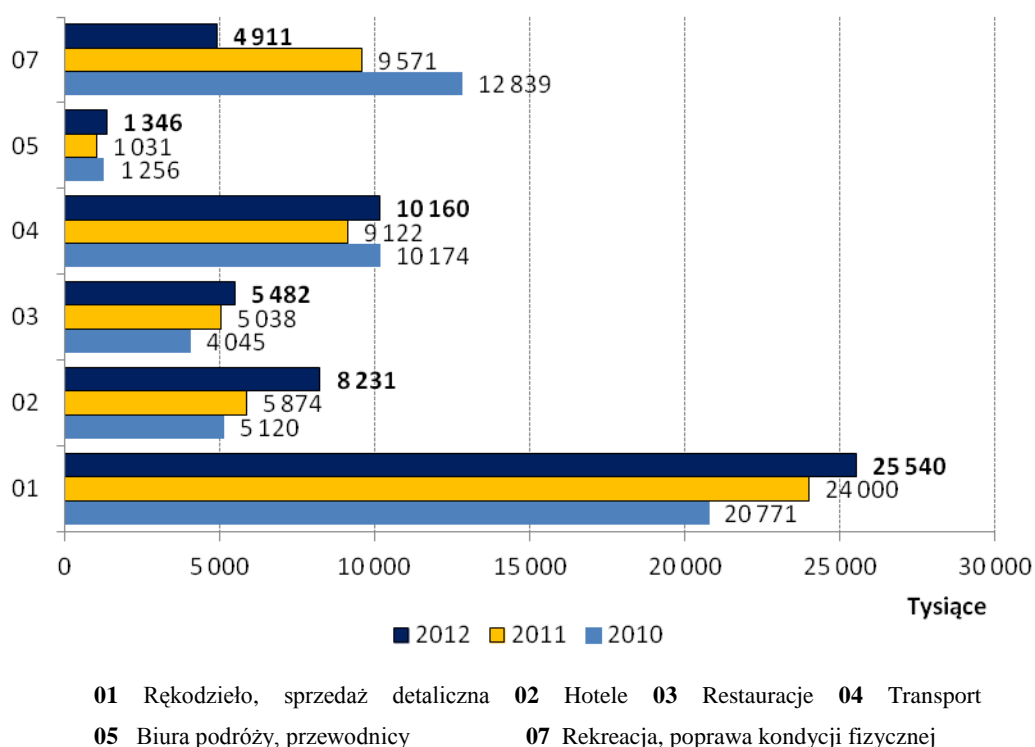

Jak pokazuje wykres 29 cały czas rosną przychody przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej, niestety rosną także koszty z całokształtu działalności, co spowodowało, że rok 2011 przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego zakończyły ujemnym wynikiem finansowym. Jednak lata 2010 i 2012 przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego zakończyły zyskiem. W 2010 r. przeciętny zysk w 1 podmiocie wyniósł ok. 15 tys. zł natomiast w 2012 r. ok. 241 tys. zł. (trzeba pamiętać, że przeciętna liczona jest dla wszystkich obserwowanych podmiotów, zawiera więc przedsiębiorstwa duże, średnie i małe).

⁶ W związku ze zmianami w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa spowodowanych napływem/odpływem podmiotów o określonej działalności PKD, w celu zachowania porównywalności danych, dokonano korekty wartości za rok 2010 względem poprzedniego Raportu.

Jak pokazuje wykres 30 niemal w każdej grupie przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego w 2012 r. rosły przychody na 1 podmiot. Wyjątkiem jest grupa „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”, gdzie odnotowano znaczny spadek przychodów w porównaniu z poprzednimi latami. Nie jest to spowodowane złą kondycją przedsiębiorstw w tej grupie lecz zmianami w ich strukturze i rodzaju prowadzonej działalności. Największy poziom przychodów przypadających na 1 podmiot odnotowują podmioty z grupy „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” oraz „Transport”.

Wykres 30. Przychody przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego wg grup branżowych przypadające na 1 podmiot⁷

W 2012 roku przeciętna liczba pracujących w obszarze gospodarki turystycznej przypadająca

Podmioty duże	Podmioty średnie	Podmioty małe
przeciętnie		
414 osób	22 osoby	1 osoba

na 1 podmiot w przedsiębiorstwach z udziałem kapitału zagranicznego wynosiła w podmiotach dużych 414 osób.

W podmiotach średnich posiadających udziały kapitału zagranicznego pracowało przeciętnie po 22 osoby,

natomiast w podmiotach małych średnio po 1 osobie. W roku 2012 najwięcej osób zatrudnionych było w grupie „Transport”, „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” oraz „Restauracje”. Te trzy grupy podmiotów zatrudniały niemal 90% wszystkich pracujących w przedsiębiorstwach z udziałem kapitału zagranicznego w obszarze gospodarki turystycznej.

⁷ Przychody podmiotów z grupy 06 „Kultura” nie są pokazywane ze względu na zachowanie tajemnicy statystycznej

2.4. Pracujący i wynagrodzenia

Informacje o liczbie pracujących i wynagrodzeniach dotyczą podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób (podmioty duże) oraz reprezentatywnej 10% próby wylosowanych podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób (podmioty średnie), bez rolnictwa indywidualnego, osób zatrudnionych poza granicami kraju (z wyjątkiem liczby pracujących), zatrudnionych w organizacjach społecznych, politycznych, związkach zawodowych oraz zatrudnionych w działalności w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Informacje zawarte w raporcie dotyczą więc przedsiębiorstw dużych i średnich działających w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa. Zmiany w kondycji tych przedsiębiorstw, liczbie pracujących, zatrudnionych czy wynagrodzeń nie mogą być wprost uogólnione na cały obszar gospodarki turystycznej. Dane o pracujących i wynagrodzeniach zostały przedstawione dla okresu od I półrocza 2011 r. do I półrocza 2013 r.

Do pracujących zaliczono osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, właścicieli, współwłaścicieli oraz pomagających im członków rodzin, agentów, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Dane o wynagrodzeniach dotyczą wynagrodzeń brutto.

Liczba pracujących

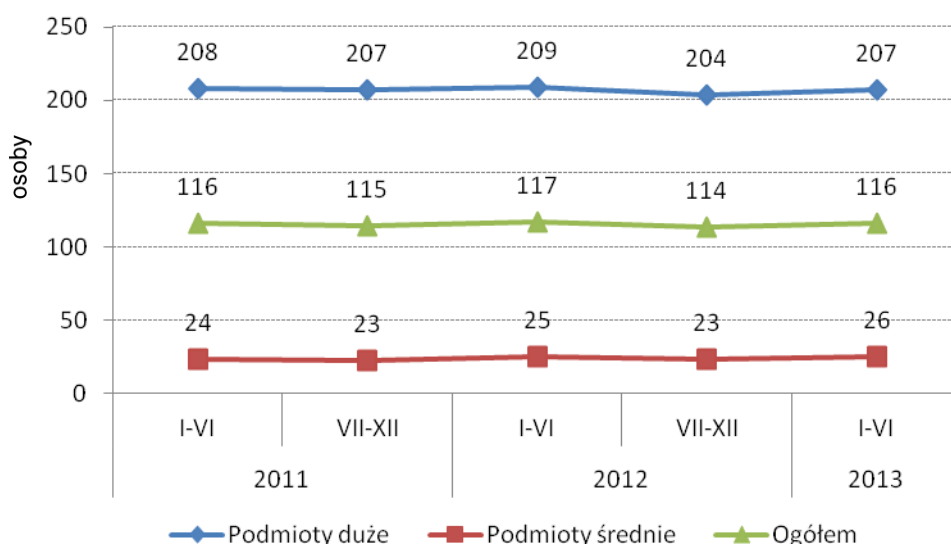
W tabeli 32 widać, że przez cały rok 2011 oraz I półrocze 2012 roku przeciętna liczba pracujących w Krakowie w sektorze przedsiębiorstw stale rosła. Dopiero II półrocze 2012 r. i I półrocze 2013 r. przyniosło spadek przeciętnej liczby pracujących w Krakowie. Na koniec czerwca 2013 r. średnia liczba pracujących wyniosła 214 800 osób. Nieco inaczej zachowuje się przeciętna liczba pracujących w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa, wykazując w każdym prezentowanym półroczu nieznaczne wahania. Najniższy poziom osiąga ona w II półroczu 2012 r., kiedy spada do poziomu 13 841, natomiast kolejne półrocze przynosi znaczny wzrost pracujących do 14 939 osób. Podobnie jak liczba pracujących prezentował się udział liczby pracujących w gospodarce turystycznej w liczbie pracujących w Krakowie ogółem. W końcu I półrocza 2013 r. ustalił się na poziomie 7%.

Tabela 32. Pracujący w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa oraz w Krakowie ogółem w latach 2011 - 2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012		2013
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
	Średnia liczba pracujących				
Obszar gospodarki turystycznej w Krakowie	14244	14079	14234	13841	14939
Miasto Kraków	213 709	215 737	217 300	215 800	214 800
Udział liczby pracujących w gospodarce turystycznej w liczbie pracujących w Krakowie ogółem	%				
	6,7	6,5	6,6	6,4	7,0

Patrząc na wykres 31 widać, że średnia liczba pracujących przypadająca na 1 przebadany podmiot niezależnie od jego wielkości w obszarze gospodarki turystycznej waha się w różnych okresach od 114 do 117 osób. W ostatnim badanym okresie, a więc w I półroczu 2013 roku na 1 przebadany podmiot w obszarze gospodarki turystycznej ogółem przypadło 116 pracujących osób. Biorąc pod uwagę wielkość działających w gospodarce turystycznej przedsiębiorstw widać, że na każdy średni podmiot przypada przeciętnie od 23 do 25 pracujących. Duże przedsiębiorstwa z obszaru gospodarki turystycznej zatrudniają przeciętnie od 204 do 209 osób.

Wykres 31. Przeciętna liczba pracujących przypadająca na 1 podmiot w gospodarce turystycznej w Krakowie w latach 2011 – 2013

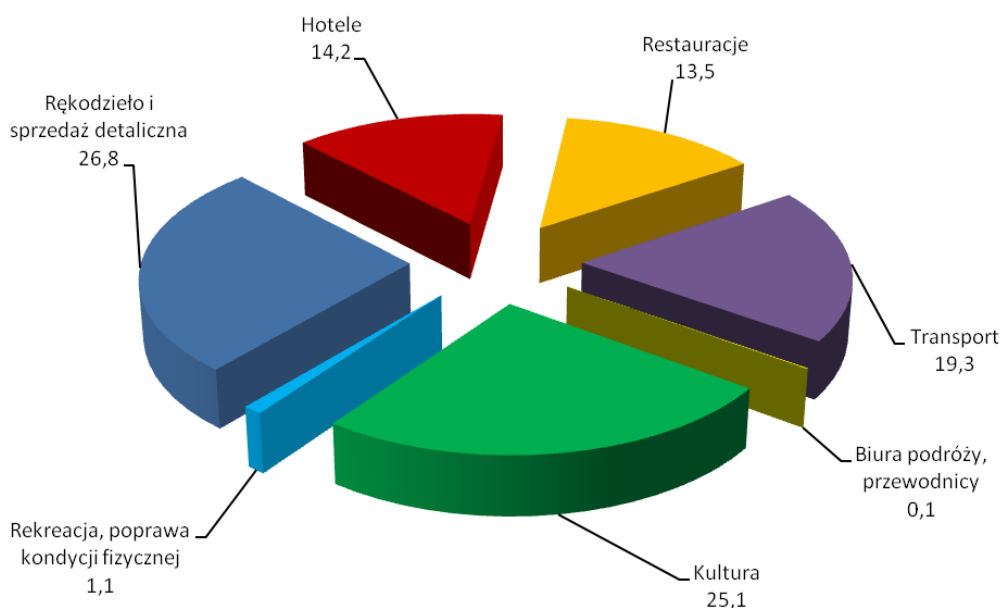
Najwięcej osób przypadających na 1 przebadany podmiot niezależnie od jego wielkości zatrudnionych było w grupie „Transport” (od 322 osób w okresie I – VI 2011 do 303 osób w okresie I – VI 2013), „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (od 172 osób w okresie I – VI 2011 do 182 osób w okresie I – VI 2013) oraz „Kultura” (od 112 osób w okresie I – VI 2011 do 110

osób w okresie I – VI 2013). Grupą, która przeciętnie zatrudniała najmniej osób na 1 podmiot była grupa „Biura podróży, przewodnicy” (pracowało w nich od 12 osób w okresie I – VI 2011 do 8 osób w okresie I – VI 2013).

Tabela 33. Średnia liczba pracujących przypadająca na 1 podmiot w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie według grup branżowych

GRUPA	2011		2012		2013
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	172	171	159	154	182
Hotele	83	79	78	75	79
Restauracje	93	91	97	93	87
Transport	322	322	342	334	303
Biura podróży, przewodnicy	12	12	12	11	8
Kultura	112	111	111	109	110
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	51	50	50	49	13

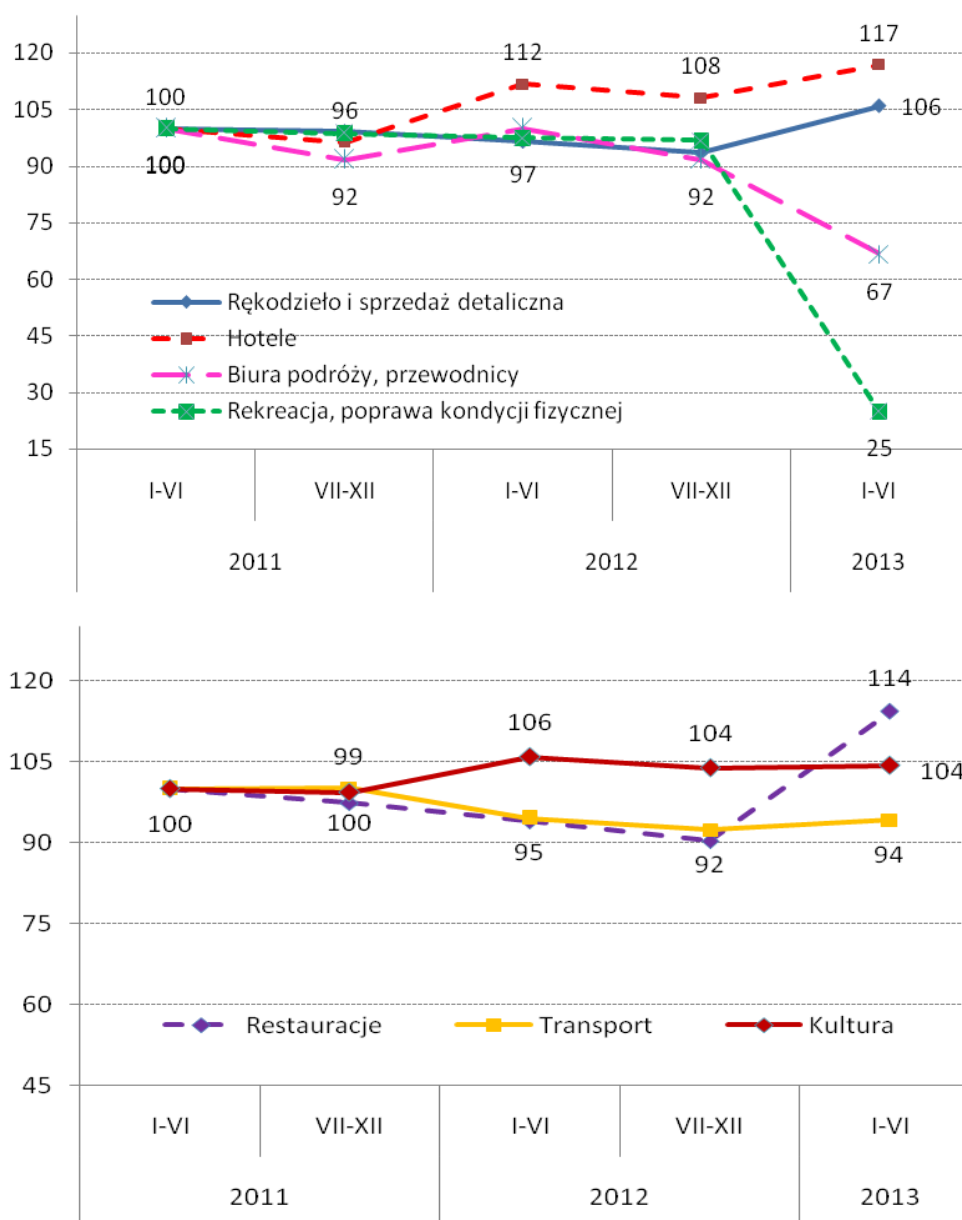
Wykres 32. Pracujący w gospodarce turystycznej w Krakowie według grup branżowych w 2012 roku

Jak widać na wykresie 32 w obszarze gospodarki turystycznej w 2012 r. najwięcej osób (26,8%) zatrudnionych było w grupie „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. Kolejnymi grupami, w których było najwięcej pracujących osób są „Kultura” (25,1%) oraz „Transport” (19,3%). Najmniej osób pracowało w przedsiębiorstwach grupy „Biura podróży i przewodnicy” (0,1%) oraz „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” (1,1%).

W czterech z siedmiu grup branżowych gospodarki turystycznej w Krakowie odnotowano procentowy wzrost liczby pracujących w I półroczu 2013 r. względem analogicznego półrocza 2011 r. (patrz wykres 33). Najwięcej, bo o 17% liczba pracujących wzrosła w grupie „Hotele” oraz „Restauracje” o 14%. Innymi grupami, w których liczba pracujących wzrosła były: „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (o 6%), „Kultura” (o 4%). W trzech grupach w analogicznym okresie odnotowano spadek liczby pracujących, w tym największy w grupie „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” aż o 75%. Ten drastyczny spadek liczby pracujących w tej grupie spowodowany jest zmianami w strukturze przedsiębiorstw i rodzaju prowadzonej działalności.

Wykres 33. Dynamika liczby pracujących w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie według grup branżowych w latach 2011-2013 (podstawa stała: I półrocze 2011=100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w obszarze gospodarki turystycznej

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce turystycznej w Krakowie od I półrocza 2011 r. do I półrocza 2013 r. wzrosło o 5,8%. Dla porównania w analogicznym okresie przyrost przeciętnego wynagrodzenia w Krakowie wyniósł 9%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Krakowie ogółem w okresie od I półrocza 2011 r. do I półrocza 2013 r. stale się zwiększało. Natomiast w obszarze gospodarki turystycznej wartość ta nieznacznie się wahała. Najniższe przeciętne wynagrodzenie w gospodarce turystycznej było w I półroczu 2011 r. (2 803 zł), z kolei najwyższe w II półroczu 2012 r. (2 994 zł). Na koniec badanego okresu tj. w I półroczu 2013 r. średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce turystycznej Krakowa osiągnęło 2966 zł. Było ono niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Krakowie o 959 zł. (niemal o jedną czwartą).

Wykres 34. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w obszarze gospodarki turystycznej oraz ogółem w Krakowie w latach 2011– 2013

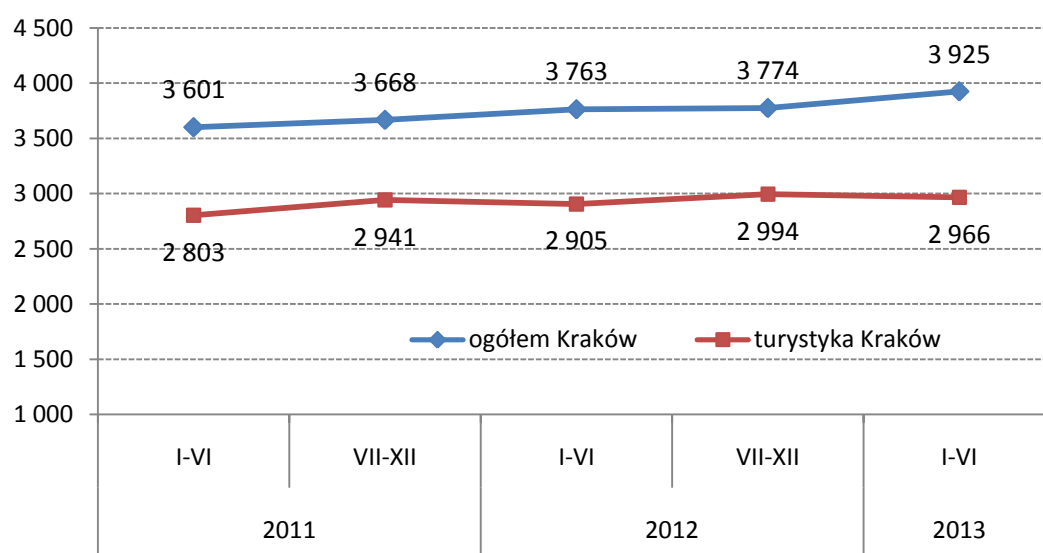

Tabela 34. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia w obszarze gospodarki turystycznej oraz ogółem w Krakowie

Wyszczególnienie	VII-XII 2011	I-VI 2012	VII-XII 2012	I-VI 2013
	I-VI 2011 = 100			
Turystyka Kraków	104,9	103,6	106,8	105,8
Ogółem Kraków	101,9	104,5	104,8	109,0

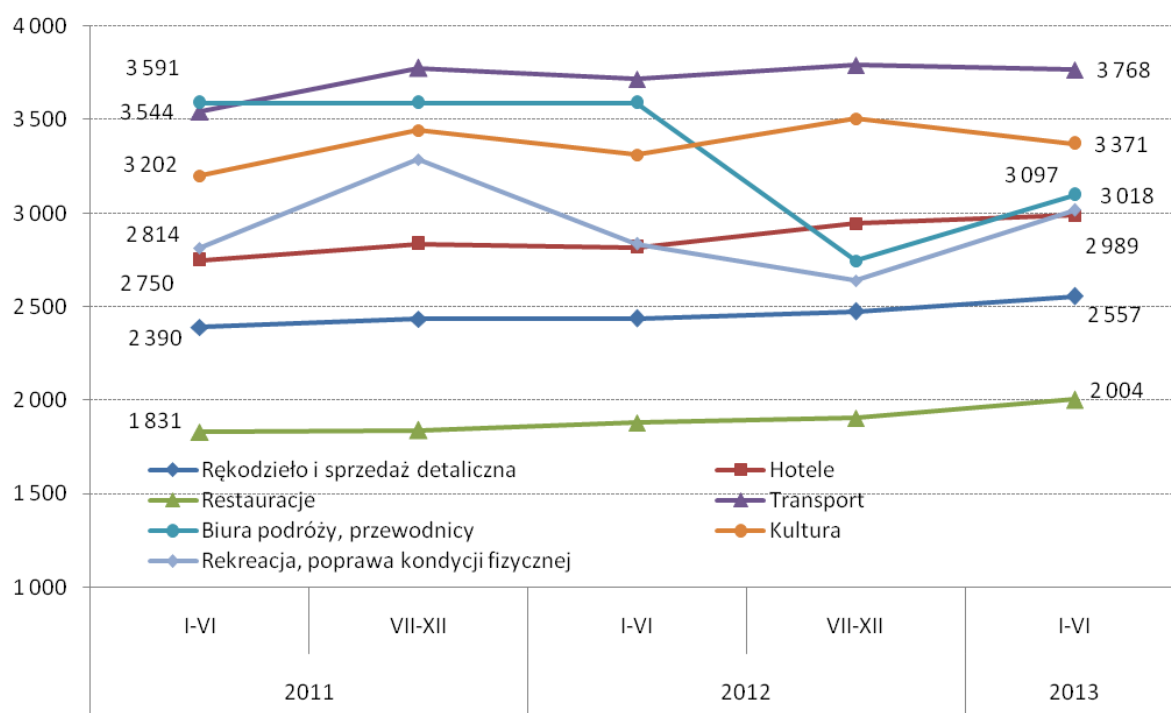
W badanym okresie niemal w każdej grupie nastąpił wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Największy procentowy wzrost wynagrodzenia w I półroczu 2013 r. w porównaniu z I półroczem 2011 r. zanotowano w grupie „Restauracje”, gdzie wyniósł on ponad 9,5%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie zwiększyło się również w grupie „Hotele” (o 8,7%), „Kultura, rozrywka” (o 7,2%), „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (o 7,0%), „Transport” (o 6,3%). Spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I półroczu 2013 odnotowano jedynie w grupie „Biura podróży, przewodnicy” (o 13,8%).

W I półroczu 2013 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie otrzymywały osoby pracujące w grupie „Transport”, wartość ta wynosiła 3 768 zł. Również w grupie „Kultura” przeciętne miesięczne wynagrodzenie w I półroczu 2013 r. było wyższe od średniej wartości dla obszaru gospodarki turystycznej, wynosiło 3 371 zł. Przedsiębiorstwa z grup „Biura podróży, przewodnicy”, „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” oraz „Hotele” również plasowały się powyżej przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce turystycznej. Najniższa wartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I półroczu 2013 r. występowała w grupie „Restauracje” i wynosiła 2 004 zł. Kolejną grupą z niskim przeciętnym wynagrodzeniem była grupa „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (2 557 zł). Jedynie w tych dwóch grupach wynagrodzenie było niższe od przeciętnego w obszarze gospodarki turystycznej.

Tabela 35. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych grupach obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie

Wyszczególnienie	VII-XII 2011	I-VI 2012	VII-XII 2012	I-VI 2013
	I-VI 2011 = 100			
Turystyka ogółem	104,9	103,6	106,8	105,8
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	101,8	102,0	103,6	107,0
Hotele	103,1	102,4	107,1	108,7
Restauracje	100,5	102,7	104,1	109,5
Transport	106,6	104,9	107,0	106,3
Biura podróży, przewodnicy	100,0	100,0	76,5	86,2
Kultura, rozrywka	107,5	103,5	109,5	105,3
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	116,8	100,7	93,8	107,2

Wykres 35. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie według grup branżowych w latach 2011-2013

2.5. Finanse przedsiębiorstw

Finanse przedsiębiorstw dużych i średnich

Prezentowane w tej części dane przedstawiają wyniki finansowe przedsiębiorstw dużych i średnich z obszaru gospodarki turystycznej. Źródłem danych było sprawozdanie statystyczne o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe sporządzane przez podmioty prowadzące księgi rachunkowe. Jednostki duże sporządzają to sprawozdanie kwartalnie, natomiast jednostki średnie za pierwsze i drugie półrocze.

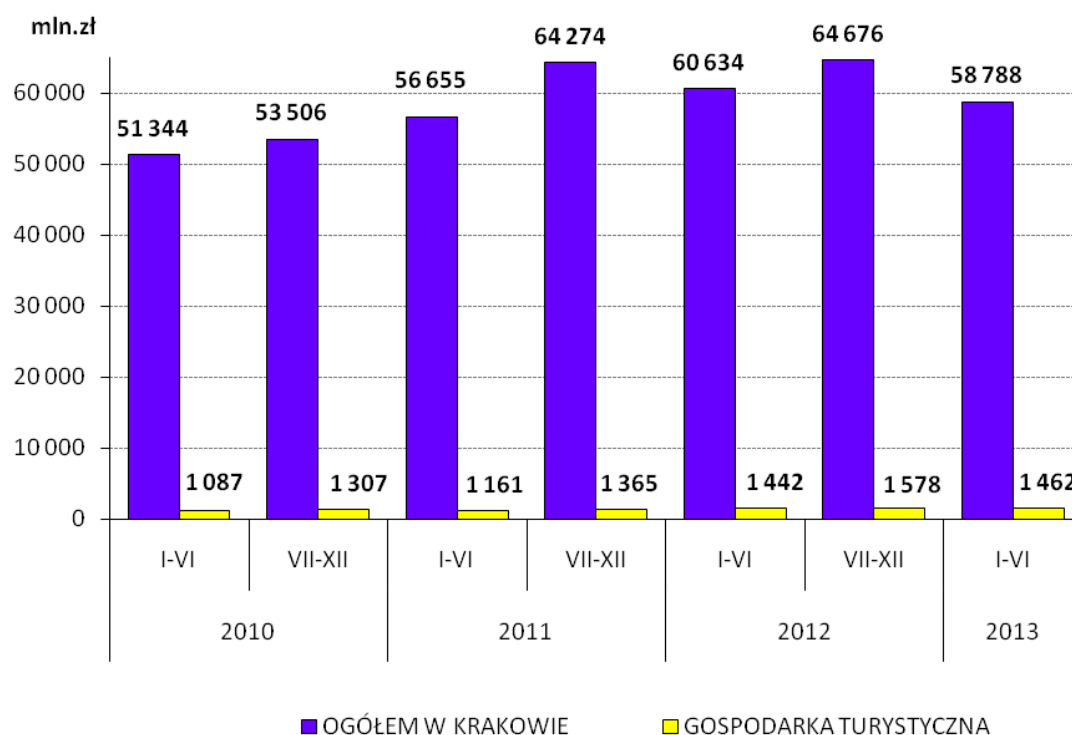
Do przedsiębiorstw dużych zaliczamy podmioty, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób, natomiast podmioty średnie to przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących wynosi od 10 do 49 osób.

W odniesieniu do grupy „Kultura” wykorzystano dane pochodzące z rocznych sprawozdań o finansach instytucji kultury, stąd grupa ta została omówiona odrębnie.

Wynik finansowy – różnica pomiędzy przychodami a kosztami ich uzyskania obliczona dla określonego przedsiębiorstwa w wybranym okresie sprawozdawczym. Dodatni wynik finansowy jest nazywany **zyskiem**, zaś ujemny **stratą**. Wynik finansowy

przedsiębiorstwa obliczony na podstawie rachunku zysków i strat tworzonego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z uwzględnieniem ustaw podatkowych stanowi podstawę naliczenia podatku dochodowego.

Wykres 36. Przychody przedsiębiorstw dużych i średnich w Krakowie ogółem oraz z sektora gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2010 -2013

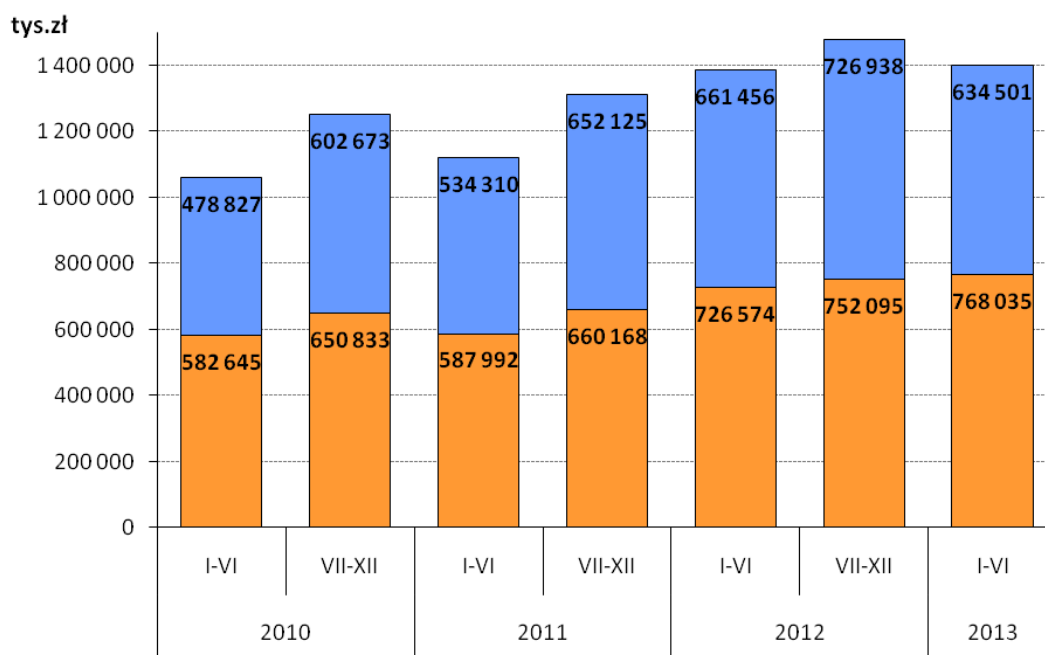
Wykres 36 prezentuje przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw (dużych i średnich) działających w Krakowie oraz działających w obszarze gospodarki turystycznej. Analizowane przychody z całokształtu działalności obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży usług i towarów,
- 2) pozostałe przychody operacyjne,
- 3) przychody finansowe.

Przychody podmiotów z wyodrębnionego obszaru gospodarki turystycznej stanowią średnio około 2% przychodów krakowskich przedsiębiorstw ogółem. Zarówno przychody krakowskich firm jak i podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej, najwyższy poziom osiągnęły w drugiej połowie 2011 oraz w II półroczu 2012 roku.

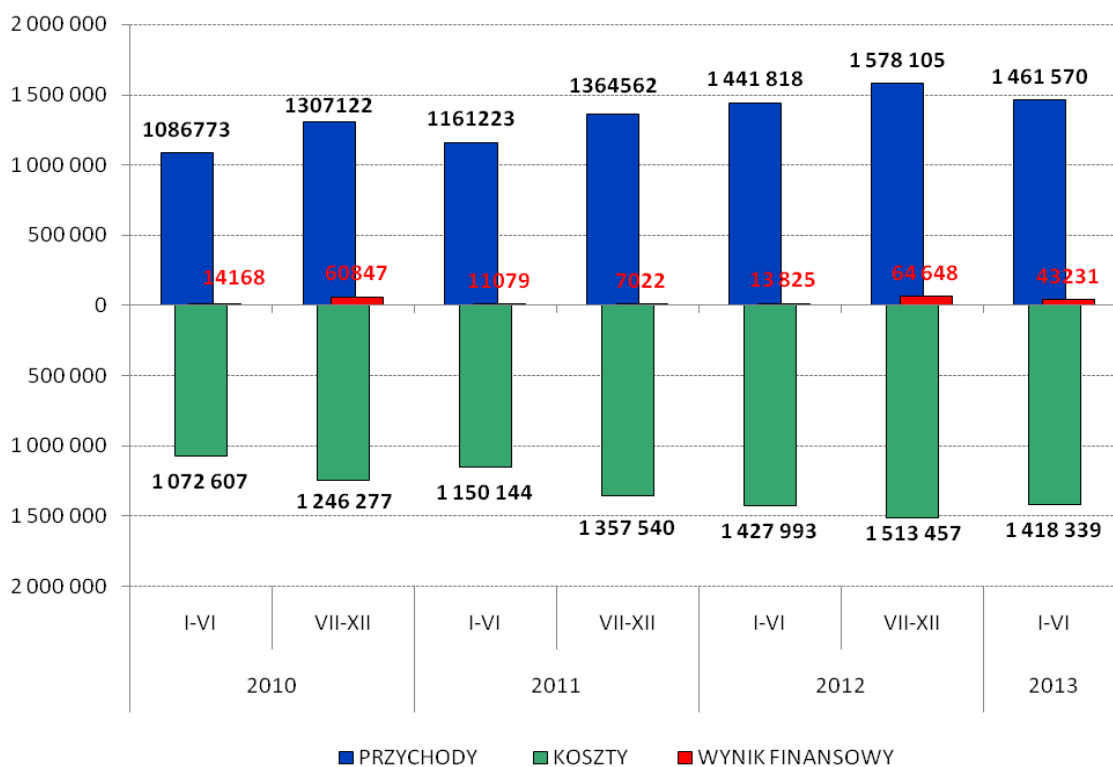
Na wykresie 38 widać, że w latach 2010 – 2013 przedsiębiorstwa z obszaru gospodarki turystycznej osiągały dodatnie wyniki finansowe. Najwyższy zysk odnotowano w II półroczu 2012 roku.

Wykres 37. Wartość sprzedanych usług oraz towarów i materiałów przedsiębiorstw gospodarki turystycznej Krakowa (dużych i średnich) w latach 2010 – 2013

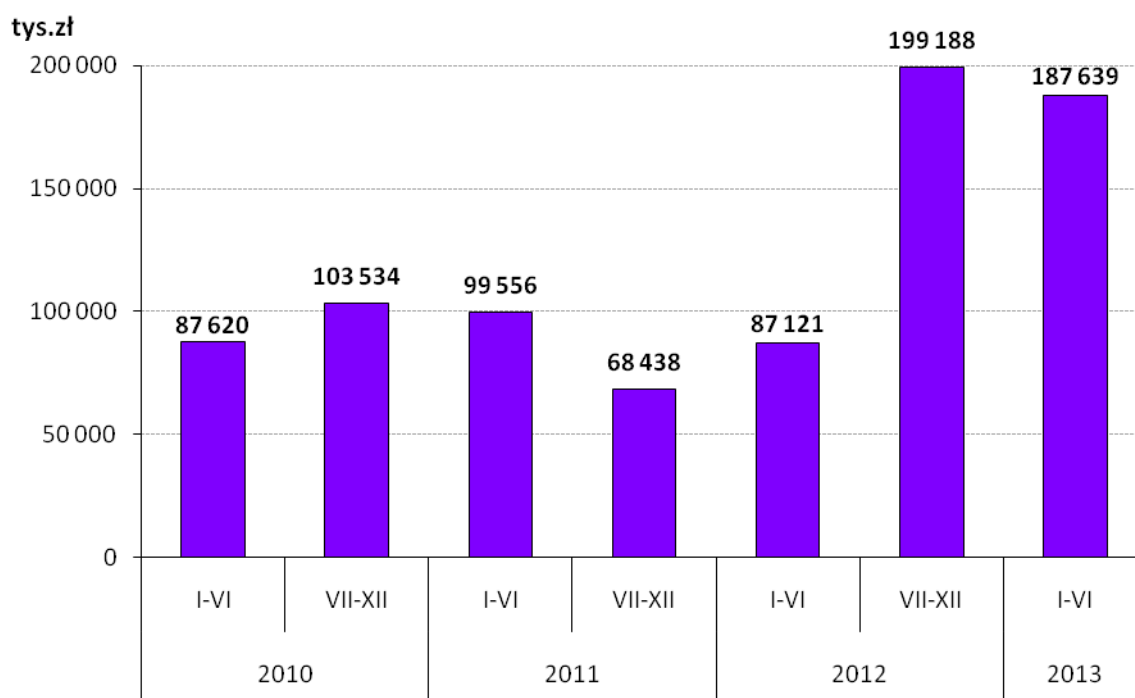

■ WARTOŚĆ SPRZEDANYCH USŁUG ■ WARTOŚĆ SPRZEDANYCH TOWARÓW I MATERIAŁÓW

Wykres 38. Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw (dużych i średnich) gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2010 -2013

Wykres 39. Nakłady na środki trwałe wśród przedsiębiorstw (średnich i dużych) gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2010 -2013

Dane finansowe o przedsiębiorstwach w poszczególnych grupach branżowych gospodarki turystycznej przedstawione są jako wskaźniki – średnie wartości przypadające na jeden podmiot.

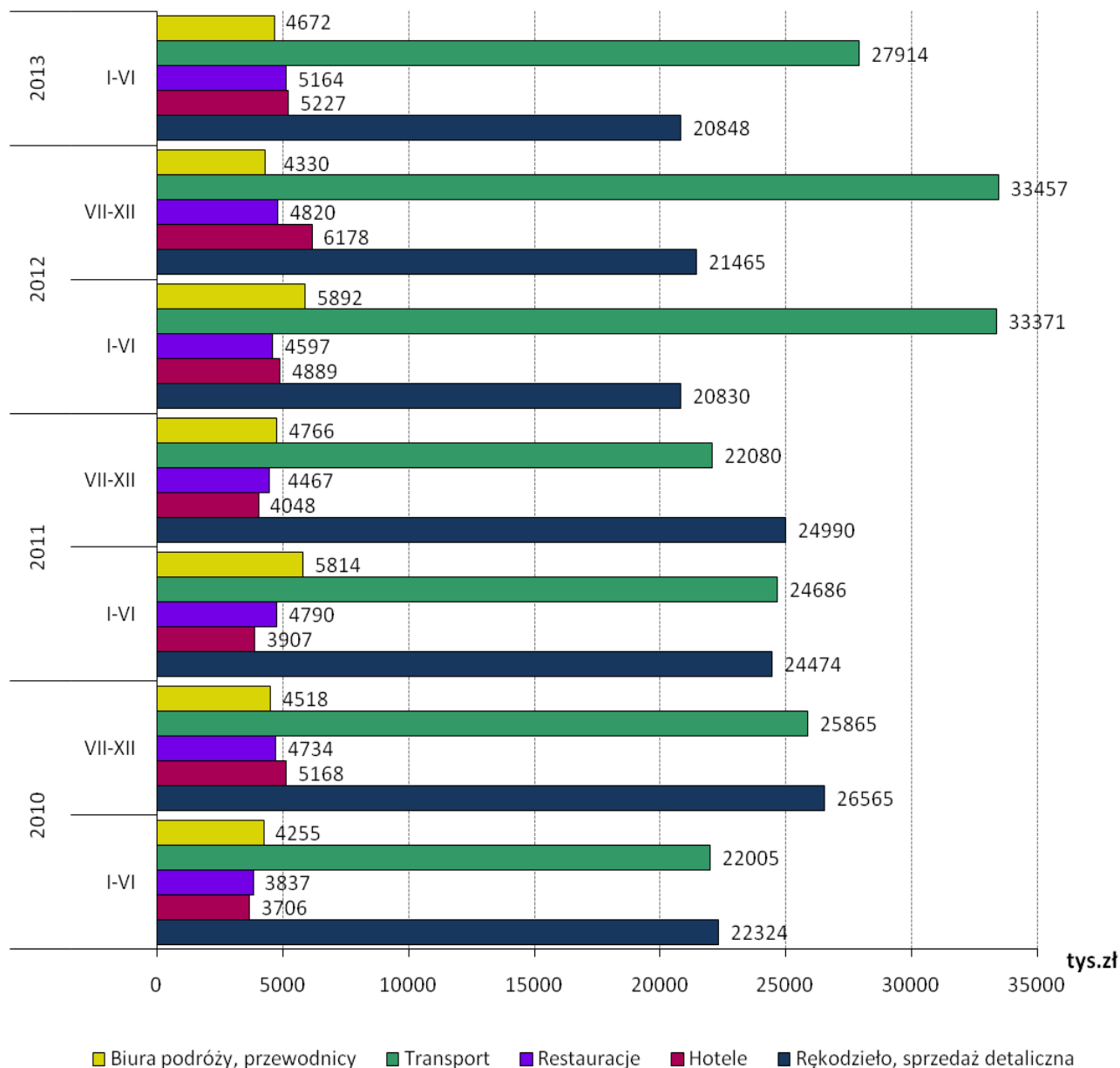
Najwyższy wskaźnik przychodów z badanych półroczy w latach 2010 – 2013 osiągnęła grupa „Transport”, która swoje najlepsze wyniki odnotowała w I i II półroczu 2012 roku. Był to najwyższy wskaźnik przychodów spośród wszystkich analizowanych grup. Na drugim miejscu uplasowała się grupa „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”, dla której najlepszym okresem była druga połowa 2010 roku. Jednak w następnych półroczach obserwujemy coraz większy spadek przychodów, które w I półroczu 2013 roku osiągają jedna z najniższych dla tej grupy wartości w analizowanym okresie.

Grupa „Biura podróży, przewodnicy” najwyższy wskaźnik przychodów osiągnęła w okresach I-VI 2011 oraz I-VI 2012 roku. Jednak już kolejne półrocze 2012 roku oraz pierwsza połowa roku 2013 okazały się jednym z najsłabszych dla tej branży.

W grupie „Hotele” najniższy wskaźnik przychodów odnotowano w pierwszej połowie 2010 roku, natomiast najwyższy w drugiej połowie 2012 roku. W grupie tej, niemal przez cały badany okres, zaobserwować możemy wzrost przychodów w analogicznych okresach kolejnych lat.

Podobnie jak w grupie „Hotele”, dla grupy „Restauracje” najslabszym okresem była I połowa 2010 roku. W kolejnych półroczach przychody zaczęły rosnać i w pierwszej połowie 2013 roku osiągnęły najwyższą wartość w analizowanym okresie.

Wykres 40. Wartość przychodów przypadająca na 1 podmiot wśród przedsiębiorstw (dużych i średnich) w wybranych grupach branżowych obszaru gospodarki turystycznej w latach 2010 – 2013

Patrząc na wskaźniki wyników finansowych przedsiębiorstw z poszczególnych grup branżowych gospodarki turystycznej zaprezentowanych na wykresie 41 widać, że najlepsze wyniki odnotowały przedsiębiorstwa z grupy „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. Podmioty te osiągając drugie, co do wartości przychody potrafiły jednocześnie ograniczyć koszty

i wypracować zysk w niemal każdym z badanych półroczy. Wyjątkiem był jedynie okres VII-XII 2012 roku, kiedy podmioty te odnotowały niewielką stratę.

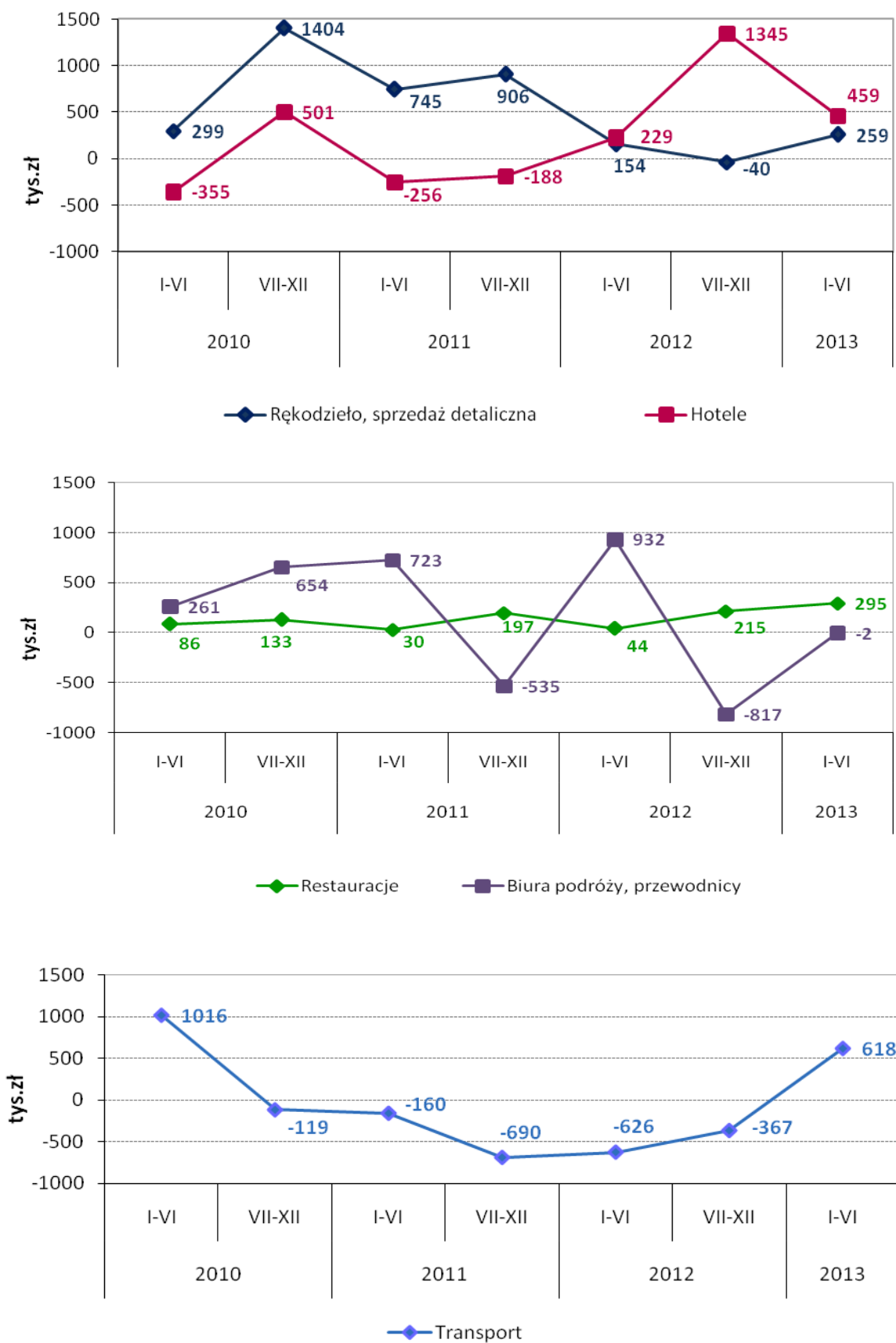
Dodatnie saldo wyniku finansowego w każdym z analizowanych półroczy utrzymywały przedsiębiorstwa z grupy „Restauracje”. Najwyższy zysk zaobserwowano w I półroczu 2013 roku.

Dla przedsiębiorstw z grupy „Hotele” najslabsza pod względem wyników finansowych była pierwsza połowa 2010 roku oraz I i II półrocze roku 2011. Począwszy od pierwszej połowy 2012 roku w grupie tej udaje się utrzymać dodatnie saldo wyniku finansowego, które w drugiej połowie 2012 roku osiąga największą wartość w całym analizowanym okresie i jednocześnie drugi, co do wielkości wynik finansowy spośród wszystkich badanych grup.

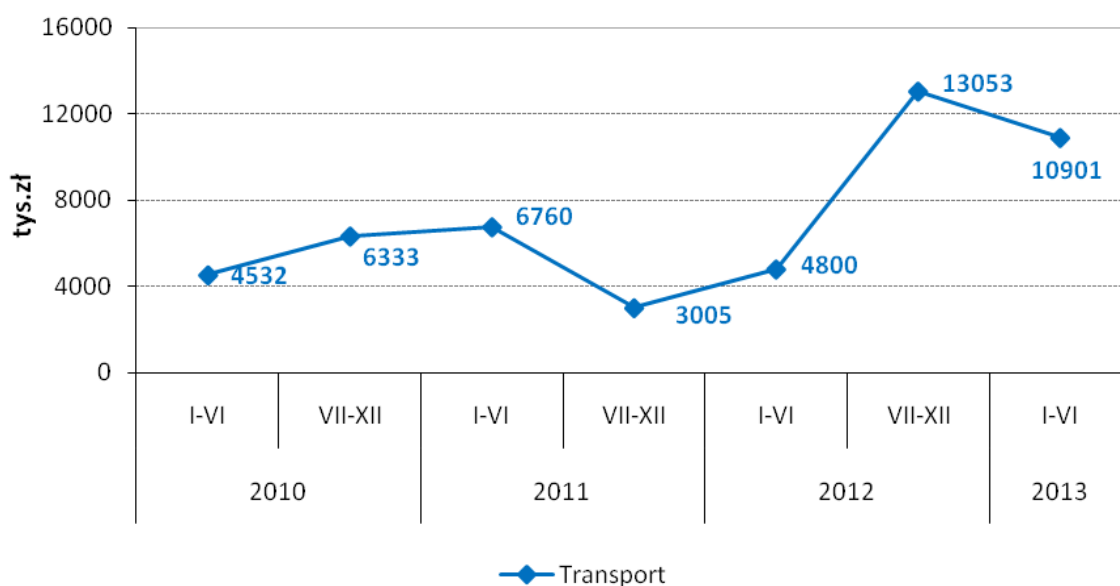
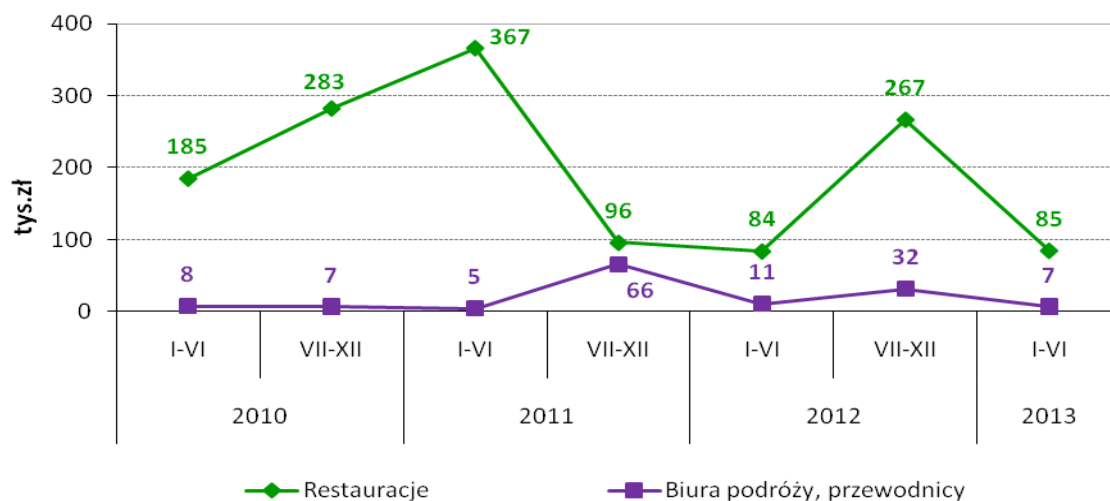
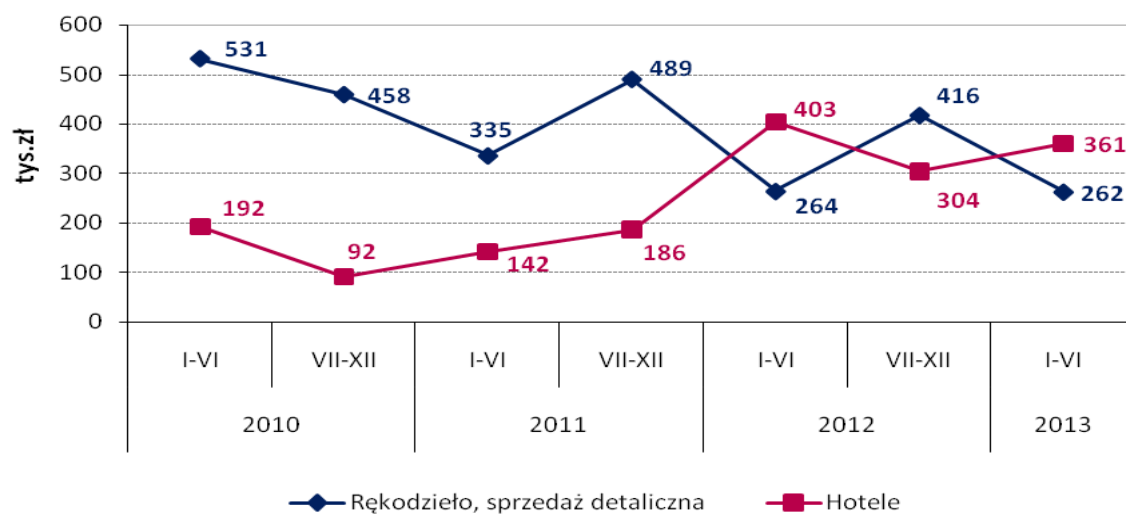
W grupie „Biura podróży, przewodnicy” najwyższy zysk udało się wypracować w I półroczu 2012 roku, natomiast już w drugiej połowie 2012 roku odnotowano największą stratę w całym analizowanym okresie spośród wszystkich badanych grup. Grupa ta również, jako jedyna, pierwszą połowę 2013 roku zakończyła ujemnym wynikiem finansowym.

Na tle pozostałych grup najslabiej pod względem wyników finansowych wypada jednak grup „Transport”, która w całym analizowanym okresie tylko dwukrotnie odnotowała zysk. Było to w I półroczu 2012 roku oraz w I półroczu 2013 roku.

Wykres 41. Wynik finansowy przypadający na 1 podmiot wśród przedsiębiorstw (dużych i średnich) w wybranych grupach branżowych obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2010- 2013

Wykres 42. Wartość nakładów inwestycyjnych przypadająca na 1 podmiot wśród przedsiębiorstw (dużych i średnich) w wybranych grupach branżowych obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2010 - 2013

Patrząc na wskaźnik nakładów inwestycyjnych (wykres 42) widać, że największe nakłady ponoszą podmioty z grupy „Transport” – najwyższy wskaźnik odnotowano w I połowie 2012 roku. Inwestują one pomimo notowanych ujemnych wyników finansowych. Świadczyć to może o istniejącej w tej branży silnej potrzebie modernizacji i podniesienia jakości usług transportowych oferowanych pasażerom.

Wysoki wskaźnik nakładów inwestycyjnych wykazują także podmioty z grupy „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. Najkorzystniejsze było II półrocze 2011 roku, jednak w grupie tej zaobserwować możemy systematyczny spadek wskaźnika nakładów w niemal każdym analogicznym okresie kolejnych lat.

Nieco niższe nakłady inwestycyjne ponoszą podmioty z grupy „Hotele”. W grupie tej największą wartość osiągnęły one w okresie I-VI 2012 roku. Pomimo ujemnych wyników finansowych podmioty te kontynuują inwestycje w bazę noclegową.

Podobne nakłady inwestycyjne ponoszą podmioty z grupy „Restauracje”. Najlepsze wyniki osiągnęły one w okresie I-VI 2011 roku. W II półroczu 2011 roku wskaźnik wartości nakładów inwestycyjnych zdecydowanie spada, jednak w drugiej połowie 2012 roku ich wartość ponownie rośnie.

Najniższą wartość wskaźnika nakładów inwestycyjnych odnotowała grupa „Biura podróży, przewodnicy”. Najwyższą wartość nakładów w tej grupie odnotowano w okresie VII-XII 2011 roku.

Tabela 36. Dane finansowe przedsiębiorstw (dużych i średnich) z obszaru gospodarki turystycznej według grup branżowych w latach 2010 – 2013

GRUPA	OKRES		WARTOŚĆ SPRZEDANYCH USŁUG	WARTOŚĆ SPRZEDANYCH TOWARÓW I MATERIAŁÓW	PRZYCHODY	KOSZTY	WYNIK FINANSOWY	NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE
			Przypadające na 1 podmiot (w tys. zł)					
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	2010	I-VI	1487	20456	22324	22024	299	531
		VII-XII	1549	24489	26565	25161	1404	458
	2011	I-VI	1554	22397	24474	23729	745	335
		VII-XII	1346	23154	24 990	24084	906	489
	2012	I-VI	1309	18988	20830	20675	154	264
		VII-XII	1204	19672	21 465	21504	-40	416
	2013	I-VI	1139	19488	20848	20588	259	262
	Hotele	2010	I-VI	3251	305	3706	4061	-355
VII-XII			4282	418	5168	4667	501	92
2011		I-VI	3253	325	3907	4162	-256	142
		VII-XII	3505	416	4048	4236	-188	186
2012		I-VI	4264	335	4889	4660	229	403
		VII-XII	4553	460	6178	4833	1 345	304
2013		I-VI	4227	373	5227	4768	459	361
Restauracje		2010	I-VI	2096	1639	3837	3751	86
	VII-XII		2353	2148	4734	4601	133	283
	2011	I-VI	2569	2142	4790	4601	30	367
		VII-XII	2498	1902	4 467	4271	197	96
	2012	I-VI	2770	1717	4597	4552	44	84
		VII-XII	2550	2188	4 820	4605	215	267
	2013	I-VI	3106	1927	5164	4869	295	85
	Transport	2010	I-VI	20963	523	22005	20989	1016
VII-XII			22823	2324	25865	25984	-119	6333
2011		I-VI	23562	214	24686	24846	-160	6760
		VII-XII	19833	99	22080	22 770	-690	3005
2012		I-VI	28638	3061	33371	33996	-626	4800
		VII-XII	28486	3275	33457	33 824	-367	13053
2013		I-VI	25537	1179	27914	27296	618	10901
Biura podróży, przewodnicy		2010	I-VI	4162	14	4255	3994	261
	VII-XII		4442	19	4518	3864	654	7
	2011	I-VI	5737	12	5814	5091	723	5
		VII-XII	4679	40	4 766	5301	-535	66
	2012	I-VI	5789	53	5892	4960	932	11
		VII-XII	4181	68	4330	5146	-817	32
	2013	I-VI	4545	102	4672	4674	-2	7

W latach 2010 – 2012 w grupie „Kultura” w Krakowie można zaobserwować systematyczny wzrost przychodów z całokształtu prowadzonej działalności – z 338 312 tys. zł w roku 2010 do 385 527 tys. zł w 2012 roku. W analizowanym okresie odnotowano także szybszy wzrost kosztów niż przychodów z całokształtu działalności. W 2010 roku koszty przewyższyły przychody o 0,4% (339 621 tys. zł). W 2011 roku były one ponownie wyższe od przychodów i osiągnęły poziom 100,8% (374 734 tys. zł), natomiast w roku 2012 koszty stanowiły aż 99,6% przychodów z całokształtu działalności (383 846 tys. zł).

W poniższej tabeli zaprezentowano wybrane dane finansowe krakowskich teatrów, muzeów i galerii, czyli podmiotów, których udział w przychodach z całokształtu działalności grupy „Kultura” jest największy.

Tabela 37. Teatry, muzea i galerie – wybrane dane finansowe za lata 2010 – 2013 (w tys. zł)

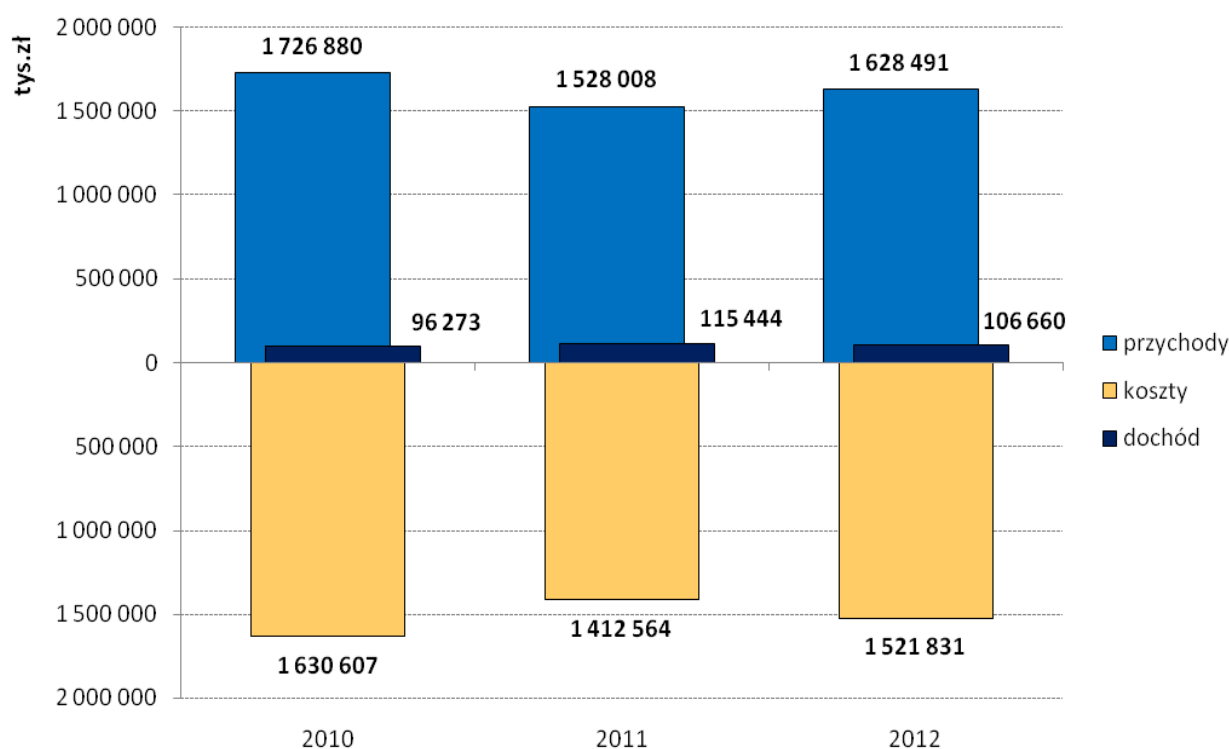
Wyszczególnienie	2010	2011	2012
TEATRY			
Przychody z całokształtu działalności	121 843	130 751	131 777
Koszty z całokształtu działalności	125 705	136 958	136 482
MUZEA			
Przychody z całokształtu działalności	112 930	134 524	139 026
Koszty z całokształtu działalności	111 757	130 895	134 649
GALERIE			
Przychody z całokształtu działalności	60 705	62 616	78 888
Koszty z całokształtu działalności	60 359	63 659	78 848

Finanse małych przedsiębiorstw

Prezentowane w tej części dane z lat 2010 – 2013 pochodzą z rejestrów administracyjnych Ministerstwa Finansów. Przedstawiają finanse małych przedsiębiorstw.

Do sektora małych przedsiębiorstw zaliczamy osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zatrudniające do 9 osób.

Wykres 43. Przychody, koszty i dochód małych przedsiębiorstw gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008-2010

Z prezentowanych rocznych danych rejestrowych wynika, że w 2012 roku przychody małych przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej wyniosły 1 628 mln zł i tym samym wzrosły one w stosunku do 2011 roku o 6,6%. Jednak nadal są one niższe od przychodów wykazanych przez te podmioty w 2010 roku (spadek o 5,7%). Pomimo wzrostu przychodów zmniejszyły się dochody uzyskiwane przez małe przedsiębiorstwa z wybranego obszaru i w 2012 roku osiągnęły one poziom 106,6 mln zł, podczas gdy w 2011 roku wynosiły one 115,4 mln zł.

Tabela 38 przedstawia przychody, koszty oraz dochody małych przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej w poszczególnych grupach z lat 2010 - 2012. Niemal w każdej grupie odnotowano wzrosty przychodów względem lat poprzednich. Wyjątkiem jest grupa „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” oraz grupa „Kultura”, których przychody oraz uzyskany dochód w analizowanym okresie systematycznie maleją.

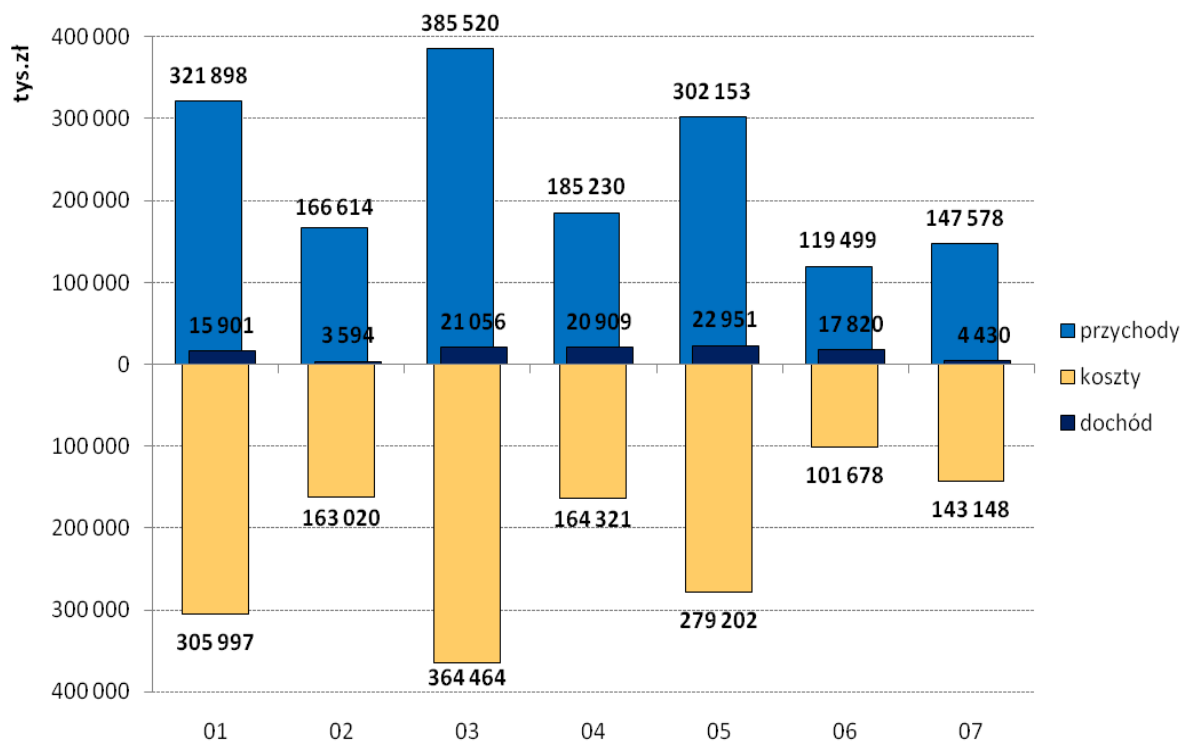
Największe wzrosty przychodów w 2012 roku w stosunku do 2011 roku odnotowano w grupach „Hotele” oraz „Transport” (odpowiednio o 26% oraz 21%). Systematyczny wzrost przychodów w analizowanym okresie osiągały również grupy „Restauracje” oraz „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”.

W 2012 roku największe dochody osiągnęły podmioty z grupy „Biura podróży, przewodnicy” (23 mln zł), „Restauracje” (ponad 21 mln zł) oraz „Transport” (niemal 21 mln zł).

Tabela 38. Przychody, koszty i dochód małych przedsiębiorstw gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2010-2012

Grupa	rok	przychody	koszty	dochód
		tys. zł		
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	2010	388238	367454	20784
	2011	331888	311109	20780
	2012	321898	305997	15901
Hotele	2010	201347	210231	-8884
	2011	132208	131089	1119
	2012	166614	163020	3594
Restauracje	2010	330787	322005	8782
	2011	352278	332211	20067
	2012	385520	364464	21056
Transport	2010	152604	131267	21337
	2011	153698	134798	18900
	2012	185230	164321	20909
Biura podróży, przewodnicy	2010	315944	298782	17161
	2011	290343	269353	20990
	2012	302153	279202	22951
Kultura	2010	201656	166747	34909
	2011	131661	106682	24979
	2012	119499	101678	17820
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	2010	136304	134121	2184
	2011	135931	127322	8609
	2012	147578	143148	4430

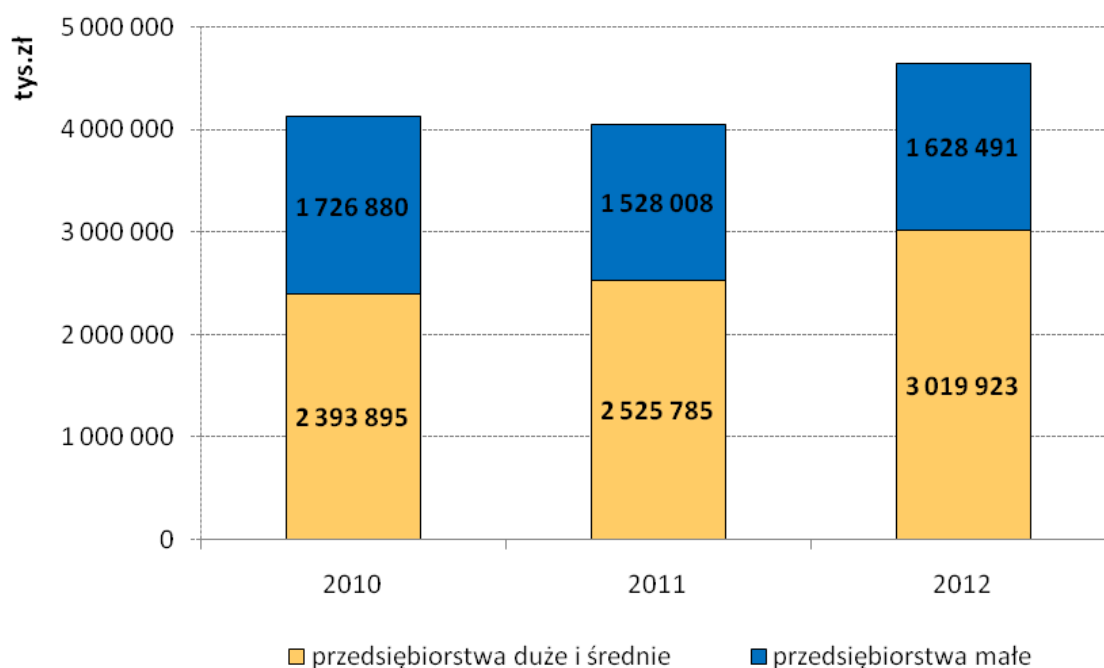
Wykres 44. Przychody, koszty, dochód małych przedsiębiorstw gospodarki turystycznej w roku 2012 według grup branżowych

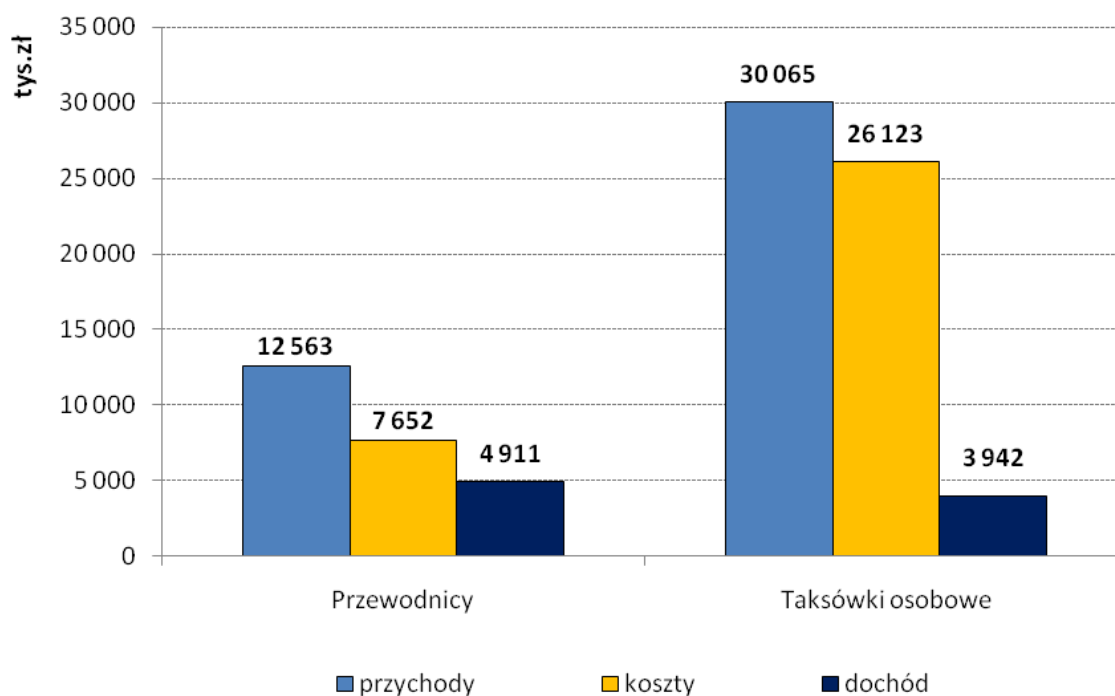
01 Rękodzieło, sprzedaż detaliczna 02 Hotele 03 Restauracje 04 Transport
05 Biura podróży, przewodnicy 06 Kultura 07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej

Wykres 45 pokazuje relacje między przychodami małych podmiotów a przychodami podmiotów dużych i średnich z obszaru gospodarki turystycznej. Jak widać przez wszystkie lata przychody podmiotów dużych i średnich przekraczały przychody generowane przez podmioty małe i stanowiły większą część przychodów całego obszaru (w 2010 r. stanowiły 58% przychodów obszaru, w 2011 r. 62%, a w 2012 r. 65%). Przychody całego obszaru gospodarki turystycznej, a więc przychody przedsiębiorstw dużych, średnich i małych w 2012 roku wyniosły 4,6 mld zł i były wyższe od przychodów w 2011 i 2010 roku, odpowiednio o ponad 14% i ok. 13%.

Wykres 45. Przychody małych oraz dużych i średnich przedsiębiorstw gospodarki turystycznej w latach 2010-2012

Wykres 46. Przychody, koszty i dochód małych przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie usług przewodnickich oraz taksówek osobowych w 2012 roku

Na wykresie 46 pokazano przychody, koszty i dochód podmiotów wybranych z grupy „Biura podróży, przewodnicy” oraz grupy „Transport”. Z grupy „Biura podróży, przewodnicy” wybrano podmioty posiadające kod PKD 79.90.A tj. „Działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych”, natomiast z grupy „Transport” podmioty o PKD 49.32.Z, czyli „Działalność taksówek osobowych”. Mimo niemal trzykrotnie większych przychodów grupa podmiotów działających jako „taksówki osobowe” odnotowała mniejszy dochód od podmiotów zarejestrowanych jako „przewodnicy turystyczni”. Spowodowane jest to wysokimi kosztami odnotowanymi przez te przedsiębiorstwa.

2.6. Sprzedaż detaliczna i infrastruktura handlowa

Źródło danych dotyczących sprzedaży detalicznej stanowią roczne sprawozdania o sieci handlowej, sporządzane przez jednostki o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

W 2012 roku wartość sprzedaży detalicznej podmiotów działających w obszarze gospodarki turystycznej, prowadzonych przez jednostki duże i średnie wyniosła 1,66 mld zł i była prowadzona na 130,6 tys. m² powierzchni sprzedażowej.

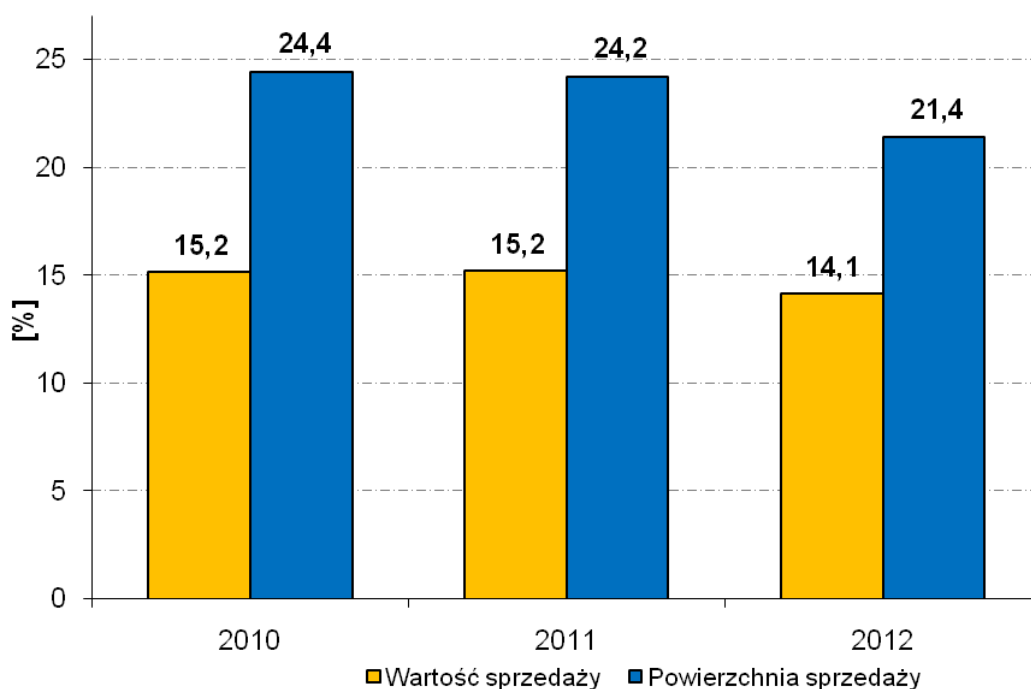
W latach 2010–2012 wśród podmiotów dużych prowadzących sprzedaż cały czas malała zarówno powierzchnia sprzedaży przypadająca na 1 punkt sprzedaży (od 301 m² w roku 2010 do 269 m² w 2012 roku), jak i wartość sprzedaży na 1 punkt sprzedaży (od 3 543,8 mln zł w 2010 roku do 3 357,2 mln zł w roku 2012). Wśród przedsiębiorstw średnich przeciętna wartość sprzedaży na 1 punkt sprzedaży cały czas rosła od 1,05 mln zł w 2010 r. do 1,37 mln zł w 2012 r. Z kolei powierzchnia sprzedaży przypadająca na 1 punkt sprzedaży prowadzony przez jednostki średnie utrzymywała się na zbliżonym poziomie, oscylującym od 90 m² w 2010 roku do 89 m² w roku 2012.

W latach 2010–2012 w obszarze gospodarki turystycznej można zaobserwować spadek średniej liczby pracujących przypadającej na 1 punkt sprzedaży prowadzony przez jednostki duże: odpowiednio od 8 osób w 2010 roku do 7 osób w roku 2012. W przypadku punktów sprzedaży prowadzonych przez jednostki średnie, przeciętna liczba pracujących utrzymywała się na poziomie 4 osób. Porównanie powyższych danych przedstawia tabela 39.

Tabela 39. Liczba pracujących oraz powierzchnia i wartość sprzedaży przypadająca na 1 punkt sprzedaży prowadzony przez jednostki duże i średnie działające w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie w latach 2010–2012

Rok	Średnia liczba pracujących		Powierzchnia sprzedaży (m ²)		Wartość sprzedaży (mln zł)	
	duże	Średnie	duże	Średnie	duże	średnie
2010	8	4	301,0	90,0	3,54	1,05
2011	8	4	290,4	96,1	3,46	1,07
2012	7	4	269,2	89,0	3,36	1,37

Wykres 47. Udział wartości sprzedaży i powierzchni użytkowej podmiotów działających w obszarze gospodarki turystycznej w ogólnych wartościach w Krakowie w latach 2010 – 2012

W 2010 roku udział wartości sprzedaży uzyskanej przez przedsiębiorstwa z obszaru gospodarki turystycznej stanowił 15,2% wartości sprzedaży deklarowanej przez wszystkie podmioty w Krakowie i utrzymywał się na tym samym poziomie w roku następnym. W roku 2012 udział ten zmniejszył się do poziomu 14,1%. Na przestrzeni ostatnich lat w analogiczny sposób kształtowały się zmiany udziału powierzchni sprzedażowej zajmowanej przez podmioty działające w obszarze gospodarki turystycznej. Odnotowano spadek udziału powierzchni sprzedaży obszaru gospodarki turystycznej w powierzchni sprzedaży ogółem w Krakowie z poziomu 24,4% w 2010 roku do poziomu 21,4% w roku 2012.

Wartość sprzedaży w obszarze gospodarki turystycznej w 2012 roku w porównaniu z rokiem 2010 wzrosła o 1,6%, podczas gdy w Krakowie ogółem o blisko 9%. Natomiast powierzchnia sprzedaży obszaru gospodarki turystycznej w 2012 r. w stosunku do 2010 r. zmniejszyła się 6,5 %, podczas gdy w Krakowie ogółem wzrosła ona o 6,8%.

W latach 2010 – 2012 nastąpił spadek przeciętnej wartości sprzedaży przypadającej na jeden podmiot działający w obszarze gospodarki turystycznej o 1,6 % –zarówno w 2011 roku w porównaniu z rokiem 2010, jak i w 2012 roku w stosunku do roku 2011, co zobrazowano na wykresie 48.

Wykres 48. Przeciętna wartość sprzedaży rocznej przypadająca na 1 podmiot działający w gospodarce turystycznej w Krakowie w latach 2010 – 2012

